

MISDAAD EN DRANKMISBRUIK

ONDER

KLEURLINGE

deur

E.J.J. OLIVIER.

Verhandeling ingelewer te verkryging
van die Magister-graad in Sosiologie
aan die Universiteit van Stellenbosch.

November 1956.

ERKENNING.

Hierdie studie vorm deel van die Wes-Kaaplandse navorsingsprojek van die Universiteit van Stellenbosch, en is ook finansieël ondersteun uit die fondse van genoemde projek. Ondergetekende erken dus graag met dank hierdie finansiële hulp en ondersteuning.

Graag wil ek ook my opregte dank en waardering uitspreek aan Dr. S.P. Cilliers onder wie se leiding die studie onderneem is en wat my gedurig met raad en voorligting bygestaan het in verband daarmee. Sonder sy hulp en entoesiasme sou hierdie ondersoek nie moontlik gewees het nie.

E.J.J. Olivier.

STELLENBOSCH.
10 November 1956.

Opgedra aan my Ouers.

INHOUDSOPGAWE

Hoofstuk I

INLEIDING

Bls.

1.	Die ontstaan van die ondersoek.	1
2.	Die keuse van die vraagstuk.	1
3.	Doel van die ondersoek.	3
4.	Afbakening van die studiegebied.	5
	(a) Geografiese afbakening	5
	(b) Maatskaplike afbakening	6
5.	Begripsomskrywings en definisies.	7
	(a) Kleurling	7
	(b) Drankmisbruik	8
	(c) Misdaad	10
6.	Metodes van Navorsing.	11
	(a) Metodes by insameling van ge- gewens.	11
	(b) Metodes by die verwerking van die gegewens	13
7.	Probleme i.v.m. die navorsing.	13
8.	Bronne van inligting.	15
9.	Die betroubaarheid van die gegewens.	16

Hoofstuk II

MISDAAD

1.	Inleidend.	18
2.	Misdaadstatistiek.	18
3.	Misdaad in die Unie van Suid-Afrika.	19
4.	Misdaad onder die kleurlinge in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch (Die gebiede Eersterivier en Kuils- rivier uitgeslote) in die jare 1951, 1953 en 1955.	29
	(a) Persone veroordeel in die Magi- straatsdistrik van Stellenbosch	31

Bls.

(b) Aard van oortredings	35
(c) Ouderdom	38
(d) Tydperk van die jaar	45
5. Soorte Misdaad.	47
(a) Ernstige aanranding	47
(b) Gewone aanranding	50
(c) Verkeersoortredings	56
✓(d) Dronkenskap	57
✓(e) Drankwetoortredings	63
(f) Oproer	68
(g) Diefstal	70
(h) Ander Misdaad	76
6. Kontrole.	76
7. Samevatting.	81

Hoofstuk III

Die Sosiaal-Historiese agtergrond van die probleem van Drankmisbruik onder die Kleurlinge.	84
--	----

Hoofstuk IV

DRANKMISBRUIK ONDER DIE KLEURLINGE

1. Inleiding.	104
2. Die gehalte van drank wat deur die kleur- ling gekoop en aan hom verskaf word.	106
3. Hoeveelheid drank plaaslik aan kleurlinge verkoop en verskaf.	109
✓4. Drankmisdaadsituasie vir die Unie van Suid-Afrika.	112
✓5. Drankmisdaadsituasie vir Wes-Kaapland.	113
6. Die drankmisdaadsituasie onder die kleur- linge in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch.	117
✓7. Die dopstelsel.	119

Bls.

Hoofstuk V

Die rol van drankmisbruik in die pleeg van misdaad deur die Kleurling. 122

1. Totale omvang van drankmisdaad. 123
2. Die rol van drank by afsonderlike misdade. 124
3. Geslagsverskille in drankmisdaad. 127
4. Ouderdom. 129
5. Tydperk van die jaar. 136
6. Kontrole. 138
7. Samevatting. 140

Hoofstuk VI

SAMEVATTING 142

1. Misdaad. 142
2. Drankmisbruik. 145
3. Die rol van drankmisbruik by die pleeg van misdaad deur kleurlinge. 147

BIBLIOGRAFIE 150

LYS VAN TABELLE.

Tabel	Opskrif van die Tabel	Bls.
I	Persone veroordeel in die Unie 1955 volgens ras	20
II	Veroordelings in 1955 in die Unie, aangegee volgens geslag en rasseverband van oortreders	21
III	Veroordelings in die Unie, 1952 volgens tipe oortreding	23
IV	Veroordeling vir ernstige misdaad in die Unie 1952	25
V	Persone veroordeel in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch (uitgesonderd Eersterivier en Kulsrivier) in die jare 1951, 1953 en 1955 volgens ras	31
VI	Bevolking van Stellenbosch Magistraatsdistrik vir die jare 1951, 1953 en 1955	32
VII	Rassesamestelling van die bevolking van die Magistraatsdistrik van Stellenbosch, vergelyk met misdaad	34
VIII	Persentasie-indeling van Veroordelings van kleurlinge volgens geslag en soort oortreding vir 1951, 1953 en 1955 in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch	36
IX	Misdaad onder die kleurlinge van Stellenbosch volgens ouderdom en geslag vir die jare 1951, 1953 en 1955	39
X	Ouderdom en soort misdaad onder die kleurling van Stellenbosch vir die jare 1951, 1953 en 1955 tesaam	42
XI	Soort misdaad volgens tydperk van die jaar waarin dit begaan is. 1951, 1953 en 1955 gesamentlik	46

Tabel	Opskrif van die Tabel	Bls.
XII	Veroordelings weens gewone aanranding volgens geslag en ouderdom	52
XIII	Verspreiding van verkeersoortredings oor die jaar heen	56
XIV	Dronkenskap volgens geslag en ouderdom onder die kleurling	59
XV	Veroordelings weens oortreding van die drankwette volgens geslag en ouderdom vir 1951, 1953 en 1955	64
XVI	Veroordelings weens oproer volgens geslag en ouderdom vir 1951, 1953 en 1955	67
XVII	Veroordelings weens diefstal volgens ouderdom en geslag vir 1951, 1953 en 1955	71
XVIII	Soort oortreding volgens geslag vir 1951, 1953 en 1955 in Wynberg	77
XIX	Misdaad volgens geslag in die magistrataats-distrik van Stellenbosch en Wynberg	78
XX	Voorkoms van sekere soorte misdaad in Stellenbosch en Wynberg	79
XXI	Ouderdom van veroordeeldes onder die kleurlinge in Wynberg	80
XXII	Persone veroordeel weens oortreding van drankwet aangegee volgens ras vir 1951, 1953 en 1955 vir die Unie van Suid-Afrika	112
XXIII	Persone veroordeel weens oortredings van die drankwet volgens ras en geslag vir Wes-Kaapland 1955	114
XXIV	Aantal persone veroordeel in Wes-Kaapland weens oortreding van die drankwette, volgens aard van oortreding, ras en geslag vir 1955	115

Tabel	Opskrif van die Tabel	Bls.
XXV	Kleurlinge veroordeel weens oortreding van die drankwet in die magistraatsdistrik van Stellenbosch 1951, 1953 en 1955	118
XXVI	Drankwetoortredings volgens geslag onder die kleurling van Stellenbosch (Gesamentlike syfer vir 1951, 1953 en 1955)	118
XXVII	Totale misdadafsyfer en drankmisdadafsyfer onder die kleurlinge in Stellenbosch 1951, 1953 en 1955	124
XXVIII	Die rol van drank in elke soort oortreding deur kleurlinge in Stellenbosch vir die jare 1951, 1953 en 1955	125
XXIX	Misdade waarby drank 'n rol speel van die totale aantal misdade gepleeg deur kleurlinge in Stellenbosch vir elke oortreding afsonderlik volgens geslag vir 1951, 1953 en 1955	127
XXX	Die ouderdomsverspreiding van kleurlingoortreders wat misdade onder invloed van drank gepleeg het in Stellenbosch in 1951, 1953 en 1955	129
XXXI	Mediaanouderdomme van oortreders wat misdaad gepleeg het onder die invloed van drank, vergelyk met die van oortreders wat nie onder die invloed van drank was nie	132
XXXII	Mediaanouderdom van oortreders bo 20 jaar volgens geslag wat misdaad gepleeg het onder die invloed van drank vergelyk met dié van oortreders wat nie onder die invloed van drank was nie	133
XXXIII	Die rol van drank in verskillende soorte oortredings volgens ouderdom	135
XXXIV	Die rol van drank in die pleeg van misdaad in die verskillende tydperke van die jaar (1951, 1953 en 1955)	137

LYS VAN GRAFIEKE.

Fig.	Opskrif van Grafiek	Bls.
I	Ouderdomsverspreiding van manlike en vroulike oortreders	43
II	Verspreiding van verskillende soorte misdade oor die jare 1951, 1953 en 1955 gesamentlik	48
III	Verspreiding van ernstige aanranding oor die jaar	51
IV	Die ouderdomsverspreiding van manlike en vroulike aanranders	54
V	Verspreiding van aanrandings oor die jaar	55
VI	Verspreiding van verkeersoortredings oor die jaar	58
VII	Voorkoms van dronkenskap in die verskillende ouderdomsgroepe van beide geslagte	61
VIII	Verspreiding van dronkenskap oor die jaar	62
IX	Verspreiding van drankwetoortredings oor die jaar	66
X	Verspreiding van Oproer oor die jaar heen	69
XI	Verspreiding van diefstal onder die verskillende ouderdomsgroepe van albei geslagte	72
XII	Voorkoms van diefstal in verskillende tydperke van die jaar	74
XIII	Verspreiding van misdaad onder die verskillende ouderdomsgroepe in Stellenbosch en Wynberg	81a.
XIV	Ouderdomsverspreiding van misdadigers wat misdaad pleeg onder die invloed van drank	133

H O O F S T U K I

INLEIDING

1. Die ontstaan van die Onderzoek:

Gedurende die jaar 1953 het daar by verskeie persone aan die Universiteit van Stellenbosch die gedagte ontstaan dat daar 'n omvattende studie van die Wes-Kaaplandse streek, en veral wat betref die posisie van die Kleurlingbevolking van die gebied, gedoen moet word.

Onder leiding van prof. C.G.W. Schumann van die Universiteit van Stellenbosch, wat eerste vorm aan die gedagte gegee het, het die idee algemene byval gevind en is onmiddellik besluit om 'n langtermyn-projek met bogenoemde oogmerke te onderneem.

Gedurende 1954 is 'n voorlopige raamwerk en program vir so 'n projek uitgewerk en sedert April 1955, toe die Nasionale Raad vir Sosiale Navorsing sy finansiële steun aan die projek toegesê het, word aktief daaraan gewerk. Die ontstaan van die ondersoek i.v.m. die onderwerp waaroor hierdie spesifieke verhandeling gaan, spruit dus direk uit die doelstellings van die Wes-Kaaplandse Navorsingsprojek.

2. Die keuse van die Vraagstuk:

Aangesien die vraagstuk i.v.m. misdaad en die misbruik

-2-

van drank onder die kleurlinge, n deel uitmaak van die groter projek, is dit nodig om die motiverings en doelstellings van die Wes-Kaaplandse Navorsingsprojek hier kortliks weer te gee. Die Wes-Kaaplandse Navorsingsprojek is n sosio-ekonomiese studie van die nie-blanke bevolkingsgroepe van Wes-Kaapland, met spesiale verwysing na die kleurling. Die uitgangspunt in hierdie studie is om die posisie van die kleurling en alle faktore wat hom raak, helder te omskryf. Die studie is daarop gerig om meer betroubare feite omtrent bevolkingstendense, maatskaplike verhoudings tussen die verskillende bevolkingsgroepe, gesondheidstoestande, onderwysfasiliteite, ekonomiese toestande, ens. te versamel en oorsigtelik daar te stel. Die nut van so'n omvattende studie kan maklik begryp word as in ag geneem word dat baie belangstellende persone en liggame soos nywerheidsinstellings, welsynsorganisasies, boereorganisasies, e.a. groot baat kan vind by die informasie wat deur so'n ondersoek beskikbaar gestel sal word. Ook sal die verskillende rassegroepe baat kan vind by so'n studie, aangesien die resultate daarvan elke groep in staat sal stel om n duideliker beeld van die ander se posisie te kry. So sal die blanke, byvoorbeeld,

-3-

in duideliker beeld kry van die posisie van die kleurling, lgn. se ekonomiese en maatskaplike situasie, sy probleme en behoeftes.

3. DOEL VAN DIE ONDERSOEK:

Die doel van die ondersoek waaroor hierdie spesifieke verslag handel, kan kortliks as volg saamgevat word:

- (i) Om in oorsigtelike beeld te gee en ontleding te maak van misdad onder die Kaapse kleurlinge,
- (ii) om die aard en omvang van drankmisbruik onder kleurlinge aan te dui,
- (iii) om, teen die agtergrond van (i) en (ii), die rol van drankmisbruik in misdad onder kleurlinge aan te dui.

Vir die doeleindes van die breëre Wes-Kaaplandse projek is dit sonder meer noodsaaklik dat ook die onderwerpe genoem onder (i) - (iii) ondersoek moet word. Een van die belangrikste oorwegings vir die keuse van hierdie onderwerp was dus om gegewens beskikbaar te stel vir die breë navorsingsprojek.

Die onderwerp van drankgebruik en -misbruik deur die Kaapse kleurlinge, is in vraagstuk wat al herhaalde male onder die soeklig was. So was daar, byvoorbeeld, in 1937 die "Kommissie insake die Kaapse Kleurling", in 1942 was

daar die „Kommissie in sake die Kaapse Vlakte" en in 1945 die „Kommissie van Onderzoek in sake Drankgebruik deur die Kaapse Kleurlinge". Al hierdie kommissies het baie aandag aan die misbruik van drank deur Kaapse kleurlinge gegee en het aangedring op die noodsaaklikheid van optrede in die verband.

Ook die kerk het hom al uitgespreek oor die probleem.

In November 1944 was die vraagstuk van drankmisbruik onder die kleurlinge, die onderwerp van 'n spesiale Kerklike konferensie wat deur 300 - 400 afgevaardigdes bygewoon is.¹⁾

Die Kommissie van Onderzoek in sake die drankgebruik van 1945 noem ook die volgende: „Regters het vanaf die Regbank kommentaar gelewer met die strekking dat 'n baie groot persentasie van die misdade wat in S.A. gepleeg word, aan drankmisbruik te wyte is".²⁾

Uit bogenoemde is dit dus duidelik dat drankmisbruik 'n groot probleem onder die Kaapse kleurlingbevolking is en die belangrikheid van die vraagstuk was direkte aanleiding

1) Verslag van die Kommissie van Onderzoek in sake drankgebruik deur Kaapse kleurlinge, U.G. 33/45.P2.

2) ibid, P2.

-5-

tot die keuse van die onderwerp vir navorsing.

4. Afbakening van die studiegebied.

(a) Geografiese afbakening:

Volgens die raamwerk van die Wes-Kaaplandse Navorsingsprojek, waarvan hierdie ondersoek 'n deel vorm, word die volgende Magistraatsdistrikte in die veld van ondersoek ingesluit: Kaapstad, Bellville, Wynberg, Simonstad, Stellenbosch, Somerset-Wes, Paarl, Wellington, Malmesbury, Hopefield, Piketberg, Tulbagh, Worcester, Montagu, Robertson, Swellendam, Caledon en Bredasdorp.

By die keuse van 'n geografiese gebied om verteenwoordigende gegewens van die vraagstuk waarmee hierdie spesifieke ondersoek hom besig hou, te verkry, is onderhoude met magistrate, lede van die polisiemag, drankhandelaars e.a. gevoer. Uit hierdie onderhoude het dit geblyk dat die probleem van drankmisbruik en misdaad onder die kleurling, oral in Wes-Kaapland min of meer dieselfde tendense openbaar. Daar is dus besluit om die Magistraatsdistrik van Stellenbosch as geografiese area te neem en aldaar ondersoek in te stel na die vraagstuk van drankmisbruik en misdaad onder die kleurling. Om die gegewens wat hier gevind word, te kontroleer, is in samewerking met die

-6-

magistraatskantoor van Wynberg, 'n kontrolegroep van lgn. area gekry.

Die magistraatsdistrik van Stellenbosch beslaan die volgende geografiese areas: die dorp self, Faure, Helderberg, Vlottenberg, Bottelary, Koelenhof, Muldersvlei, Elsenburg, Banhoek en Jonkershoek. Die area beslaan \pm 225 vk. myl.

Die gebiede Eersterivier en Kuilsrivier val ook onder die jurisdiksie van die Magistraatskantoor van Stellenbosch, maar 'n periodieke hof op Kuilsrivier verhoor alle sake in genoemde twee areas. Vir hierdie ondersoek word die gebiede Eersterivier en Kuilsrivier dus nie onder Stellenbosch geklassifiseer nie.

(b) Maatskaplike afbakening:

Hierdie vraagstuk is baie breed gestel en aangesien die maatskaplike milieu 'n baie gekompliseerde verskynsel is en daar slegs op afgesonderde aspekte daarvan, noukeurig navorsing gedoen kan word, moet ook hier perke aan die ondersoek gestel word.

Die maatskaplike "area" van die ondersoek is dus tot die kleurling van Wes-Kaapland beperk. Albei geslagte, alle ouderdomme bo 15 jaar en alle groepe in die kleurlinggemeenskap is daarby ingesluit.

-7-

5. Begripsomskrywings en definisies:

Om verwarring i.v.m. sekere begrippe, terme en woorde te voorkom, sal vervolgens kortliks uiteengesit word wat presies onder die volgende verstaan word:

(a) Kleurling:

Vir die doeleindes van sensusopname word die bevolking van die Unie van S.A. in vier ras-segroepe as volg ingedeel:

- 1) Blankes - persone van suiwer blanke afkoms.
- 2) Naturelle - inboorlinge van suiwer Bantoe afkoms.
- 3) Asiate - inboorlinge van Asië en hul afstammelinge, veral Indiërs.
- 4) Gemengde en ander Kleurlinge - bestaande hoofsaaklik uit Kaapse kleurlinge, maar met inbegrip van Kaapse Maleiers, Boesmans, Hottentotte en alle persone van gemengde ras".⁴⁾
Hierdie vierde groep word kortliks "kleurlinge" genoem en waar in die verhandeling na "kleurlinge" verwys word, sal dit betrekking

4) Offisiële Jaarboek van S.A., No. 25 - 1949, P. 115.

-8-

hê op persone genoem in groep 4 op vorige bladsy.

(b) Drankmisbruik:

Vir doeleindes van hierdie ondersoek sal die definisie vir drankmisbruik, soos deur prof. G. Cronjé van die Universiteit van Pretoria, gestel heeltemaal voldoende wees. "In die algemeen kan gesê word dat 'n persoon dan misbruik van drank maak wanneer hy dit tot so'n mate gebruik dat dit sy selfbeheersing asook sy nugtere en heldere onderskeidings- oordeels- en refeneersvermoë aantag"⁵⁾

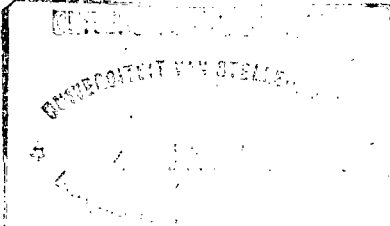
Daar dien hier daarop gewys te word dat die misbruik van drank deur kleurlinge en die blykbare onbevredigbare drang daarna onder baie van hulle, baie verskil van dranksugtigheid by die alkoholis. By lgn. is dit 'n behoefte wat, indien die bevrediging daarvan sonder meer weerhou word, kan lei tot ernstige frustrasie, siekte en selfs die dood. Die gereelde kleurlingdrinker.

5) Verslag van die Nasionale Konferensie oor alkoholisme, 1951, Die Staatsdrukker, 1951, p. 49.

-9-

daarenteen kan vir weke, selfs maande en jare
afgesonder word, byvoorbeeld in die tronk. Hy
sal niks oorkom omdat hy geen drank kry nie, maar
hy sal ook nie genees word van die sug na drank
nie. Sodra hy weer vrygelaat word, sal hy maar
weer soos voorheen drink en dronk word.

Dit wil dus voorkom asof ons hier met 'n baie
eienaardige verskynsel te doen het. Daar is al
aangevoer dat die kleurling 'n handarbeider is
en deur harde werk ontslae raak van die meeste
alkohol sodat dit nie so'n vat op hom kry as wat
dit op die alkoholis het nie. In die verband
is dit interessant om op die volgende te let.
Prof. G.J. Theron van die Landboufakulteit van
die Universiteit van Stellenbosch het aangetoon
dat in 1½ pint Boerwyn (die normale hoeveelheid
vir 'n dag volgens die dopstelsel), d.w.s. 852 k.c.
daar 102.4 k.c. alkohol is. Alkohol verlaat die
liggaam deur uitskeiding en oksidasie. Slegs
3.5% van alkohol wat gedrink word, word uitgeskei,
d.w.s. van 102.4 k.c. alkohol moet 98.66 k.c.

-10-

geoksideer word.⁶⁾ Sweet bevat geen alkohol nie en deur harde handarbeid verlaat geen alkohol dus die liggaam nie. Die idee wat daar dus bestaan dat alkohol uitgesweet word, het dus geen feitlike gronde nie. Die persentasie alkohol wat dus deur die liggaam van die kleurling, of hy nou werk of nie, geoksideer moet word, is dieselfde as by enige ander drinker.

Dit wil dus voorkom asof kleurlinge gewoonte-drinkers, maar nie noodwendig alkoholiste is nie. Geen diepgaande studie in die verband, is in hierdie ondersoek gedoen nie en aangesien dit 'n belangrike vraagstuk mag wees, regverdig dit miskien 'n onafhanklike studie.

(c) Misdad:

„Vir suiwer sosiologiese en teoretiese doeleindes kan 'n misdad omskryf word as 'n handeling wat teenstrydig is met of skadelik en nadelig is vir die gesonde normale lewe en voortbestaan van 'n individu, sy naasbestaandes en die gemeenskap,

6) Verslag van die Kommissie van Onderzoek insake drankgebruik deur Kaapse kleurlinge, U.G. 33/45, P.13.

-11-

m.a.w. dis 'n anti-sosiale handeling wat 'n bedreiging, 'n skending of verkragting van die stabiliteit en sekuriteit van 'n gemeenskap en sy individuele lede inhou. Hierdie handeling word dan onderhewig gestel aan 'n straf, wat sal bestaan uit meer as net blote morele afkeuring en wat uitgevoer sal word deur die staat, wat 'n sekere doel met die strafoplegging daarop na-hou.⁶⁾ In kort kan egter volstaan word met die definisie van Barnes en Teeters, "Crime is a violation of the law punishable by the force of Government".⁷⁾

6. Metodes van Navorsing:

(a) Metodes by insameling van gegewens:

Geen spesifieke vasgelegde metode is by die insameling van die gegewens gevolg nie. Hoofsaaklik is die volgende gedoen:-

-
- 6) Van der Walt, P.J. n Uiteensetting van die Grondslae van die Misdadssosiologie met besondere aandag aan die S.A. misdadstatistiek en die sosiologiese klassifikasie van misdade, P. 58.
 - 7) Barnes, H.E. and Teeters, N. K., (1946) New Horizons in Criminology, P.1.

-12-

(1) Inhoudsontleding:

Inhoudsontleding van 12,271 hofverslae van die magistraatskantoor van die betrokke area is gedoen. Vir die doel is 'n omvattende tabel uitgewerk waarop die verlangde gegewens, verkry uit die hofverslae, slegs deur kruisies (x) aangedui kon word.

(2) Onderhoude:

Onderhoude is gevoer met persone wat gesaghebbendes is op die gebied van misdaad en drankgebruik. Onder hierdie persone val magistrate, lede van die polisiemag, Drankhandelaars, lede van organisasies wat spesifiek met die probleme te doen het, soos die Drankstaf te Caledonplein, Kaapstad, e.a.

Hierdie onderhoude is voorafgegaan deur deeglike voorbereiding van die navorser om presies te weet wat hy wil hê as hy 'n onderhoud voer met een of ander persoon.

(3) Raadpleging van bestaande lektuur:

Bestaande lektuur i.v.m. die onderwerp van studie is sover moontlik deeglik geraadpleeg. Omdat die ondersoek hoofsaaklik

-13-

inhoudsontleding en kompilasiewerk was, is van geen veldwerkers gebruik gemaak nie.

(b) Metodes by die verwerking van die gegewens:

Uit die aard van die inhoud van die verhandeling, is van verskeie metodes gebruik gemaak by die verwerking van die gegewens. Waar die verhandeling gaan oor die geskiedkundige ontwikkeling van die probleem, is hoofsaaklik van die sosiaal-historiese metode gebruik gemaak. By die latere hoofstukke waar statistiese verwerking van die gegewens noodsaaklik was, is van die statistiese metode gebruik gemaak. Verder is oral deur die verhandeling die beskrywende metode toegepas.

7. Probleme i.v.m. die Navorsing:

Een van die grootste probleme i.v.m. navorsing is om die studieveld en gegewens objektief te kan benader en so-doende betroubare gegewens daar te stel.

Aangesien daar nie veldwerkers vir hierdie ondersoek gebruik is nie en die ondersoek eintlik 'n feitestudie was, was die vraagstuk van objektiwiteit nie 'n baie groot probleem nie. Nogtans het die navorser die feite en gegewens wat verkry is, so objektief benader dat die gegewens wat,

daar gestel is, so na aan die werklikheid as moontlik was.

In die ontleding van die hofverslae is gevind dat die verslae oor die misdaad nie altyd duidelik was nie. So kon daar, byvoorbeeld, dikwels nie afgelei word of daar wel drank by die saak betrokke was of nie. Sommige verslae was ook onvolledig sodat die verlangde gegewens nie verkry kon word nie.

'n Ander aspek waaraan daar aandag moes gegee word by die ontleding van die misdaderverslae was, wie die magistraat was. Die navorser het homself die vraag afgeva of verskillende magistratre dieselfde vonnisse fel en dieselfde strengheid handhaaf. Na ondersoek, het dit geblyk dat dit nie eintlik 'n probleem is nie aangesien daar getrag word om 'n vaste standaard in die howe te handhaaf.

Waar daar ooglopende tendense in die ontleding van die misdaad na vore gekom het, soos, byvoorbeeld, skielike stygings in die voorkoms van misdaad, ens., het die navorser gewonder of dit nie toe te skrywe was aan 'n herorganisasie in die polisiemag of die toepassing van nuwe regulasies of wette nie. In sulke gevalle is spesiale ondersoek ingestel om moontlike verklarings vir sekere tendense daar te stel.

-15-

By die insameling van gegewens deur middel van onderhoude, was dit dikwels moeilik om "rapport" te verkry. Soms is die verlangde gegewens eers na heelwat gesukkel verkry, in ander gevalle is dit vriendelik dog beslis geweier. Oor die algemeen egter was die samewerking van die kant van informante heelhartig.

8. Bronne van Inligting:

Die bronne van inligting was die volgende:

(a) Magistraatshofverslae: Hierdie verslae was hoofsaaklik die bron waaruit die statistiese verwerking in hoofstukke III, IV en V kon geskied. Die hofverslae het die volgende inligting opgelewer: die ras, geslag en ouderdom van die beskuldigde; sy misdaad, datum en plek van misdaad. Ook kon uit die meeste verslae afgelei word of daar wel drank by die misdaad betrokke was, al dan nie.

(b) Blouboeke waar o.a. die volgende die belangrikste was: .

- (1) Verslag van die Kommissie van Onderzoek insake die drankgebruik deur die Kaapse Kleurlinge, U.G. 33/45.
- (2) Verslae van die Departement van Justisie.
- (3) Verslae van die Kommissaris van Polisie.

-16-

- (4) Verslag van die Nasionale Konferensie oor Alkoholisme 1951b.
- (5) Spesiale Verslag No. 148. Misdadstatistiek in die jaar 1940. (Verkort).
- (6) Report of the inter-departmental Committee on the abuse of Dagga, en ander Blouboeke.
- (c) Verhandelings wat handel oor die kleurling.
- (d) Ander bestaande lektuur i.v.m. die kleurling (sien Bibliografie).
- (e) Verkoopsboeke van sekere plaaslike Drankhandelaars.
- (f) Gegewens verkry van die Drankstaf, Caledonplein, Kaapstad.
- (g) Gegewens verkry deur onderhoude met die plaaslike magistraat, polisie en Drankhandelaars.
- (h) Gegewens verkry van die Superintendent van Kaya Mandi deur h onderhoud.
- (i) Waarneming. Die navorser het persoonlik Kaya Mandi besoek om h idee te kry van die drankverbruik - en smokkel onder die plaaslike naturelle.

9. Die Betroubaarheid van die Gegewens:

Die betroubaarheid van die gegewens verkry deur h

-17-

ondersoek, hang grotendeels af van die objektiwiteit van die navorser en sy veldwerkers, asook die gewillige samewerking van die persone van wie hy die nodige inligting moet verkry. Aangesien byna geen empiriese veldwerk gedoen is nie en die bronne en persone wat geraadpleeg is om inligting, algemeen bekend is as betroubaar, kan aangeneem word dat die gegewens, vrygestel deur hierdie verhandeling, 'n juiste beeld van die onderwerp van ondersoek gee.

H O O F S T U K I I

MISDAAD.

I Inleidend:

Misdadigheid onder en die pleeg van misdaad deur kleur-
linge regverdig op sigself n hele onafhanklike ondersoek
en n groot leemte bestaan nog in die verband.

Hierdie studie beoog nie n intensiewe ondersoek na mis-
daad en misdadigheid nie, maar is eerder n poging om n oor-
sigtelike beeld van die toestand daar te stel en om alge-
mene tendense vas te stel. Hierdie beeld sal veral ook
aangewend word om die verband tussen drankmisbruik en mis-
daad, soos uiteengesit in Hoofstuk V in beter perspektief
te stel.

II Misdaadstatistiek:

Alhoewel misdaadstatistiek slegs die aantal misdade
wat wel onder die aandag van die Polisie kom, aantoon en
nie n getroue weergawe kan gee van die werklike situasie
nie, is dit tog die vernaamste metode vir die vasstelling
van die omvang van misdaad.

Die insameling van misdaadstatistieke in Suid-Afrika
geskied deur middel van n vorm wat deur die polisie ingevul
word. Tot Desember 1948 het hierdie vorm die volgende
gegewens aangevra: ras, geslag, ouderdom, nasionaliteit,

-19-

geboorteplek, beroep en oortreding van die persoon asook die uitslag van die geregtelike ondersoek. Sedert Januarie 1949 is hierdie vorm egter in twee verdeel, nl. A en B. Vorm A het betrekking op alle oortredings, ernstige misdaad ingesluit. Op hierdie vorm word ingevul: ras, geslag, ouderdom, oortreding en die resultaat van die geregtelike ondersoek. Op vorm B word die volgende ingevul: beroep, geboorteplek, huwelikstaat, opvoedingstatus, godsdiens en verblyfplek (stedelik of plattelands)¹⁾.

Deur hierdie vorms te ontleed en te verwerk, kan dan 'n geheelbeeld gekry word van die misdaadsituasie vir 'n bepaalde plek of streek.

III Misdaad in die Unie van Suid-Afrika:

(a) Rassegroepe:

Die algemene misdaadsituasie in die Unie van S.A. word uiteengesit in die offisiële Jaarboek van die Unie van Suid-Afrika. Vir doeleindes van Misdaadstatistiek word die bevolking van die Unie in die volgende rassegroepe ingedeel: Blankes, Naturelle, kleurlinge en Asiëte. Waar hier spesifiek aan misdaad

1) Offisiële Jaarboek No. 27 1952-53, P. 454.

-20-

onder die kleurling aandag gegee word, kan die verskillende rasse-groepe in die opsig vergelykenderwys benader word.

T A B E L N O. I

PERSONE VEROORDEEL IN DIE UNIE 1955 * VOLGENS RAS.*

Ras	Getal	%
Blank	174,729	12.1
Naturel	1,094,464	75.8
Kleurling	145,686	10.1
Asiaat	30,980	2
TOTAAL	1,445,859	100

Uit bostaande tabel blyk dit dat, wat die rasse-groepe betref, die naturel vir verreweg die meeste misdaad in die Unie verantwoordelik is. In 1955, byvoorbeeld was die naturel vir 75.8% van alle misdade verantwoordelik terwyl die Blanke, kleurling en Asiaat tesaam vir die res, nl. 24.2% verantwoordelik was. Dit wil dus, oppervlakkig beskou, lyk asof die

* Statistieke verstrek deur die kantoor vir Sensus en Statistiek, Pretoria.

-21-

naturel meer geneig is tot misdaad as die ander rasse-groepe. As egter in aanmerking geneem word dat die bevolking van die Unie volgens die 1951 sensus 12,647,000 was en dat die naturel $\pm 67\%$, die blanke $\pm 20\%$, die kleurling $\pm 10\%$ en die asiaat $\pm 3\%$ daarvan uitmaak, is dit duidelik dat misdaad proporsioneel nie baie meer onder een rassegroep voorkom as onder die ander nie.

(b) Misdaad volgens geslag onder die verskillende Rasse-groepe:

T A B E L N O. 2.

VEROORDELINGS IN 1955 IN DIE UNIE. AANGEGEE VOLGENS GESLAG EN RASSEVERBAND VAN OORTREDERS*

Ras	Manlik	%	Vroulik	%	Totaal	%
Blank	162,406	93	12,323	7	174,729	100
Naturel	873,356	79	221,108	21	1,094,464	100
Kleurling	128,111	88	17,575	12	145,686	100
Asiaat	29,626	95.5	1,354	4.5	30,980	100
TOTAAL	1,193,499	83	252,360	17	1,445,859	100

* Statistieke verstrek deur die Kantoor vir Sensus en Statistiek, Pretoria.

-22-

Uit die voorgaande tabel blyk dit dat in 1955 vrouens vir 17% en mans vir 83% van alle misdaad in die Unie verantwoordelik was. Die aandeel van mans in misdaad is dus baie groter as die van vrouens. Hierdie toestand geld ook vir elkeen van die rasse-groepe afsonderlik, hoewel die persentasie vroulike oortreders die hoogste is onder die naturelle (21% van alle naturelle-misdaad) en die laagste onder die Asi-iate (4.5% van alle Asiatische-misdaad)

(c) Tipes misdade:

In die Suid-Afrikaanse misdaadstatistiek word onderskei tussen twee tipes van misdade, nl.

- (1) Ernstige misdaad.
- (2) Nie-ernstige misdaad.

(Vir tabel sien asseblief die volgende bladsy)

Uit die tabel blyk dit dat die totale misdaad-syfer vir alle rasse in die Unie in 1952 bestaan uit 93% nie-ernstige misdaad en 7% ernstige misdaad. Dieselfde patroon word onder die afsonderlike rasse-groepe aangetref, hoewel die persentasie ernstige misdaad onder kleurlinge die hoogste is, nl. 10% van die totale kleurlingmisdaad-syfer en die laagste onder die asiatiese en die naturelle (5%).

T A B E L N O. 3

VEROORDELINGS IN DIE UNIE, 1952 VOLGENS TIPE OORTREDING.*

Tipe Oor- treding	Blank	%	Naturel	%	Kleurling	%	Asiaat	%	TOTAAL	%
Nie-Ernstig	145,800	93	822,707	95	102,599	90	23,772	95	1,094,878	93
Ernstig	10,573	7	45,300	5	11,481	10	1,156	5	68,510	7
TOTAAL	156,373	100	868,007	100	114,080	100	24,928	100	1,163,388	100

* Offisiële Jaarboek No. 27 1952-53, P. 457.

-24-

Vervolgens sal 'n uiteensetting gegee word van die ernstige en nie-ernstige misdaad en die rol wat kleurlinge in elkeen speel.

A. Ernstige Misdade:

Die misdade wat onder hierdie hoof ressorteer, verander van tyd tot tyd, maar in hoofsaak kan dit onder die volgende hoofde tuisgebring word. (L.W. Daar is ± 330 soorte misdade waarvan 108 as ernstig aangeteken word)²⁾

- (1) Teen die Staat
- (2) Teen volkswelsyn en gesondheid
- (3) Onweloweglikheid en onsedelikheid.
- (4) Teen persoon en goeie naam.
- (5) Teen Eiendom
- (6) Mynbou en Industrie

Uit die volgende tabel is dit duidelik dat die meeste ernstige oortredings plaasvind teen eiendom, nl. 45.6%. Hier-na volg oortredings teen die persoon en goeie naam en teen volkswelsyn en gesondheid in dié volgorde. Presies dieselfde patroon geld ook t.o.v. die kleurling. Alle ernstige oortredings behalwe die teen volkswelsyn en gesondheid en mynbou en industrie kom egter proporsioneel meer dikwels onder kleurlinge voor as onder die totale bevolking.

2) Van der Walt, P.J. 'n Uiteensetting van die grondslae van die Misdadingsosiologie, P. 734.

TABEL NO. 4

VEROORDELINGS VIR ERNSTIGE MISDAAD IN DIE UNIE 1952.

Soort Oortreding	(a)		(b)		$\frac{b}{a}$ %
	Alle ver- oordelings	%	Kleurlingver- oordelings	%	
Teen die Staat	11,781	5.2	2,064	6.1	17.5
Teen Volkswelsyn en Gesondheid	34,185	14.8	2,373	7.	7.
Onwelvoeglikheid en Onsedelik- heid	8,717	3.7	1,619	4.7	18.5
Teen persoon en goeie naam	70,436	30.5	11,824	34.9	16.7
Teen eiendom	105,129	45.6	15,997	47.2	15.2
Mynbou en Industrie	538	.2	17	.1	3.2
TOTAAL	230,786	100	33,894	100	14.6

-26-

(a) Teen die Staat en Openbare Administrasie:

Hieronder ressorteer misdade soos verraad, versteuring van rus en orde, omkoperij en verset teen die polisie.

Van die 11,781 veroordelings onder hierdie hoof was daar in 1952 2064 kleurlinge, d.w.s. 17.5%

(b) Teen Volkswelsyn en Volksgesondheid:

Oortredings wat onder hierdie hoof ingesluit word, behels o.a. oortredings van drankwette, padvoertuig- en verkeersregulasies en ook godsdiensoortredings. Daar was in 1952 34,185 veroordelings in bogenoemde verband, waarvan die kleurling vir 2,373 verantwoordelik was, d.w.s. vir ± 7%

(c) Onweloweglikheid en Onsedelikheid:

Onder hierdie hoof word ingesluit alle oortredings i.v.m. onsedelikheid, soos onsedelike aanranding, vleeslike gemeenskap onder die toestemmingsouderdom en verkragting. Van die 8717 veroordelings wat in 1952 in die verband plaasgevind het, was 1619 (18.5%) kleurlingveroordelings.

(d) Teen die persoon of goeie naam:

Misdade wat onder hierdie hoof ressorteer, sluit o.a. die volgende in: aanranding, moord en poging

-27-

tot moord. Daar was 70,436 veroordelings vir alle rasse-groepe in 1952 in die Unie, waarvan 11,824 (16.7%) veroordelings van kleurlinge was.

(e) Teen Eiendom:

Misdad teen eiendom sluit in: huis- en winkelbraak, diefstal van lewende hawe, alle ander diefstalle waar die bedrag hoër as £30 beloop. Van die 105,129 veroordelings in hierdie verband vir alle rasse in die Unie gedurende 1952, was 15,997 (15.2%) veroordelings van kleurlinge.

(f) Mynbou-, industrie- en aanverwante oortredings:

Dit sluit in die onwettige koop en besit van goud en diamante. Daar was 538 veroordelings in die verband in 1952 vir alle rasse in die Unie. Hiervan was 17 (3.2%) veroordelings van kleurlinge.

Uit die voorgaande ontleding blyk dit dat die relatiewe aandeel van kleurlinge (teenoor dié van ander rasse-groepe) in die verskillende soorte van oortredings die grootste was in die geval van onweloweglikheid en onsedelikheid, oortredings teen die staat, teen die persoon en goeie naam en teen eiendom, in bogenoemde volgorde. Die aandeel van kleurlinge in oortredings teen volkswelwyn en gesondheid en veral teen mynbou en industrie is relatief gering.

-28-

B Nie-Ernstige Misdad:

Onder hierdie hoof word ingesluit geringe wetsoortredings, gewone aanrandings, minder ernstige diefstal, ens.

Gedurende 1952 was daar 1,094,878 veroordelings vir nie-ernstige misdad in alle rassegroepe in die Unie. Hier-³⁾ van was 102,599 (9.4%) veroordelings van kleurlinge.

Kleurlinge is blykbaar in verhouding tot die ander rassegroepe meer dikwels betrokke by ernstige oortredings as by nie-ernstige oortredings. Daar sal onthou word dat kleurlinge in 1952 betrokke was by 14.6% van alle veroordelings vir ernstige misdade, terwyl hul by slegs 9.4% van die nie-ernstige veroordelings, betrokke was. By die interpretasie van hierdie feit moet egter in gedagte gehou word dat die verskillende rassegroepe in die Unie nie aan dieselfde wetsbeperkings onderhewig is nie. So, byvoorbeeld, is die naturelle onderhewig aan 'n groot aantal administratiewe beperkings, soos paswette ens., met die gevolg dat hulle derhalwe 'n groter kans het om met die gereg in botsing te kom as die ander rassegroepe. Hierdie toestand kan tot gevolg hê dat die aandeel van die ander rassegroepe

3) Offisiële Jaarboek No. 27 1952-53, P. 458.

-29-

in veral nie-ernstige misdrywe, verlaag word.

IV Misdad onder die kleurlinge in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch. (Die gebiede Eersterivier en Kuilsrivier uitgeslote) in die jare 1951, 1953 en 1955.

Vir die doel van hierdie studie en om die omvang en aard van die misdad onder die kleurling van die Magistraatsdistrik van Stellenbosch vas te stel, is 12,271 hofverslae van die plaaslike Magistraatskantoor deurgewerk en ontleed.

Uit die aard van die hofverslae is die volgende indeling van misdad, soos onder die kleurling aangetref, gemaak.

(a) Ernstige aanranding:

Onder hierdie hoof word ingesluit alle aanrandings waarby seks n rol speel.

(b) Gewone aanranding:

Dit sluit in alle aanrandings, behalwe die waarin seks n rol speel.

(c) Verkeersoortredings:

Dit sluit in alle oortredings van verkeersregulasies.

(d) Dronkenskap:

Hieronder word ingesluit alle gevalle waarin persone so misbruik van drank gemaak het dat hulle

-30-

nie ten volle beheer oor hulself het nie. Hieronder word dus slegs gevalle van veroordelings weens dronkenskap as sulks ingesluit.

(e) Drankwetoortredings:

Alle oortredings van enige regulasie van die drankwette, word hieronder saamgevat. Dronkenskap word egter uitgesluit aangesien dit onder 'n aparte hoof behandel word.

(f) Oproer:

Alle gedrag wat lei tot die versteuring van rus en vrede en die openbare orde, word as oproerig aangeteken.

(g) Diefstal:

Enige vorm van diefstal ressorteer onder hierdie hoof.

(h) "Ander" Misdad:

O.a. word die volgende oortredings onder hierdie hoof saamgevat: Moord, onwettige handel, diensverlating, oortredings op privaat eiendom, agterstallige skulde en belastinge, minagting van die hof, meened, dobbel, oortreding van sandklokkeëls, beskadiging van eiendom,

-31-

gesinsverwaarlosing en die hinder van polisie in die uitvoering van hul plig.

Vervolgens sal eers 'n algemene oorsig van die misdade-situasie in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch met spesiale klem op rasseverband, geslag, ouderdom en tydperk van die jaar gegee word. Daarna sal elke soort misdaad afsonderlik behandel word om sekere tendense en patrone te probeer vasstel.

(a) T A B E L N O. 5.

PERSONE VEROORDEEL IN DIE MAGISTRAATSDISTRIK VAN STELLENBOSCH (UITGESONDERD EERSTERIVIER EN KUILSRIVIER) IN DIE JARE 1951, 1953 EN 1955 VOLGENS RAS.

Jare	Blank	%	Natuur- rel	%	Kleur- ling	%	Asiaat	%	Totaal	%
1951	1400	37.6	531	14.3	1782	47.9	7	.2	3720	100
1953	1594	37.6	796	18.8	1823	43.1	16	.5	4229	100
1955	1108	25.6	1199	27.7	1970	43.4	37	.9	4322	100
TOTAAL	4102	33.4	2526	20.5	5583	45.5	60	.6	12271	100

Uit bostaande tabel blyk dit dat die kleurling in elk- een van die drie jare vir die hoogste persentasie misdaad in Stellenbosch Magistraatsdistrik verantwoordelik was.

-32-

Hierina volg die blankes, naturelle en asië in die volgorde.

Uit die tabel skyn dit asof die persentasie misdaad onder blankes oor die vyf jaar afgeneem het. Ook onder die kleurling, maar gestyg het by die naturelle en die asië. As die aantal misdade vir elke ras vir elke jaar vergelyk word, blyk dit dat daar by al die rasse-groepe behalwe die blankes 'n sterk toename in aantal misdade was. Veral die toename by die naturel en asië is ooglopend.

Om egter vas te stel of hierdie vermeerdering te wyte is aan meer misdadigheid en of dit te wyte is aan 'n bevolkingsvermeerdering, kan op die volgende gelet word.

T A B E L N O. 6.

BEVOLKING VAN STELLENBOSCH MAGISTRAATSDISTRIK VIR DIE
JARE 1951, 1953 EN 1955

Jare	Blankes	%	Natu- relle	%	Kleur- linge	%	Asië	%	Totaal	%
1951	14410	35.1	5758	14	20786	50.6	98	.3	41052	100
1953	14800	33.3	8200	18.4	21300	47.9	100	.4	44400	100
1955	18000	34.7	8000	15.4	25600	49.5	100	.4	51700	100
TOTAAL	47210	34.4	21958	15.9	67686	49.3	298	.4	137152	100

* Offisiële Magistraatskantoor skatting.

-33-

Uit bostaande tabel blyk dit dat, wat getalle betref, daar 'n oorgroeiende toename in die bevolkingsgetalle van al die rasse-groepe was, behalwe by die Asiëse. Wat die persentasie wat elke rasse-groep van die bevolking uitmaak betref, was daar nie groot verskille oor die vyf jaar nie. Die blanke, kleurling en asiëse bly 'n redelike konstante persentasie van die bevolking, maar die natuurlike toon 'n stygende neiging t.o.v. die persentasie wat hulle van die totale bevolking uitmaak. In 1951, byvoorbeeld, maak hulle 14% van die bevolking uit en in 1955 15.4%

Om nou 'n vergelyking t.o.v. die persentasie wat elke rasse-groep van die bevolking uitmaak en die persentasie misdaad deur elke ras gepleeg, te tref, kan op die volgende gelet word.

(Sien asseblief tabel op volgende bladsy)

Uit die tabel blyk dit dat die natuurlike en asiëse in die loop van die vyf jaar-periode wat gedek word deur die ondersoek, in 'n toenemende mate en buite verhouding met hul relatiewe bevolkingsgetalle, verantwoordelik is vir misdaad. Die kleurlinge daarenteen se aandeel aan misdaad was deurgaans kleiner as hul aandeel aan die totale bevolking.

T A B E L N O. 7

RASSESAMESTELLING VAN DIE BEVOLKING VAN DIE MAGISTRAATSDISTRIK VAN STELLEN-
BOSCH, VERGELYK MET MISDAAD.

Jare	Blank		Naturel		Kleurling		Asiaat		TOTAAL	
	Bevolk- ing	Mis- daad	Bevolk- ing	Mis- daad	Bevolk- ing	Mis- daad	Bevolk- ing	Mis- daad	Bevolk- ing	Mis- daad
1951	35.1	37.6	14.	14.3	50.6	47.9	.3	.2	100%	100%
1953	33.3	37.6	18.4	18.8	47.9	43.1	.4	.5	100	100.
1955	34.7	25.6	15.4	27.7	49.5	43.4	.4	.9	100	100

-35-

(b) Aard van Oortredings:

Afgesien van die relatiewe aandeel van kleurlinge in misdaad in Stellenbosch, is dit verder belangrik om aandag te skenk aan die aard van die oortredings begaan deur kleurlinge.

(Sien asseblief tabel op volgende bladsy)

Uit die tabel blyk dit dat verkeersoortredings die soort misdaad is wat die meeste onder kleurlinge voorkom. Vir die drie jaar gesamentlik genome, maak dit 33.6% van die totale misdaadsyfer onder die kleurlinge uit. Hier-na volg dronkenskap en diefstal met persentasies van 17.3% en 16.1% onderskeidelik. "Ander" misdade maak 15.9% en gewone aanranding 10.6% van die totale misdaadsyfer uit. Dit wil dus voorkom asof verkeersoortredings, dronkenskap, diefstal en gewone aanranding die misdade is wat die meeste deur die kleurling gepleeg word. Drankwetoortredings, oproer en ernstige aanranding maak 'n klein persentasie van die totale misdaadsyfer uit.

Geslag:

Dit is ook duidelik dat wat geslag betref, mans baie meer misdaad pleeg as vrouens. Van die totale misdaadsyfer van 5,174 vir die drie jaar was daar 4770 veroor-

T A B E L N O. 8.

PERSENTASIE-INDELING VAN VEROORDELINGS VAN KLEURLINGE VOLGENS GESLAG
EN SOORT OORTREDING VIR 1951, 1953 en 1955 IN DIE MAGISTRAATSDISTRIK
VAN STELLENBOSCH.

	1951		1953		1955		TOTAAL		
	Man- lik	Vrou- lik	Man- lik	Vrou- lik	Man- lik	Vrou- lik	Man- lik	Vrou- lik	TOTAAL
Ernstige aanranding	.9	0	1	0	1.4	0	1.1	0	1.1
Gewone aanranding	12.7	19.2	9.7	11.3	8.9	10.7	10.4	13.8	10.6
Verkeersoortreding	30.3	8.6	41.3	11.3	35.1	12.6	35.6	10.8	33.6
Dronkenskap	13.7	13.4	15.5	11.3	22.	25.2	17.1	16.6	17.3
Drankwetoortreding	2.9	2.9	2.1	11.9	1.8	6.9	2.3	7.3	2.7
Oproer	2.8	4.8	2.4	7.7	2.1	6.3	2.7	6.3	2.7
Diefstal	20.4	22.2	14.7	18.3	13.1	9.5	16.1	16.7	16.1
Ander	16.3	28.9	13.3	28.2	15.6	28.8	14.7	28.5	15.9
TOTAAL	100	100	100	100	100	100	100	100	100
AANTAL	1555	104	1494	142	1721	158	4770	404	5174

-37-

delings van manlikes, d.w.s. 92.2%. Dieselfde patroon geld vir al drie jare afsonderlik ook.

Ook in die oorsig van misdade vir die Unie as geheel het geblyk dat kleurlingvrouens n. betreklik onbelangrike rol speel in misdade. In hierdie geval is gevind dat in 1955 12% van alle veroordelings van kleurlinge gegeld het t.o.v. vrouens.

Die oortreding wat die meeste deur mans begaan word, is verkeersoortredings. Vir die drie jaar tesaam, byvoorbeeld, maak hierdie oortreding 35.6 % van die misdaadsyfer onder mans uit. Hierna volg dronkenskap, diefstal en gewone aanranding in die volgorde.

Die misdade wat die meeste onder die vroulike geslag voorkom, is diefstal, dronkenskap, gewone aanranding en verkeersoortredings. Behalwe dat dit in n ander volgorde voorkom, is dit dieselfde as wat by die mans aangetref word.

Behalwe by ernstige aanranding, verkeersoortredings en dronkenskap is die persentasie vroulike oortreders in elke ander soort misdade hoër as by die mans. So maak drankwetoortredings, byvoorbeeld, slegs 2.3% van manlike misdade uit, terwyl dit 7.3% van vroulike misdade uitmaak. Hierdie tendens geld, behalwe vir enkele uit-

-38-

sonderings vir elke afsonderlike jaar ook.

Veranderings in Misdadentendense oor die periode 1951 -1955.

Geen noemenswaardige verandering het voorgekom nie. Mans het in al die jare die meeste misdaad gepleeg. Ook t.o.v. die misdade wat die meeste voorkom, was daar weinig verandering. In 1951 was die volgorde van die misdade wat die meeste voorgekom het, onder die mans as volg: Verkeersoortredings, diefstal, dronkenskap en gewone aanranding. In 1953 en 1955 was dit verkeersoortredings, dronkenskap, diefstal en gewone aanranding. Dit skyn dus asof die toename in dronkenskap groter was as die in diefstal oor die tydperk 1953-55. Dronkenskap het so die tweede, i.p.v. die derde plek op die ranglys van misdaad onder die kleurlingmans ingeneem.

Die volgorde van voorkoms van die verskillende soorte misdaad by die vrouens, verskil blykbaar van jaar tot jaar. Tog bly diefstal, dronkenskap, gewone aanrandings en verkeersoortredings die vernaaamste misdade onder die vrouens.

(c) Ouderdom:

(Sien asseblief tabel op volgende bladsy)

T A B E L N O. 9

MISDAAD ONDER DIE KLEURLING VAN STELLENBOSCH VOLGENS OUDERDOM EN GESLAG
VIR DIE JARE 1951, 1953 en 1955.

Aantal Misdade										
	1951		1953		1955		TOTAAL		TOTAAL	%
Ouderdom	Man- lik	Vrou- lik	Man- lik	Vrou- lik	Man- lik	Vrou- lik	Man- lik	Vrou- lik		
15-19	193	23	176	26	199	27	568	76	644	18.3
20-24	284	23	247	44	262	49	793	116	909	25.9
25-29	284	19	195	23	263	25	742	67	809	23.1
30-34	146	16	121	15	143	22	410	53	463	13.2
35-39	75	4	64	8	94	6	233	18	251	7.2
40-44	51	3	51	5	61	9	163	17	180	5.1
45	78	7	52	6	103	5	233	18	251	7.2
TOTAAL	1111	95	906	127	1125	143	3142	365	3507	100
TOTAAL	1206		1033		1268		3507			
MEDIAAN	26.3	25.2	25.8	24.1	26.8	24.4	26.3	24.5	26.1	

-40-

Uit die voorgaande tabel blyk dit dat die meeste misdade onder die kleurling gepleeg word deur die ouderdomsgroep 20 - 24 jaar. Van die 3,507 kleurlingpersone wat in 1951, 1953 en 1955 op Stellenbosch veroordeel is, was 909, d.w.s. 25.9% tussen die ouderdomme 20 en 25 jaar. Die ouderdomsgroepe wat verantwoordelik was vir die tweede en derde hoogste misdadisyfer onderskeidelik, was die 25-29 en 15-19 jariges wat respektiewelik vir 23.1% en 18.3% van die totale misdadisyfer verantwoordelik was.

Die median ouderdom vir al die oortreders vir die drie jaar gesamentlik genome, is 26.1 jaar. Die modus is dus kleiner as die median en gevolglik is die misdadigheidsfrekwensie vir die verskillende ouderdomsgroepe negatief skeef, d.w.s. daar is 'n groter opeenhoping van misdaad in die jonger ouderdomsgroepe as in die ouer ouderdomsgroepe. Dit blyk dat misdaad toeneem vanaf die ouderdomsgroep 15 - 19 jaar, 'n hoogtepunt bereik by die ouderdomsgroep 20 - 24 jaar en dan geleidelik afneem.

Dit blyk dat by albei geslagte die meeste misdaad voorkom in die ouderdomsgroep 20-24 jaar. Die persentasie vroulike misdadigers in die ouderdomsgroep is hoër (31.9%) as die ooreenstemmende persentasie by die mans (25.2%).

-41-

Daar is ook 'n verskil in die mediese-ouderdom tussen die twee geslagte vir aldie jare. Dit skyn asof die misdadfrekwensie vir die verskillende ouderdomsgroepe by die vrouens meer skeef is as wat die geval by die mans is.

Vir die ouderdomsgroepe bo 25 jaar, daal die getalle van veroordeling van vroue vinniger as dié vir mans. Dit skyn dus asof die neiging tot misdaad vinniger afneem by vrouens as by mans na mate hulle ouer word.

(Vir grafiek om ouderdomsverspreiding van manlike en vroulike oortreders en tabel om ouderdom en soort misdaad onder die kleurling aan te toon, sien asseblief die volgende twee bladsye).

Wat die pleeg van verskillende soorte oortredings deur die verskillende ouderdomsgroepe onder die kleurling betref, blyk uit die tabel die volgende:

Die meeste oortredings in alle soorte misdaad kom voor in die ouderdomsgroep 20-24 jaar, behalwe dronkenskap en drankwetoortredings wat die meeste voorkom onder die ouderdomsgroep 25-29 jaar en ernstige aanranding en diefstal wat veral voorkom in die ouderdomsgroep 15-19 jaar.

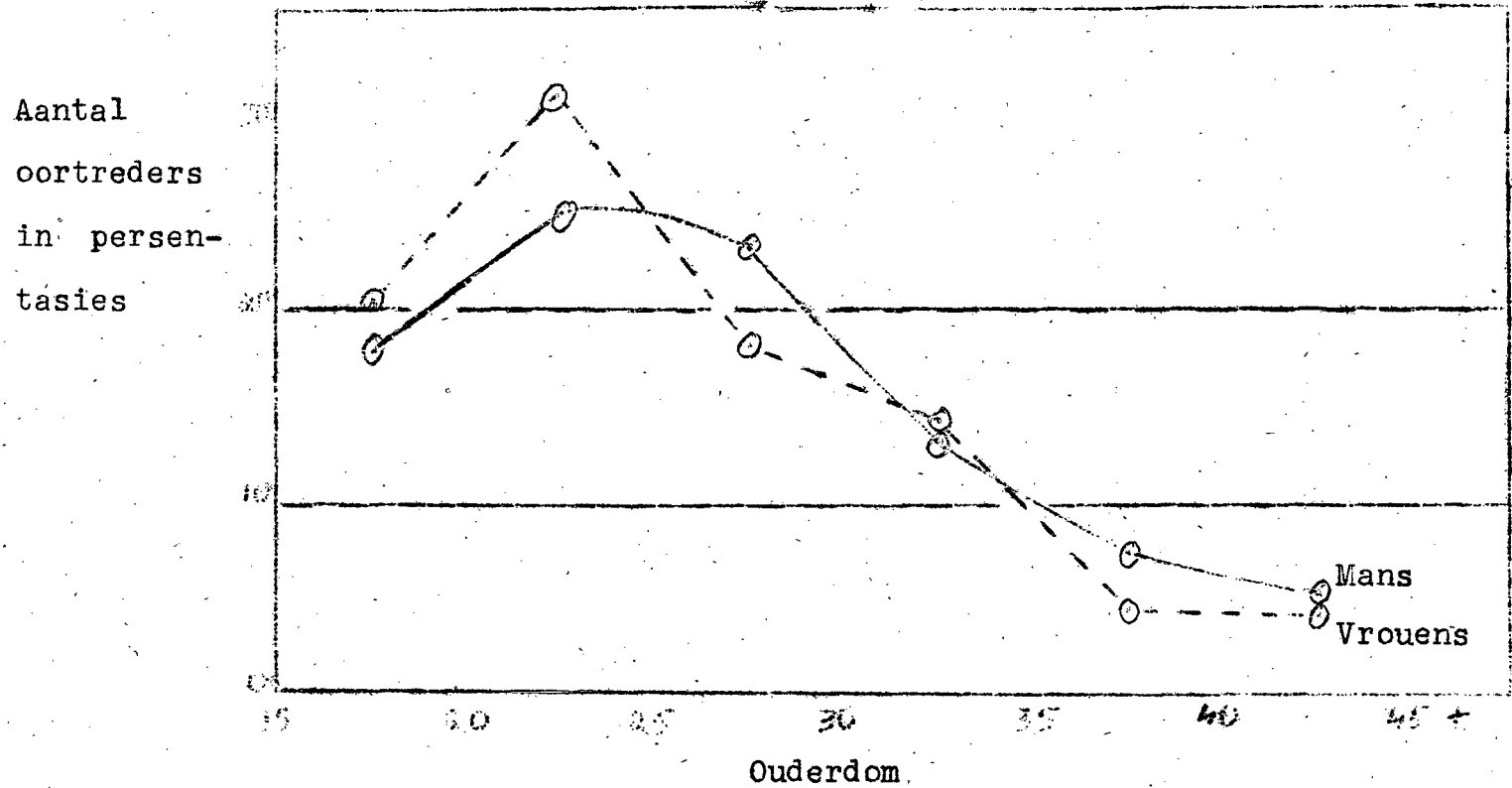
TABEL NO. 10

OUDERDOM EN SOORT MISDAAD ONDER DIE KLEURLING VAN STELLENBOSCH VIR DIE
JARE 1951, 1953 en 1955 TESAAM.

Soort Oortreding	Ouderdomsgroepe.								% Aan- tal	Medi- aan
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45Bo			
Ernstige Aanrand- ing	49.4%	20.6%	13.7	11.9	2.9	1.5	-	100	59	19
Gewone aanranding	16.1	33.3	19.8	11.5	8.8	3.5	7	100	555	25
Dronkenskap	2.7	14.2	28.4	16.8	11.2	10.9	15.8	100	895	33
Drankwetoortre- ding	5.	17.8	28.6	20.7	7.8	4.4	15.7	100	140	29.7
Oproer	17.6	37.4	21.8	11.9	3.5	6.4	1.4	100	142	24.2
Diefstal	40.1	29.8	15.2	5.8	4.2	2.1	2.8	100	830	21.4
Ander	16.6	30.2	25.4	16.2	5.4	3.6	2.6	100	825	25.5
AANTAL	644	899	779	448	247	180	249			3446

FIG 1

OUDERDOMSVERSPREIDING VAN MANLIKE EN VROULIKE
OORTREDERS.

-44-

Verder is dit duidelik dat, vir elke afsonderlike misdaad, nodat h hoogtepunt in h sekere ouderdom bereik is, daar h daling volg namate die ouderdom toeneem. Dit blyk verder dat die mediaan-ouderdom vir elke afsonderlike soort oortreding hoër is as die modus vir die spesifieke misdaad, d.w.s. die voorkoms van die verskillende soorte misdade onder die verskillende ouderdomsgroepe, toon almal h skewe neiging in die negatiewe rigting.

Interessant is dit ook om daarop te let dat h hoë persentasie van gevalle van dronkenskap en drankwetoortredings voorkom in die ouderdom bokant 45 jaar, in teenstelling met die geringe persentasie van ander misdade vir daardie ouderdomsgroep.

Die voorgaande gevolgtrekkings word ook baie goed weerspieël deur h vergelyking van die mediaan-ouderdomme van oortreders volgens soort misdaad. Uit die laaste kolom in Tabel 10 (sien bladsy 42) blyk dit, byvoorbeeld, dat die mediaan-ouderdom van persone wat veroordeel was weens ernstige aanranding (19j. en 21.4j.) besonder laag is, terwyl dié vir veroordeeldes weens dronkenskap en oortredings van die drankwet weer besonder hoog is (33j. en 29.1j. onderskeidelik)

-45-

(d) Tydperk van die Jaar:

Vir doeleindes van hierdie ontleding is die jaar in ses gelyke periodes ingedeel, nl. Januarie-Februarie, Maart-April, Mei-Junie, Julie-Augustus, September-Oktober, en November-Desember.

(Vir tabel sien asseblief volgende bladsy)

Uit die tabel skyn dit asof die meeste misdade voorkom in die tydperk Maart-April. Dit wil egter voorkom asof hierdie tendens grootliks te wyte is aan die hoë persentasie verkeersoortredings wat in hierdie tydperk voorkom. Laasgenoemde oortreding maak 46% van die totale misdaadsyfer vir Maart-April uit. Die misdaadverspreiding sonder die verkeersoortredings, oor die jaar heen, sien dus effens anders daar uit, soos blyk uit die laaste reël van die tabel. Daarvolgens kom misdaad redelik egalig verspreid oor die jaar voor, dog sonder uitsondering is daar 'n neiging tot afname in die tydperk Mei-Junie. Al die soorte misdaad, behalwe verkeersoortredings en dronkenskap, kom die meeste voor in Januarie-Februarie en November-Desember. Genoemde twee soorte oortredings het in die tydperke hul laagtepunte. Verkeersoortredings se hoogtepunt is in Maart-April en die van dronkenskap in Maart-

T A B E L N O. 11.

SOORT MISDAAD VOLGENS TYDPERK VAN DIE JAAR WAARIN DIT BEGAAN IS. 1951,
1953 EN 1955 GESAMENTLIK

Soort Oortreding.	Jan-Feb		Mrt-Apr.		Mei-Jun.		Jul-Aug.		Sept-Okt.		Nov-Des.		TOT- AAL	%
	Aan- tal	%	Aan- tal	%	Aan- tal	%	Aan- tal	%	Aan- tal	%	Aan- tal	%		
Erns. Aanr.	18	32.7	9	16.4	5	9.1	3	5.4	9	16.4	11	20	55	100
Gew. Aanr.	122	23.8	99	19.3	75	14.6	62	12.1	65	12.6	90	17.6	513	100
Verkeers- oortreding	212	12.2	454	26.2	353	20.3	265	15.4	256	14.6	197	11.3	1737	100
Dronkensk.	127	14.3	167	18.7	125	14	166	18.6	186	20.8	121	13.6	892	100
Drankwet- oortreding	29	23.2	22	17.4	13	10.4	22	17.4	15	11.8	25	19.8	126	100
Oproer	27	25	21	19.4	6	5.5	14	13	15	13.9	25	23.2	108	100
Diefstal	120	18.6	99	15.3	88	13.6	128	19.8	100	15.6	110	17.1	645	100
Ander	141	18.2	116	14.7	110	14.2	141	18.2	129	16.5	141	18.2	778	100
TOTAAL	796	16.4	987	20.4	775	16	801	16.5	775	16	720	14.7	4854	100
Alle mis- dade uit- gesonderd	582	18.6	533	17.1	422	13.5	536	17.3	519	16.7	523	16.8	3117	100
verkeers- oortredings														

-47-

April en September-Oktober.

Die verspreiding van die verskillende soorte misdade oor die jaar heen word ook grafies voorgestel. (Sien asseblief die volgende bladsy.)

Dit blyk verder uit die grafiek dat alle misdade, behalwe verkeersoortredings, gewone aanrandings en ernstige aanrandings, 'n stygende neiging toon na die laagtepunt in Mei-Junie. Lg. twee oortredings bereik eers hul laagtepunt in Julie-Augustus, terwyl verkeersoortredings sy laagtepunt in November-Desember bereik.

V Soorte Misdad:

Tot dusver is die algemene tendense en patrone van misdad, soos aangetref in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch vir die jare 1951, 1953 en 1955 geskets. Aandag is gegee aan soort oortredings en geslag, ouderdom en misdad en tydperk van die jaar en voorkoms van misdad. Vervolgens sal elke soort misdad afsonderlik benader en ontleed word, veral met die oog daarop om die tendense van misdad in die drie afsonderlike jre te vergelyk.

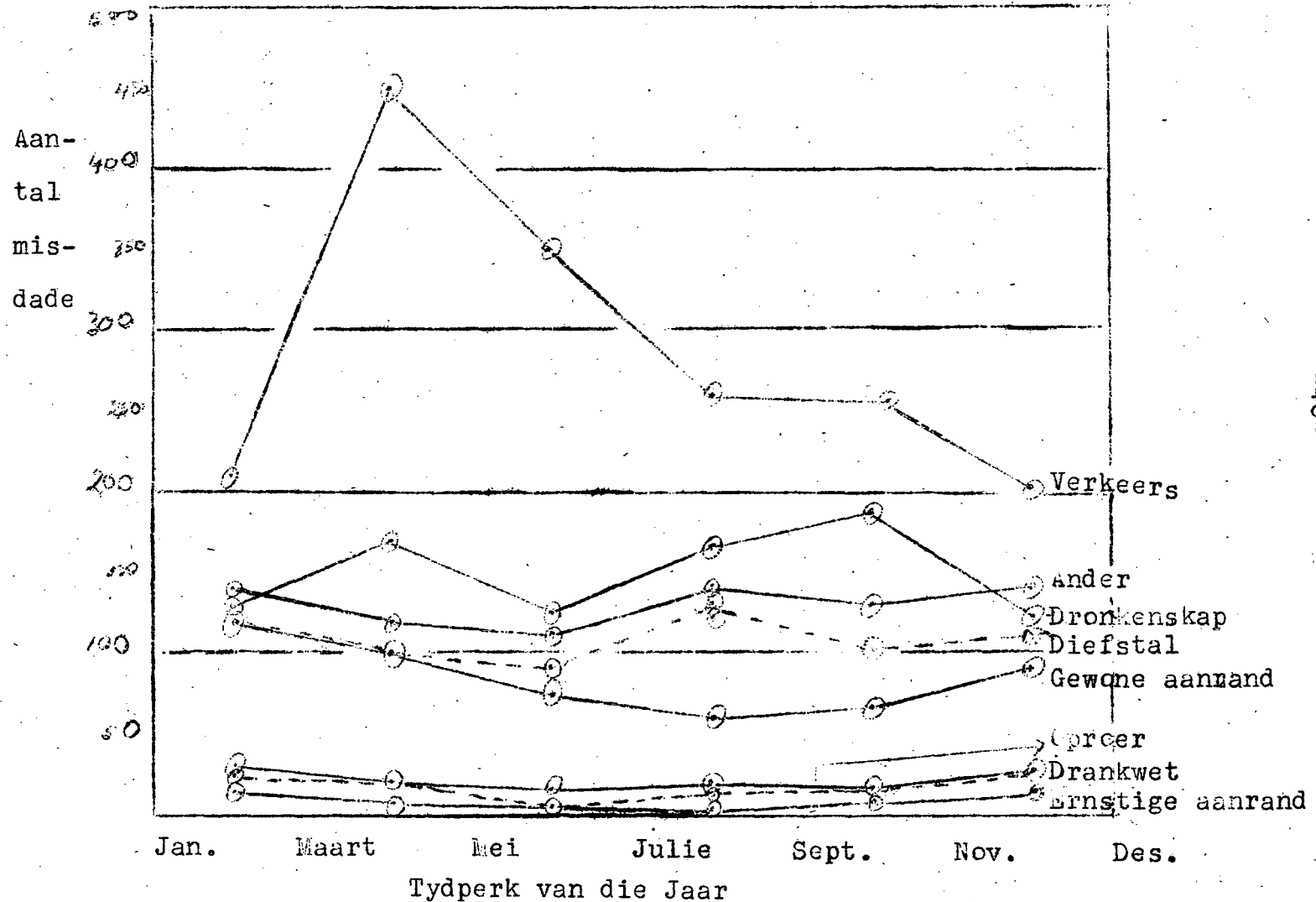
(a) Ernstige Aanranding:

(Sien asseblief tabel op bladsy 49).

FIG. II

VERSPREIDING VAN VERSKILLENDEN SOORT MISDADE OOR DIE JAAR

(1951, 1953 EN 1955 GESAMENTLIK)

-49-

TABEL NO. 12

VEROORDELINGS WEENS ERNSTIGE AANRANDING VOLGENS GESLAG EN
 OUDERDOM 1951, 1953 EN 1955.

Ouder- dom	1951		1953		1955		TOTAAL	
	Manlik	Vroulik	Manlik	Vroulik	Manlik	Vroulik		
	Aan- tel	%	Aan- tel	%	Aan- tel	%	Aan- tel	%
15-19	9	45	5	33.3	15	65.5	29	49
20-24	2	10	5	33.3	5	20.7	12	20.4
25-29	5	25	3	20	-	-	8	13.6
30-34	4	20	2	13.4	1	4.2	7	11.9
35-39					2	8.4	2	3.4
40-44					1	4.2	1	1.7
45+							-	-
TOTAAL	20	100	15	100	24	100	59	100

-50-

Dit blyk uit die tabel dat die aantal gevalle vir hierdie soort oortreding baie min is. n Mens moet derhalwe baie versigtig wees by die interpretasie van die tendense wat aangetref word. Tog wil dit voorkom asof hierdie soort oortreding, wat slegs onder manlikes voorkom, hoofsaaklik deur betreklik jeug-dige persone gepleeg is. Hierdie tendens geld vir elkeen van die jare afsonderlik ook.

Wat ernstige aanranding oor die jaar heen betref, wil dit voorkom asof ernstige aanranding die meeste voorkom in Januarie-Februarie en dan weer in November-Desember. Dit kom die minste voor in Mei tot Augustus (behalwe in 1955 wat n afwyking toon). Dit skyn dus asof seksoortredings meestal in die somermaande voorkom en selde in die wintermaande. (Sien grafiek op volgende bladsy).

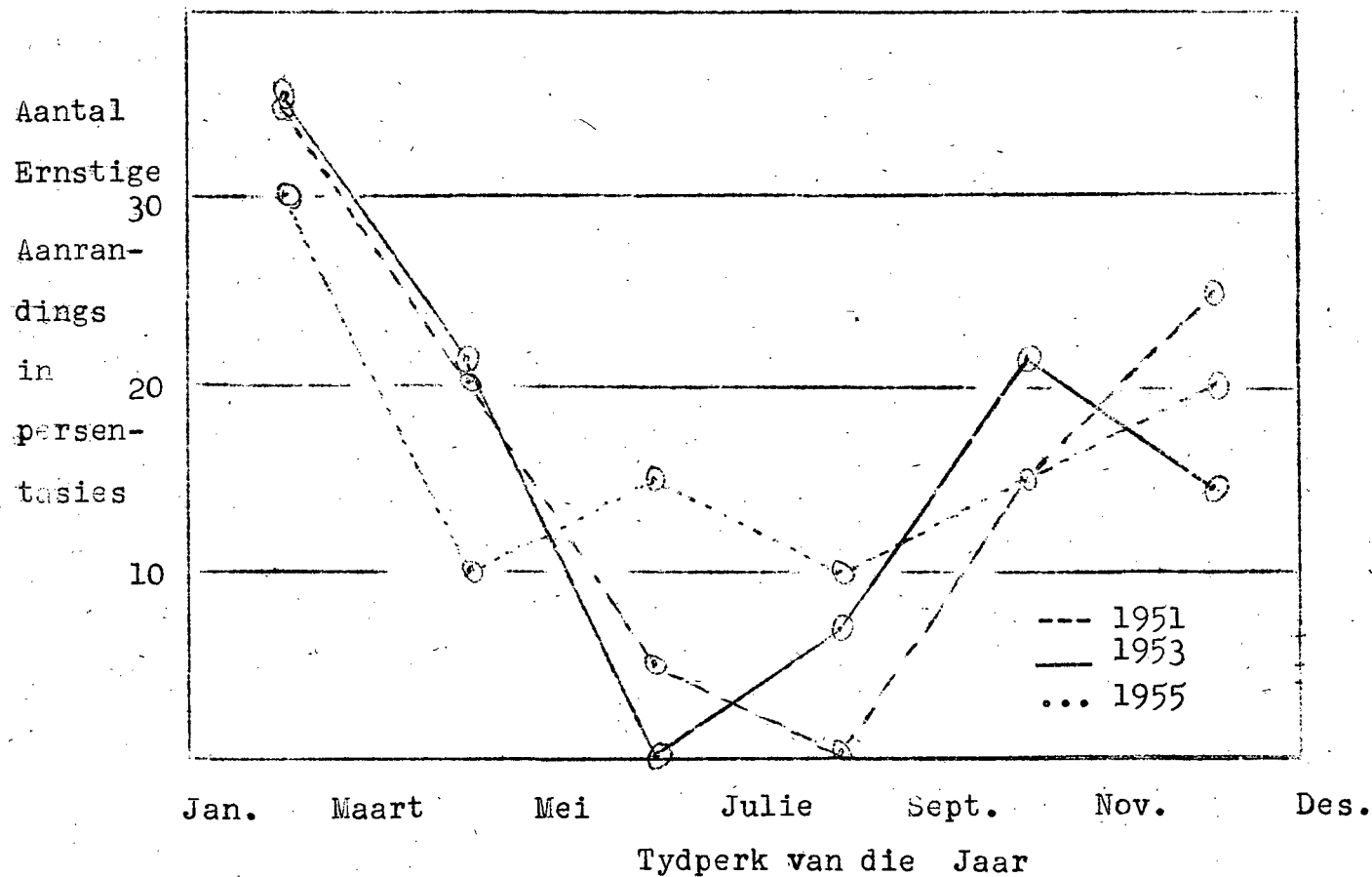
(b) Gewone Aanranding:

(Sien asseblief tabel op bladsy 52).

Dit blyk uit die tabel dat mans in al drie jare meer skuldig was aan gewone aanranding as vrouens. Ook was dit in al drie jare die ouderdomsgroep 20-24 jaar waarin die oortreding die meeste voorgekom het.

F I G. III

VERSPREIDING VAN ERNSTIGE AANRANDING OOR DIE JAAR

VEROORDELINGS WEENS GEWONE AANRANDING VOLGENS

GESLAG EN OUDERDOM

1951, 1953 en 1955.

		1951				1953				1955				T O T A A L				TOTAAL.	
		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik			
Ouder-	dom.	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
15-19		31	15.6	1	5	26	17.3	1	5.9	28	18.3	2	11.1	85	16.8	4	7.4	89	16.1
20-24		65	32.6	5	25	49	32.7	6	35.3	50	32.7	10	59	164	32.8	21	38.9	185	33.3
25-29		36	18.4	4	20	30	20	2	11.7	34	22.2	4	23.6	100	19.9	10	18.4	110	19.8
30-34		27	13.6	4	20	14	9.3	3	17.7	15	9.8	1	5.8	56	11.3	8	14.8	64	11.5
35-39		17	8.6	2	10	13	8.7	2	11.7	15	9.8			45	8.9	4	7.4	49	8.8
40-44		7	3.6	1	5	6	4	2	11.7	3	2			16	3.9	3	5.7	19	3.5
45+		15	7.6	3	15	12	8	1	5.9	8	5.2			35	6.9	4	7.4	39	7
TOTAAL		198	100	20	100	150	100	17	100	153	100	17	100	501	100	54	100	555	100
TOTAAL		218				167				170				555					
MEDIAAN		25.3		30		25		29		24.7		23		25		26			

-53-

Dit geld vir albei geslagte.

Dit blyk ook dat die mediaan-ouderdom by gewone aanranders hoër is as die modus. Daar is dus ook by hierdie oortreding 'n opeenhoping van die aantal oortredings in die jonger ouderdomsgroepe as in die ouer ouderdomsgroepe. Die misdadigheidsfrekwensie is dus hier ook negatief skeef. Hierdie tendens geld veral vir die manlike geslag en word vir elkeen van die drie jare afsonderlik aangetref.

Dat die algemene patroon van aanrandings deur mans en vrouens volgens ouderdom dieselfde vorm openbaar, is duidelik uit die grafiek op volgende bladsy.

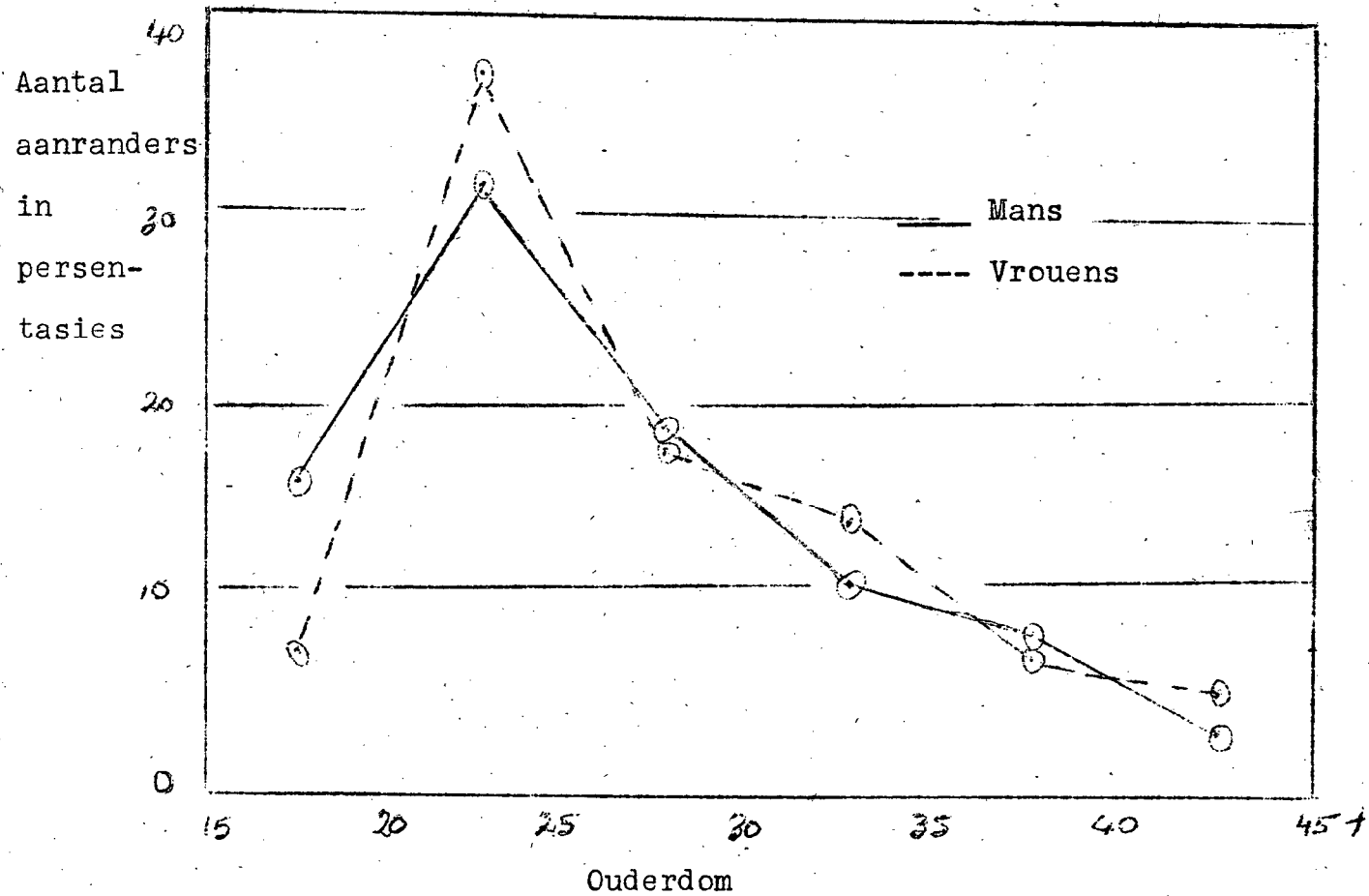
Die algemene patroon wat in albei geslagte geld, toon 'n hoogtepunt vir die ouderdomsgroep 20-24 jaar en 'n geleidelike daling met die daaropvolgende verhoging van ouderdom.

Vervolgens word gelet op die verspreiding van aanrandings oor die jaar heen. (Sien grafiek op bladsy 55).

Dit blyk dat daar 'n definitiewe patroon en verspreiding van aanrandings oor die jaar heen is. Al die jare toon dat die meeste aanrandings voorkom in Januarie-Februarie, dan 'n geleidelike afname toon

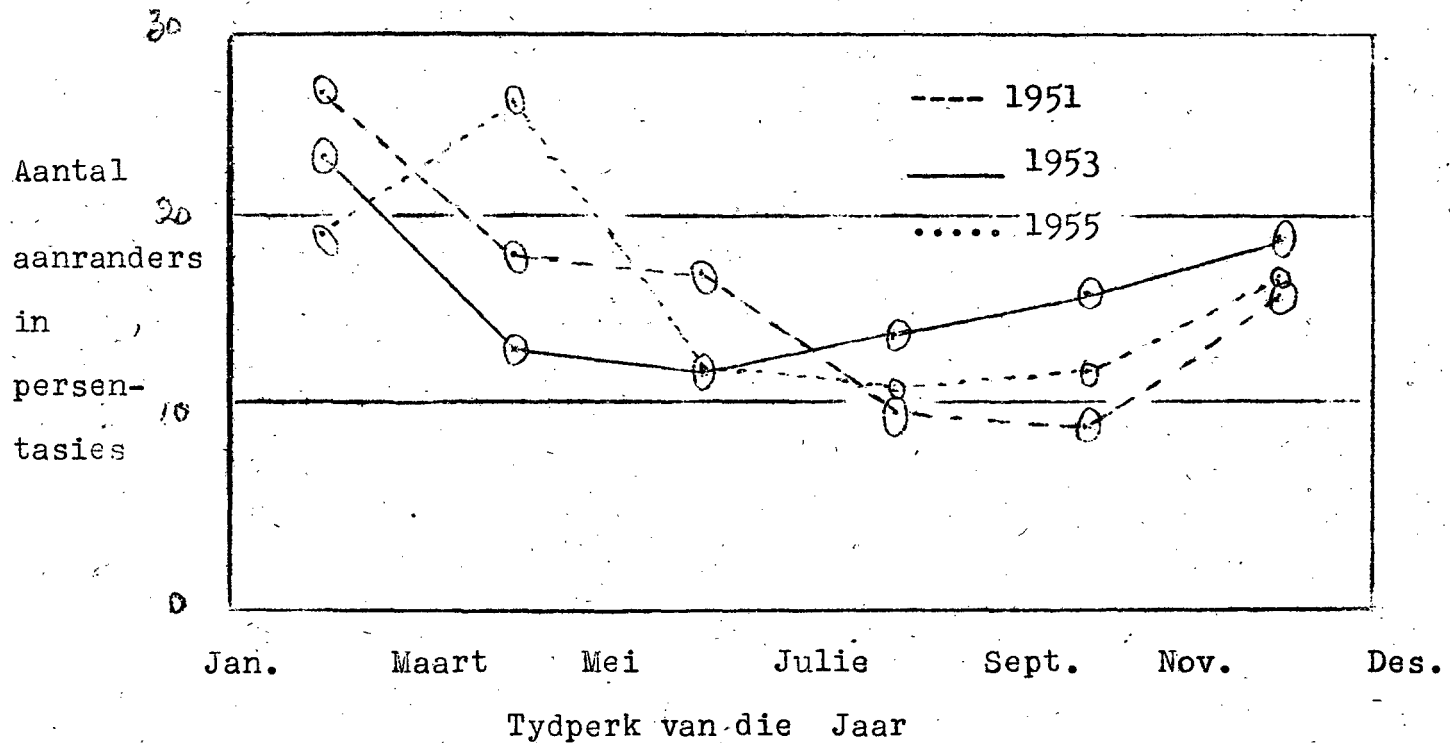
FIG. IV

DIE OUDERDOMSVERSPREIDING VAN MANLIKE EN VROULIKE AAN-
RANDERS

F I G. V.

VERSPREIDING VAN AANRANDINGS OOR DIE JAAR.

-56-

(behalwe 1955) 'n laagtepunt bereik in Mei tot Augustus en dan geleidelik weer begin styg.

Aanranding kom dus meer dikwels in die somermaande en veral in die laat somer en vroeë herfs voor.

(c) Verkeersoortredings:

Aangesien die hofverslae nie altyd die ouderdom van die verkeersoortreder meld nie, kan hier nie 'n ontleding van die oortreding volgens ouderdom gemaak word nie. Daar sal dus net gelet word op die verspreiding van verkeersoortredings oor die jaar heen.

T A B E L N O. 13.

VERSPREIDING VAN VERKEERSOORTREDINGS OOR DIE JAAR HEEN.

	1951		1953		1955			
Tydperk	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Totaal	%
Jan.-Feb.	53	11.1	82	13.1	77	12.2	212	12.2
Maart-April	126	26.3	139	22.3	189	29.9	454	26.2
Mei-Junie	115	23.9	115	18.4	123	19.4	353	20.3
Julie-Aug.	70	14.5	113	18.1	82	12.9	265	15.4
Sept.-Okt.	77	16.1	121	19.3	58	9.3	256	14.6
Nov.-Des.	39	8.1	55	8.8	103	16.3	197	11.3
TOTAAL	480	100	625	100	632	100	1737	100

57-

Uit die voorgaande tabel skyn dit asof daar 'n toename in verkeersoortredings was oor die vyf jaar 1951-1955.

Om 'n beter vergelyking van verkeersoortredings t.o.v. die drie verskillende jare te maak, word die gegewens in die tabel op volgende bladsy grafies voorgestel.

Wat die voorkoms van verkeersoortredings oor elkeen van die drie afsonderlike jare betref, blyk dit dat 1951 en 1953 noue ooreenkomste toon, terwyl 1955 'n afwyking toondeur i.p.v. om gedurende November-Desember 'n afname te toon soos dit in 1951 en '53 blyk, 'n toename gedurende daardie tyd te openbaar.

(d) Dronkenskap:

(Vir tabel sien asseblief bladsy 59)

Dit skyn asof daar 'n sterk toename in dronkenskap onder beide geslagte vanaf 1951 tot 1955 was. Die meeste gevalle van dronkenskap kom voor in die manlike ouderdomsgroep 25-29 jaar. Hierdie verskynsel geld t.o.v. al drie jare afsonderlik ook.

Die meeste dronkenskap onder vroue kom ook voor in die ouderdomsgroep 25-29 jaar en dieselfde tendens geld vir 1951, 1953 en 1955.

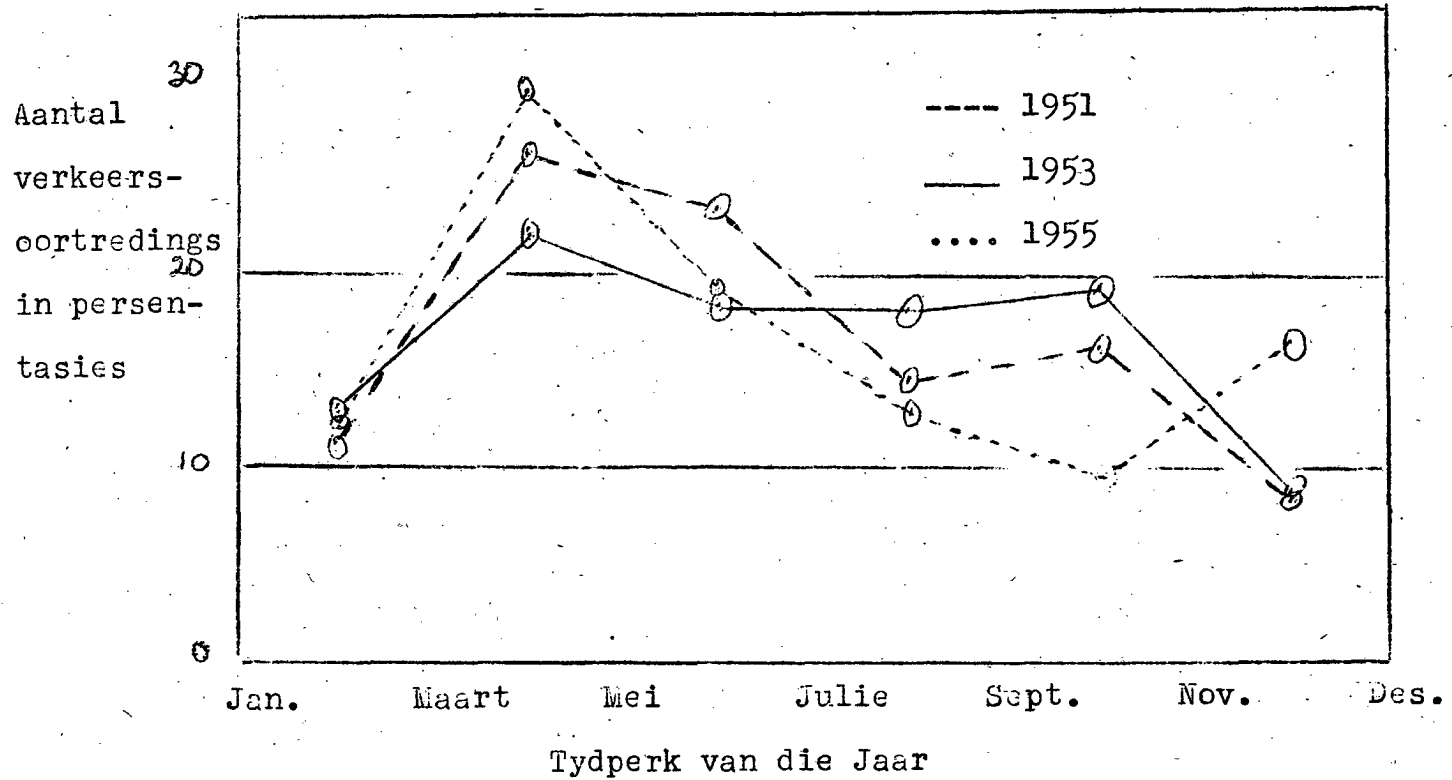
DRONKENSAP VOLGENS GESLAG EN

OUDERDOM ONDER DIE KLEURLING

VIR 1951, 1953 en 1955.

		1 9 5 1				1 9 5 3				1 9 5 5				T O T A A L				T T O T A A L	
		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik			
Ouder- dom.	Aantal	%	Aan- tal.	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
15-19	33	1.4	1	7.2	5	2.2	-	-	12	3.3	3	7.5	20	2.4	4	5.7	24	2.6	
20-24	34	15.8	2	14.4	39	16.7	-	-	47	12.4	5	12.5	120	14.4	7	10	127	14.2	
25-29	70	32.8	4	28.9	60	25.9	5	31.3	105	27.8	10	25	235	28.5	19	27.1	254	28.4	
30-34	22	10.4	4	28.9	46	14.8	2	12.5	68	17.9	8	20	136	16.5	14	20	150	16.8	
35-39	29	13.2	1	7.2	26	11.3	3	18.7	38	10.1	3	77.5	93	11.4	7	10	100	11.2	
40-44	26	12.2	1	7.2	27	11.5	3	18.7	34	8.9	7	17.5	87	10.5	11	15.7	98	11	
45 +	30	14.2	1	7.2	29	12.6	3	18.7	75	19.6	4	10	134	16.3	8	11.5	142	15.8	
Totaal	214	100	14	100	232	100	16	100	379	100	40	100	825	100	70	100	895	100	
TOTAAL			228			248				419				895					
MEDIAN	30		30		31.2		36.5		31.7		31.2		31.2		31.7				

FIG. VI.
VERSPREIDING VAN VERKEERSOORTREDINGS OOR DIE JAAR.

-60-

in Interessante verskynsel is dat die persentasie dronkenskap onder beide mans en vrouens bokant die ouderdom 45 jaar nog redelik hoog is. By die mans, byv., kom 16.3% en by vrouense 11.5% van alle dronkenskap bokant hierdie ouderdom voor.

Wat die voorkoms van dronkenskap in al die ouderdomsgroepe betref, gee die volgende grafiek (sien asb. volgende bladsy) in duidelike beeld.

Dit is duidelik dat betreklik min dronkenskap voorkom in die ouderdomsgroep 15-19 jaar. Hierdie tendens mag toegeskryf word aan die feit dat kleurlinge onder die ouderom 18 jaar, volgens Wet No. 30 van 1928, nie drank mag koop nie.

Vir die ouderdomsgroep 20-24 jaar begin die voorkoms van dronkenskap styg en bereik vir albei geslagte in hoogtepunt in die ouderdom 25-29 jaar. Hierna neem dit vinnig af by die mans en meer geleidelik by die vrouens. Die patroon bly egter dieselfde vir albei geslagte.

Vervolgens word aandag gegee aan die verspreiding van dronkenskap oor verskillende tydperke van die jaar heen.

(Vir grafiek oor verspreiding van dronkenskap oor die jaar, sien asb. bladsy 62).

F I G. VII.

VOORKOMS VAN DRONKENSAP IN DIE VERSKILLEND OUDERDOMSGROEPE
VAN BEIDE GESLACHTE.

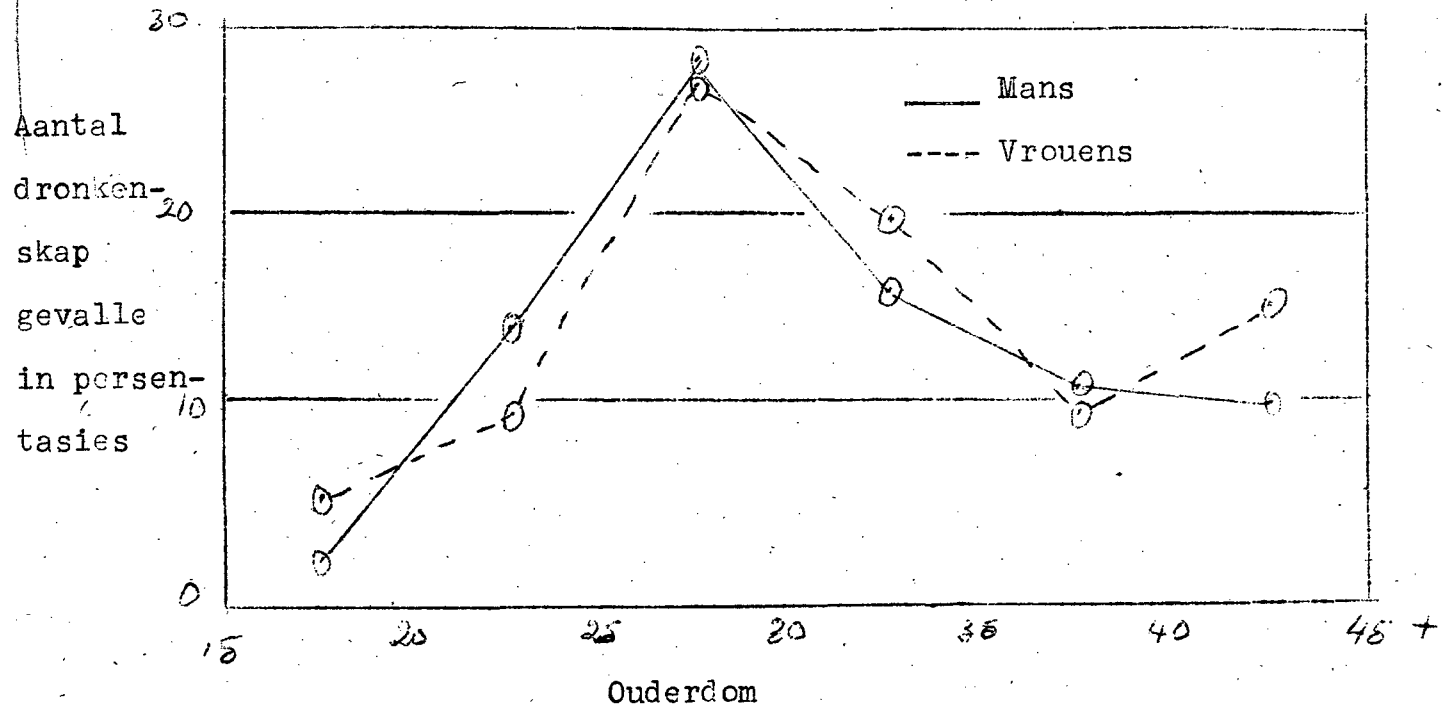
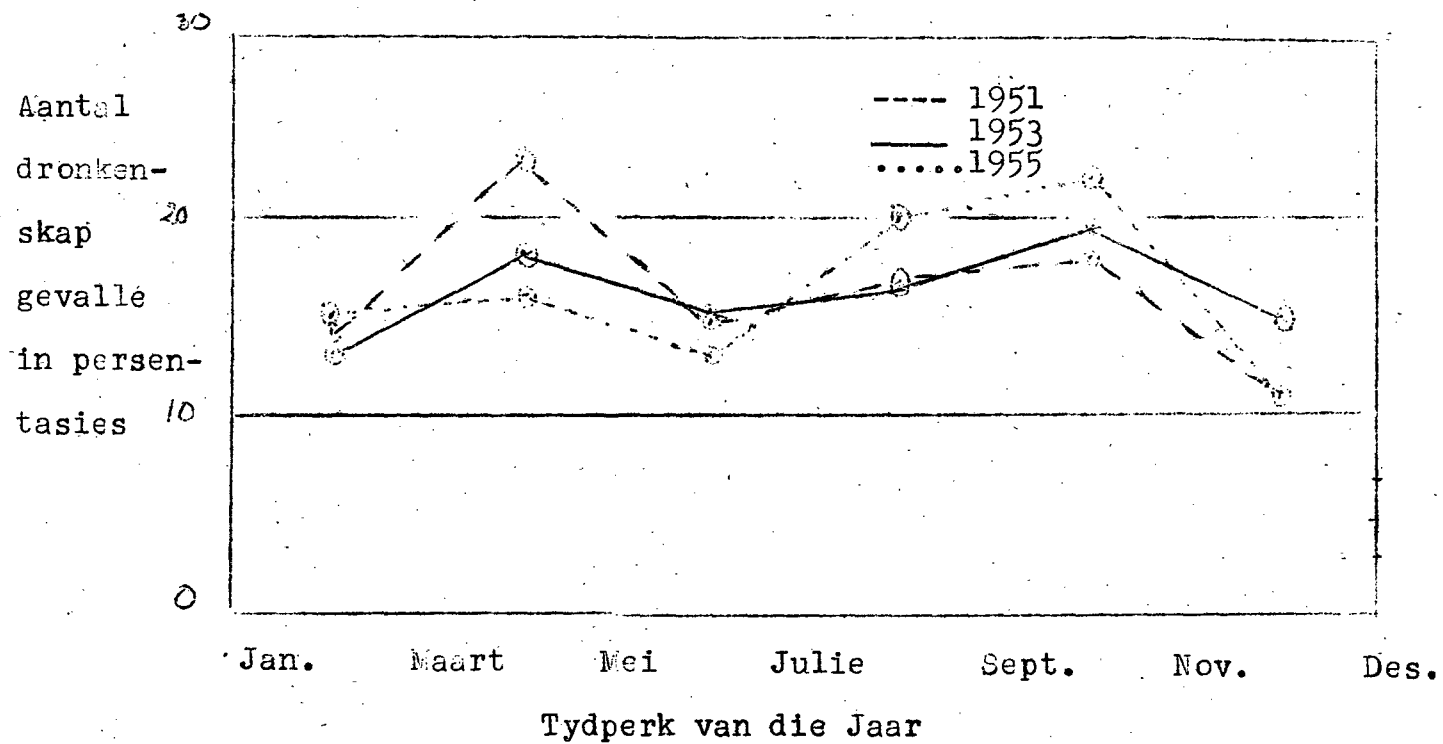

FIG. VIII
VERSPREIDING VAN DRONKENSAP OOR DIE JAAR.

-63-

Dit blyk uit die grafiek dat die voorkoms en verspreiding van dronkenskap oor die jaar heen, dieselfde patroon in die drie genoemde jare vertoon, nl. 'n laagtepunt in Januarie-Februarie, dan 'n styging in Maart-April, weer 'n daling in Mei-Junie. Hierna bly dit styg tot 'n hoogtepunt in September-Oktober, waarna dit weer begin daal in November-Desember. Dronkenskap kom dus meer dikwels in die herfs en veral in die laat winter en lente voor.

(e) Drankwetoortredings:

Die toestand t.o.v. hierdie oortreding vir die jare 1951, 1953 en 1955 sien daar as volg uit. (Sien asseblief tabel op volgende bladsy).

Dit blyk uit die tabel dat mans vir verreweg die meeste drankwetoortredings verantwoordelik is. Die tendens geld vir al drie jare.

Drankwetoortredings neem ook af na mate die ouderdom toeneem, maar dit is interessant om te sien watter persentasie van hierdie oortreding kom nog voor in die ouderdom bokant 45 jaar. Vir die drie jaar gesamentlik was dit 16.5% onder die mans en 12.9% onder die vrouens. Hierdie tendens geld vir beide geslagte in al drie die jare.

VEROORDELINGS WEENS OORTREDING
VAN DIE DRANKWETTE VOLGENS GESLAG EN OUDERDOM VIR
1951, 1953 EN 1955.

	1 9 5 1				1 9 5 3				1 9 5 5				T O T A A L				Totaal	%
	Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik			
Ouder- dom.	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%		
15-19	4	8.7	-	-	1	3.33	-	-	2	6.3	-	-	77	6.4	-	-	7	5
20-24	7	15.2	-	-	6	19.3	4	23.5	6	18.8	2	18.2	19	17.5	6	19.3	25	17.8
25-29	12	26.2	1	33.3	8	25.8	5	29.5	10	31.4	4	36.4	30	27.5	10	32.2	40	28.6
30-34	9	19.5	1	33.3	8	25.8	5	29.5	3	9.3	3	27.2	20	18.3	9	29	29	20.8
35-39	3	6.5	-	-	3	9.6	1	5.8	4	12.4	-	-	10	9.2	1	3.3	11	7.8
40-44	1	2.1	-	-	2	6.6	-	-	2	6.3	1	9.1	5	4.6	1	3.3	6	4.3
45+	10	21.8	1	33.4	3	9.6	2	11.7	5	15.5	1	9.1	18	16.5	4	12.9	22	15.7
TOTAAL	46	100	3	100	31	100	17	100	32	100	11	100	109	100	31	100	140	100
TOTAAL.	49				48				43				140					
MEDIAN	30		30		30		30		28.9		28.8		29.5		29.4			

In teenstelling met die meeste ander soort oortredings wat die meeste voorkom in die ouderdomsgroep 20-24 jaar, kom drankwetoortredings meeste voor in die ouderdomsgroep 25-29 jaar. Aan die ander kant kom betreklik min gevalle van veroordelings weens oortreding van die drankwette voor in die ouderdomsgroep 15-19 jaar.

Hierdie tendens mag toe te skryf wees aan die feit dat persone onder die ouderdom 18 jaar, nog nie drank kan bekom nie. Hierdie patroon word oor al drie die jare aangetref.

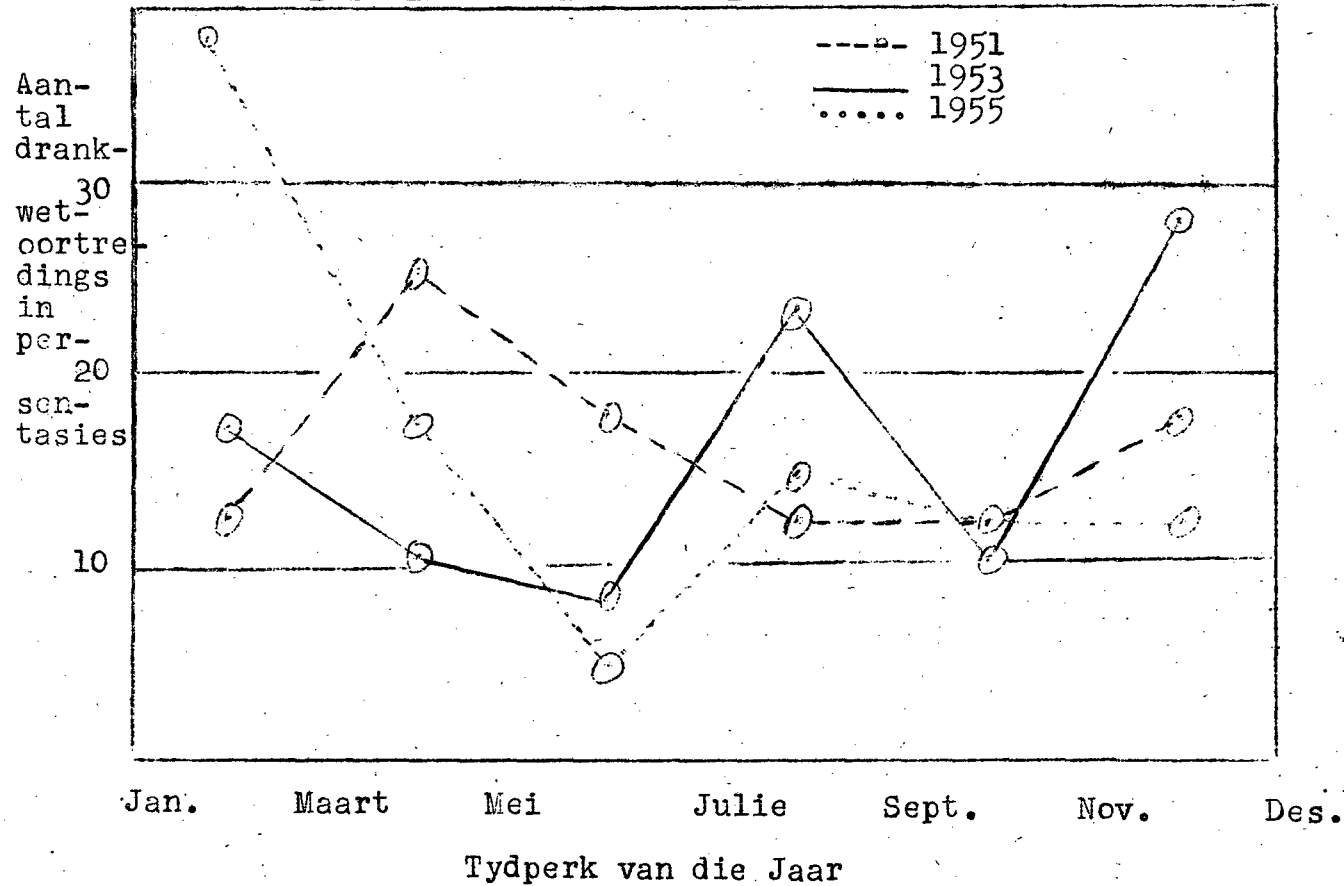
(Sien asseblief grafiek op volgende bladsy).

Volgens die grafiek lyk dit asof drankwetoortredings deurmekaar verspreid oor die jaar voorkom. Tog skyn daar die volgende patroon te wees: Dit kom baie voor (met uitsondering van 1951) in die tydperk Januarie-Februarie; neem dan af tot 'n laagtepunt in Mei-Junie, styg daarna tot in Julie-Augustus, daal weer in September-Oktober en begin weer styg in November-Desember.

Dit wil dus voorkom asof die meeste drankwetoortredings voorkom in die somer en laat winter en die minste in die wintermaande.

FIG. IX.

VERSPREIDING VAN DRANKWETOORTREDINGS OOR DIE JAAR.

VEROORDELINGS WEENS OPROER VOLGENS GESLAG EN

OUDERDOM VIR 1951, 1953 en 1955.

Ouderdom.	1951				1953				1955				T O T A A L				Totaal %	
	Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik			
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
15-19	12	27.3	1	20	6	16.6	3	27.3	3	8.3			21	18.1	4	15.4	25	17.5
20-24	18	40.8	2	40	12	33.2	3	27.3	11	30.6	7	70	41	35.3	12	46.2	53	37.3
25-29	10	22.8			8	22.4	2	18.2	11	30.6			29	25	2	7.7	31	22.4
30-34	3	6.8	1	20	6	16.6	2	18.2	3	8.3	2	20	12	10.3	5	19.2	17	11.9
35-39					1	2.8	1	9	3	8.3			4	3.4	1	3.8	5	3.5
40-44			1	20	2	5.6			5	13.9	1	10	7	6.2	2	7.7	9	6.2
45+	1	2.3			1	2.8							2	1.7			2	1.2
TOTAAL	44	100	5	100	36	100	11	100	36	100	10	100	116	100	26	100	142	100
TOTAAL	19				47				46				142					
MEDIAN	22.7		23.6		25		24		26.7		23.5		24.4		23.6			

-68-

(f) Oproer:

(Vir tabel sien asseblief voorgaande bladsy)

Dit is duidelik dat die manlike geslag ook hier die meeste oortredings begaan, dog daar is 'n tendens vir die persentasie vroulike oortreders om toe te neem. So was daar in 1951, byvoorbeeld, slegs 10.2% vroulike oproer-oortredings, terwyl dit in 1955 gestyg het tot 27.7%.

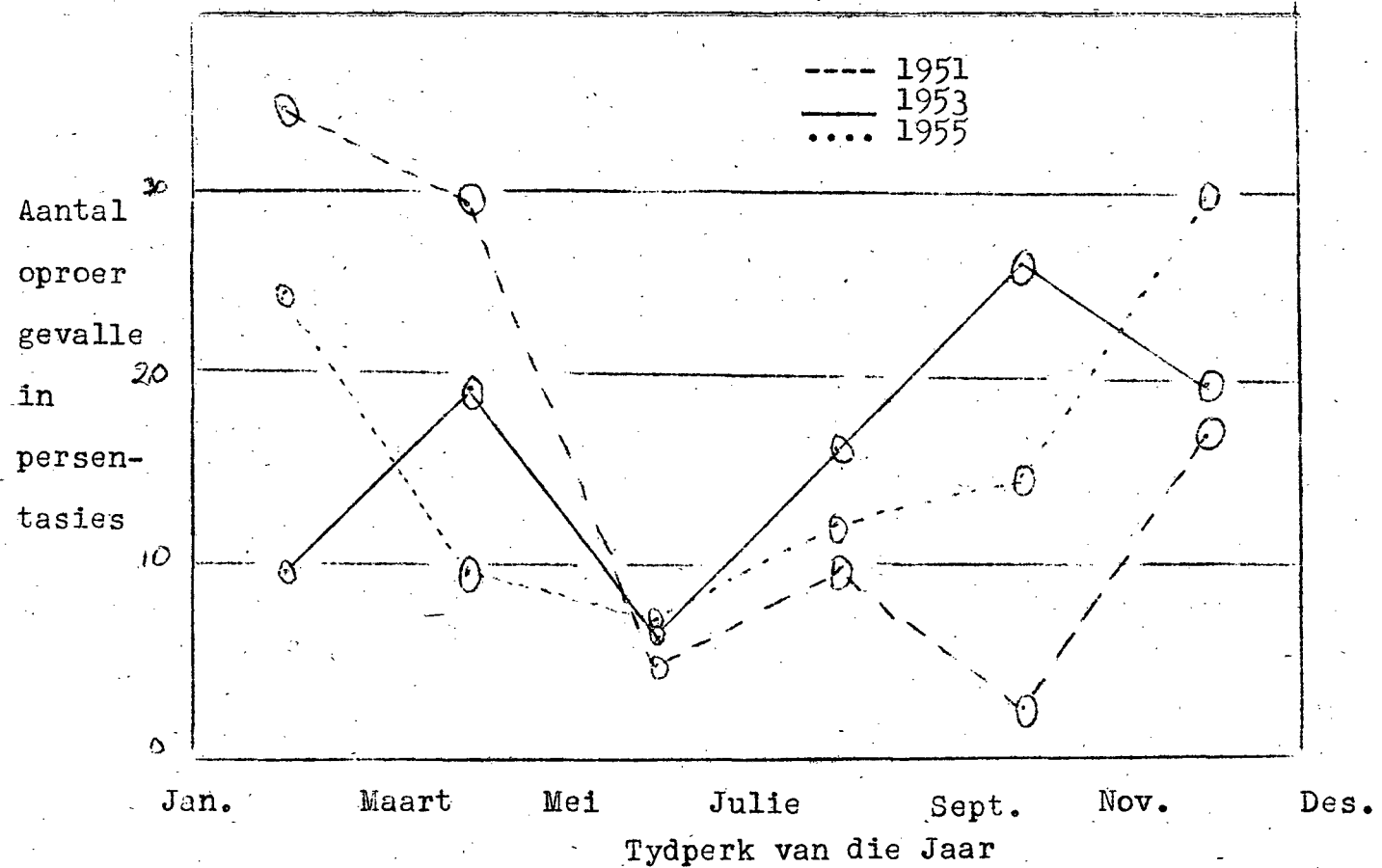
Wat die verspreiding van oproer onder die verskillende ouderdomsgroepe betref, blyk dit dat dit min voorkom in die ouderdomme 15-19 jaar en daarna 'n hoogtepunt bereik in die jare 20-24. Hierna neem dit vinnig en egalig af by mans, terwyl dit eers skerp by die vrouens daal, daarna weer 'n styging openbaar in die ouderdomsgroep 30-34 en dan teen dieselfde tempo afneem as wat die geval by die mans is. Dieselfde patroon geld t.o.v. al die jare.

Nie alleen kom hierdie oortreding meer dikwels voor onder die ouderdomsgroep 20-24 jaar as onder enige ander ouderdomsgroep nie, maar ook die mediaan-ouderdomme van beide manlike en vroulike veroordeeldes weens oproer val in hierdie groep (24.4 jaar en 23.6 jaar onderskeidelik)

Die verspreiding van oproer oor die verskillende tye van die jaar, blyk uit die grafiek op bladsy 69.

FIG. X

VERSPREIDING VAN OPROER OOR DIE JAAR HEEN.

-70-

Oor die algemeen skyn dit asof oproer dikwels voorkom gedurende die periode November-Februarie, daarna afneem en in laagtepunt in Mei-Junie bereik.

In die algemeen skyn die patroon te wees dat oproer meer voorkom in November-Desember en Januarie-Februarie, d.w.s. die Feesmaande van die somer en die minste voorkom gedurende die wintermaande Mei-Junie.

(g) Diefstal:

(sien asseblief tabel op volgende bladsy).

Soos uit die tabel blyk, word die tendens dat mans meer diefstal as vrouens pleeg in aldie die jare aangetref. Ook geld die patroon dat die meeste diefstal voorkom in die ouderdomsgroep 15-19 jaar van albei geslagte en dan afneem soos die ouderdom toeneem, vir aldie die jare.

Soos blyk uit die tabel is die median-ouderdom vir beide geslagte groter as die modus vir aldie jare afsonderlik en ook tesamen. Tog is die verskil tussen die median en die modus by die vroulike geslag kleiner as by die mans. Dit wil dus voorkom asof daar in die geval van die vroulikes 'n groter konsentrasie by die jongste ouderdomsgroep (15-19 jr.) is as by die man.

VEROORDELINGS WEENS DIEFSTAL VOLGENS OUDERDOM

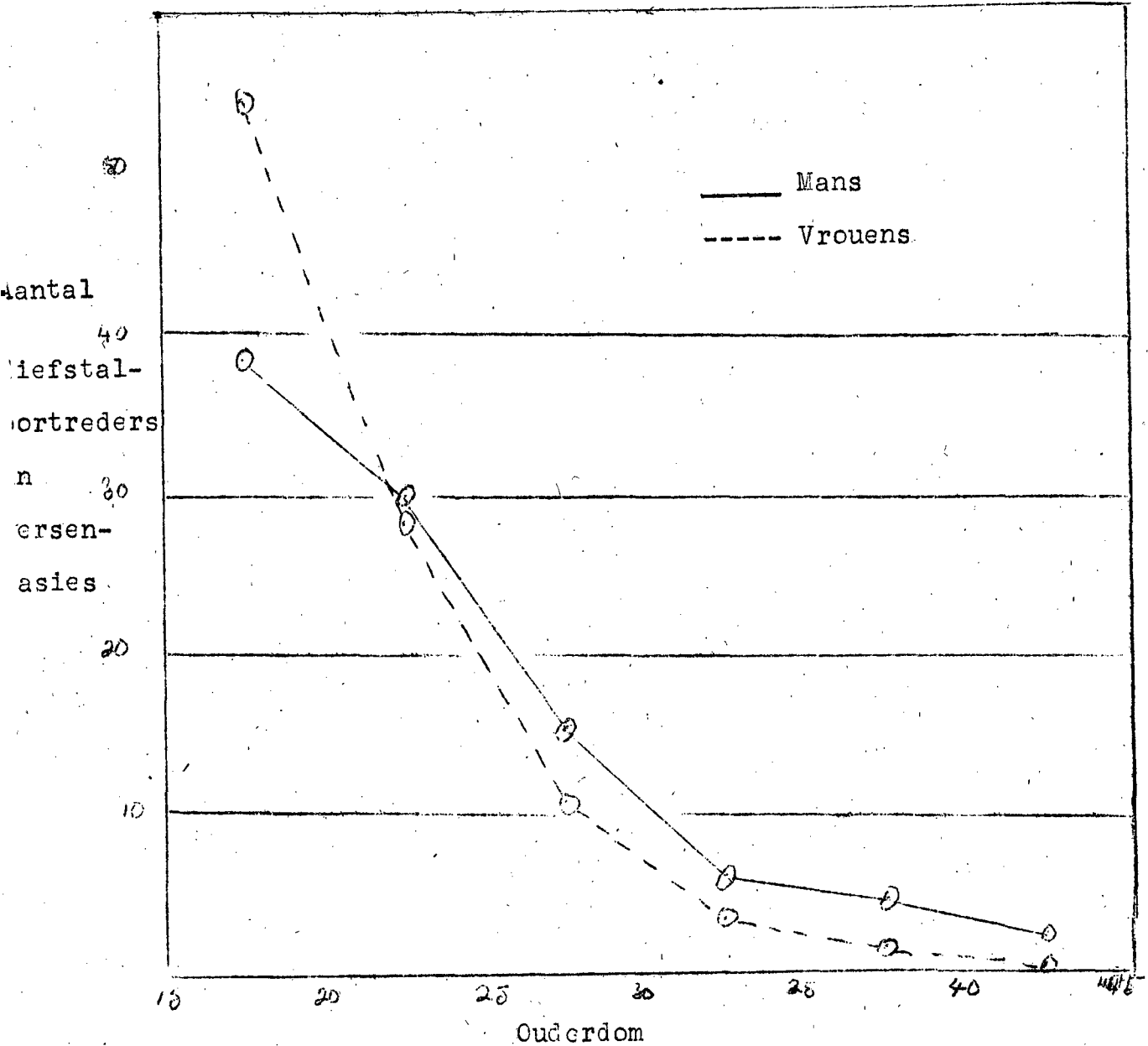
EN GESLAG VIR 1951, 1953 en 1955.

Ouderdom.	1951				1953				1955				TOTAL				TOTAL	
	Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik		Manlik		Vroulik			
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
15-19	104	32.7	15	65.2	104	46.6	13	50	90	40	77	46.7	298	38.8	35	54.7	333	40.1
20-24	104	32.7	4	17.4	66	29.6	10	38.5	60	26.6	4	26.7	230	30	18	28.2	248	29.9
25-29	58	18.2	3	13	23	10.3	2	7.7	38	16.8	2	13.3	119	15.5	17	10.9	126	15.2
30-34	20	6.3			13	5.8			13	5.8	2	13.3	46	6	2	3.2	48	5.8
35-39	12	3.7			8	3.6	1	3.8	14	6.2			34	4.5	1	1.5	35	4.2
40-44	9	2.8			5	2.3			3	1.4			17	2.2			17	2.1
45+	11	3.6	1	4.4	4	1.8			7	3.2			22	3	1	1.5	23	2.7
TOTAAL	318	100	23	100	223	100	26	100	225	100	15	100	766	100	64	100	830	100
TOTAAL	341				249				240				830					
MEDIAN	22.5		18.9		20.6		20		21.7		20		21.7		19.5			

- 72 -

F I G. XI.

VERSPREIDING VAN DIEFSTAL ONDER DIE VERSKILLENDE OUDERDOMS-
GROEPE VAN ALBEI GESLAGTE

-73-

Uit die grafiek (sien voorgaande bladsy) is dit duidelik dat 'n hoër persentasie diefstal onder vroue voorkom in die ouderdom 15-19 jaar en dat dit baie vinnig afneem na mate die ouderdom toeneem. By mans word 'n kleiner persentasie diefstal gepleeg in die ouderdomsgroep 15-19 jaar, maar daarna neem dit baie geleideliker af as wat by vrouens die geval is. Nogtans word dieselfde patroon vir beide geslagte aangetref.

(Sien asseblief grafiek op volgende bladsy).

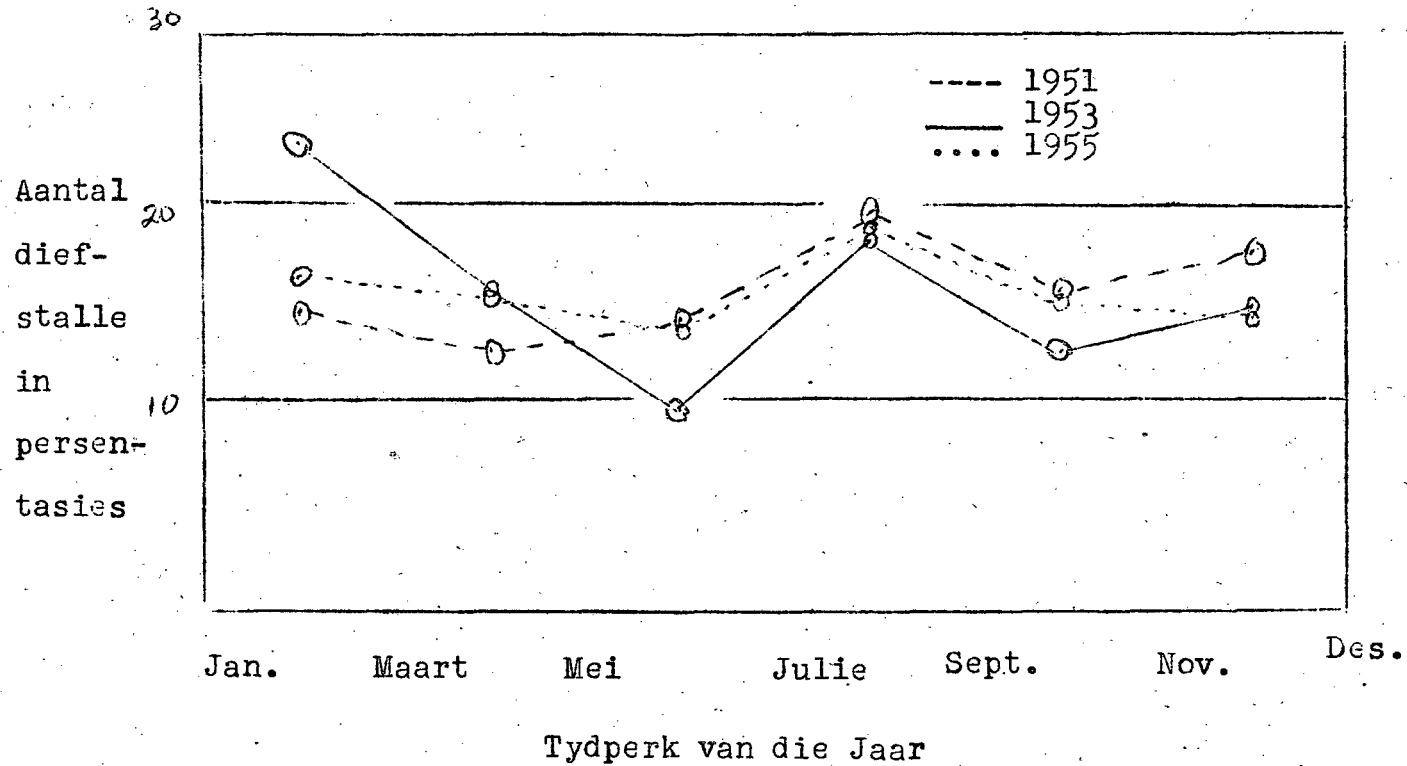
Uit die grafiek blyk dit dat die patroon van diefstalverspreiding oor die jaar, min of meer dieselfde bly vir al drie die jare.

Julie-Augustus skyn die tye te wees wanneer diefstal die meeste voorkom, terwyl in die tydperke Mei-Junie en September-Oktober die minste diefstal voorkom. Dit kom dus veral in die laat winter voor.

Interessant is dit om die voorkoms van diefstal met die persentasie werkloosheid wat in die verskillende tydperke van die jaar aangetref word, te vergelyk. Uit gegewens, vrygestel deur die Arbeidsburo in Kaapstad, blyk dit dat 70% van die totale werkloosheidsyfer voorkom gedurende die wintermaande, d.w.s. wanneer ook diefstal dikwels voorkom. Die vraag kan dus nou gestel word of daar

FIG. XII

VOORKOMS VAN DIEFSTAL IN VERSKILLENDIGE TYDPERKE VAN DIE JAAR

-76-

h verband bestaan tussen werkloosheid en diefstal en indien wel, steel die kleurling omdat hy ledig is of is dit a.g.v. ekonomiese nood?

(h) Ander misdaad:

Aangesien onder hierdie hoof h menigvuldigheid van verskillende soorte oortredings gesorteer is, word hier nie h ontleding daarvan gemaak nie, maar word slegs die omvang daarvan aangedui. Van die 3,117 veroordelings wat gedurende die drie jaar, 1951, 1953 en 1955 onder kleurlinge voorgekom het in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch, was 825 (26.4%) veroordelings van oortredings wat as "ander" misdaad geklassifiseer is.

VI Kontrole:

Om uit te vind of die patroon van misdaad onder die kleurling, soos verkry uit die ontleding van die magistrats-hofverslae van Stellenbosch, ook in die algemeen geld vir die hele gebied van Wes-Kaapland, is gepoog om h kontrole te kry.

Vir die doel is h kontrolegroep van 250 hofverslae van die magistratskantoor van Wynberg deur toevallige seleksie getrek. Hierdie hofverslae is op dieselfde manier as

-77-

die van Stellenbosch ontleed en die volgende patrone is daaruit verkry. (L.W. slegs die hoofteendens word aange-
toon).

T A B E L N O. 18.

SOORT OORTREDING VOLGENS GESLAG VIR 1951, 1953 en 1955
IN WYNBERG *

Soort Oortreding	Manlik		Vroulik			
	Aantal	%	Aantal	%	TOTAAL	%
Ernstige aanranding	6	2.9	-	-	6	2.6
Gewone aanranding	17	8.5	3	11.1	20	8.7
Verkeersoortreding	7	3.5	-	-	7	3.1
Dronkenskap	77	38.3	9	33.3	86	37.6
Drankwetoortreding	10	4.6	2	7.5	12	5.3
Oproer	12	5.9	3	11.1	15	6.5
Diefstal	35	17.4	5	18.5	40	17.5
Ander	38	18.9	5	18.5	43	18.7
TOTAAL	202	100	27	100	229	100

* Magistraatshofverslae van Wynberg.

Uit bostaande tabel blyk dit dat dronkenskap die oortreding is wat die meeste onder die kleurlinge van albei geslagte in Wynberg voorkom. Dit maak 37.6% van die totale misdadaasfer, soos verkry deur die kontrolegroep, uit. Hierna volg diefstal en gewone aanranding, wat 17.5% en

-78-

8.7% onderskeidelik van die totale misdadaasyfer uitmaak.

In teenstelling met die hoë persentasie verkeers-oortredings wat onder die kleurlinge van Stellenbosch aangetref word, nl. 33.6% van die totale misdadaasyfer, maak hierdie oortreding in Wynberg slegs 3.1% van die kleurlingmisdad uit.

Wat die pleeg van verskillende soorte oortredings deur die verskillende geslagte betref, blyk dit dat dieselfde misdade in dieselfde volgorde deur beide geslagte gepleeg word, t.w. dronkenskap, diefstal en gewone aanrandings.

Dit is ook duidelik dat mans in Wynberg, net soos in Stellenbosch, vir die meeste misdad in alle ouderdomsgroepe verantwoordelik is.

T A B E L N O. 19.

MISDAAD VOLGENS GESLAG VIR MAGISTRAATSDISTRIKTE VAN STELLENBOSCH EN WYNBERG.

Areas	Mans	%	Vrouens	%	TOTAAL	%
Stellenbosch	4770	92.2	404	7.8	5174	100
Wynberg	202	88.4	27	11.6	229	100
TOTAAL.	4972	92.1	431	7.9	5403	100

-79-

In Stellenbosch is mans vir 92.% en in Wynberg vir 88.4% van die totale misdadaisfer verantwoordelik.

Om 'n vergelyking in die voorkoms van sekere soorte misdade vir die areas Stellenbosch en Wynberg te tref, word verkeersoortredings vanweë die hoë persentasie wat dit van misdaad in Stellenbosch uitmaak, buite rekening gelaat.

TABEL N O. 20.

VOORKOMS VAN SEKERE SOORTE MISDAAD IN STELLEN-
BOSCH EN WYNBERG.

Soort Oortreding	Stellenbosch	Wynberg
Ernstige aanranding	1.9	2.7
Gewone aanranding	16.1	9.
Dronkenskap	26.7	38.7
Drankwetoortreding	3.5	5.7
Oproer	3.7	6.6
Diefstal	24.8	18.
Ander	23.3	19.3
TOTAAL	100	100

Uit boestaande tabel blyk dit dat die vernaamste soort oortredings wat in beide Stellenbosch en Wynberg voorkom, die volgende is: dronkenskap, diefstal en gewone aanranding. Dieselfde volgorde word in beide areas aangetref.

=80=

Dit wil dus voorkom asof voornoemde oortredings, die oortredings is waaraan die kleurling van Wes-Kaapland homself die meeste skuldig maak.

T A B E L N O. 21.

OUDERDOM VAN VEROORDEELDES ONDER DIE KLEURLINGE IN WYNBERG. [#]

Ouderdomsgroepe	Aantal Misdade					
	Manlik		Vroulik			
	Aantal	%	Aantal	%	TOTAAL	%
15-19	28	13.3	1	3.6	29	12.3
20-24	60	28.6	10	35.7	70	29.4
25-29	45	21.4	6	21.4	51	21.4
30-34	32	15.3	6	21.4	38	15.9
35-39	15	7.2	1	3.6	16	6.7
40-44	11	5.2	3	10.7	14	5.9
45	19	9.0	1	3.6	20	8.4
TOTAAL	210	100	28	100	238	100
MEDIAAN	26.8		27.4		26.9	

Uit bostaande tabel is dit duidelik dat die ouderdomsgroep 20-24 jaar van albei geslagte verantwoordelik is vir die pleeg van die meeste misdade in Wynberg-Magistraats-
[#] Magistraatshofverslae van Wynberg.

-81-

distrik. Dit is ook duidelik dat na mate die ouderdom toeneem, neem die misdaad af. Dit toon dus dieselfde tendens as wat in Stellenbosch gevind is.

Die mediaan-ouderdom soos gevind vir oortreders in Wynberg is ook, net soos op Stellenbosch, hoër as die modus. Daar is dus ook 'n groter voorkomste van misdade in die jonger ouderdomsgroepe as in die ouer ouderdomsgroepe.

Die groot ooreenkoms t.o.v. ouderdom blyk ook uit die feit dat vir beide Stellenbosch en Wynberg die mediaan-ouderdom van veroordeeldes lê tussen 26 en 27 jaar. Uit ontleding op volgende bladsy wil dit dus voorkom asof die algemene misdaadpatroon onder kleurlinge, soos uiteengesit vir Stellenbosch, ook vir die kleurlinge in ander gebiede in Wes-Kaspland in die breë geld. Die soorte misdaad wat meeste voorkom, bly min of meer dieselfde as ook die ouderdom- en geslagsverspreiding van oortreders.

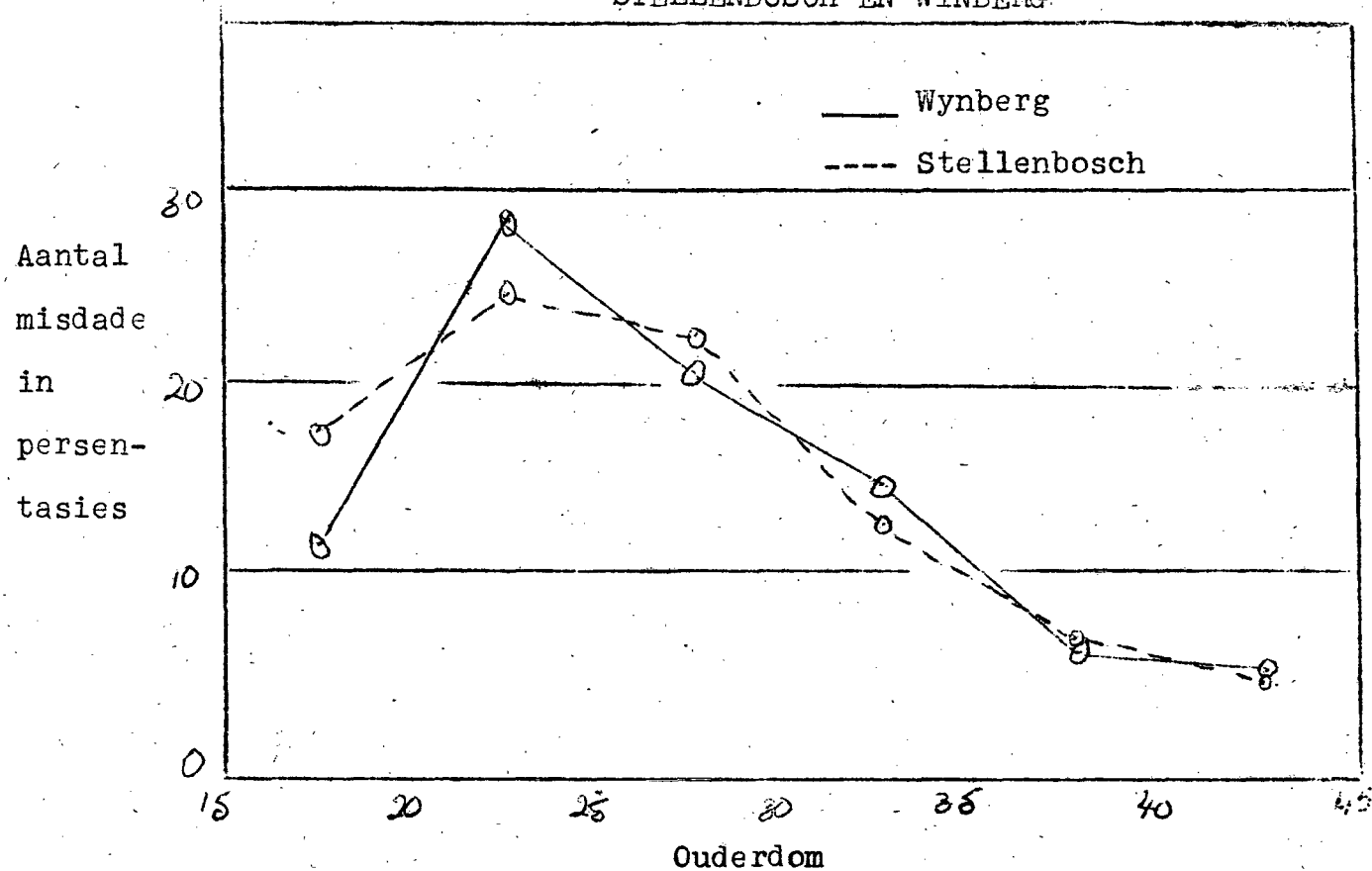
VII Samevatting:

Die verneemste bevindings wat deur die ontledings in hierdie hoofstuk aan die lig gebring is, kan as volg saamgevat word:

- (i) Die aandeel van die kleurlingbevolking van die

F I G. XIII

VERSPREIDING VAN MISDAAD ONDER DIE VERSKILLENDE OUDERDOMSGROEPE IN
STELLENBOSCH EN WYNBERG.

Unie as geheel in misdaad is proporsioneel tot die persentasie wat kleurlinge uitmaak van die totale bevolking. Hierdie toestand geld ook vir Stellenbosch. Die populêre stelling dat die kleurlinge tot misdadigheid neig word dus weerlê deur die feite opgelewer deur hierdie studie.

(ii) Soos by alle rassegroepe, kom misdaad onder kleurlingvroue betreklik min voor.

(iii) Oortredings teen eiendom (diefstal van goedere ter waarde van £30 en meer, huisbraak, ens.) is die ernstige misdaad wat meer dikwels onder kleurlinge voorkom as ander ernstige oortredings. Dieselfde geld vir misdaad onder alle rassegroepe.

(iv) Die relatiewe aandeel van die kleurlinge (teenoor die van die ander rassegroepe) in die pleeg van die verskillende soorte van oortredings is veral hoog in geval van misdade van onwelvoeglikheid en onsedelikheid, oortredings teen die staat, teen die persoon en goeie naam en teen eiendom.

(v) In Stellenbosch is, naas verkeersoortredings, dit veral dronkenskap, diefstal en gewone aanranding wat meer dikwels onder die kleurlinge voorkom. Hierdie toestand geld vir sowel manlikes as vroulikes.

- 83 -

(vi) Misdad kom meer dikwels in die jonger leeftydjare, veral in die ouderdomsgroep 20-24 jaar, voor, en neem geleidelik af met toename in ouderdom. Die mediaan-ouderdomme van manlike en vroulike veroordeeldes in Stellenbosch vir die drie jare 1951, 1953 en 1955 gesamentlik, was 26.3 en 24.5 jaar onderskeidelik.

(vii) Wat die spesifieke soorte van oortredings betref, blyk dit uit 'n ontleding van die gegewens dat ernstige aanranding, gewone aanranding en oproer meestal deur die jonger ouderdomsgroepe gepleeg word en ook meer dikwels in die somer voorkom as in die winter. Dit blyk dus dat alle misdade waarby liggaamsaktiwiteite 'n groot rol speel veral deur jeugdiges en veral in die somermaande gepleeg word.

Hoewel diefstal ook veral voorkom onder jeugdiges onder 20 jaar, vind dit meer dikwels in die laat winter plaas.

Dronkenskap en oortredings van die drankwette word daarenteen meer dikwels deur persone in die hoëre ouderdomsgroepe gepleeg. In teenstelling met eersgenoemde groep oortredings, kom dit die

- 83 a -

minste voor in die somermaande.

(viii) Uit 'n vergelyking van die resultate van die ontledings met 'n kontrolegroep van gevalle uit die Magistraatsdistrik van Wynberg, blyk dit dat die algemene misdadpatroon onder kleurlinge, soos uiteengesit vir Stellenbosch, ook vir die kleurlinge in ander gebiede in Wes-Kaapland in die breë geld.

H O O F S T U K I I I .

DIE SOSIAAL-HISTORIESE AGTERGROND VAN DIE PROBLEEM VAN DRANKMISBRUIK ONDER DIE KLEURLINGE.

Die probleem van drankmisbruik onder die kleurlinge is geen resente verskynsel nie, maar bestaan reeds feitlik vanaf die tydperk van die eerste kontak tussen blankes en die Hottentotte, een van die rassegroepe waaruit die Kaapse kleurlinge stam ¹⁾. In die tyd van Van Riebeeck reeds het die gebruik ontstaan om alkoholiese drank ²⁾ te gebruik as ruikmiddel of as middel om die goedgesindheid en guns van die Hottentotstamme te verkry. So word, byvoorbeeld, in Jan van Riebeeck se Dagboek, tussen 9 Oktober 1652 en 6 Mei 1660, twintig geleenthede aangeteken waarop Hottentotte op sterk drank getrakteer is. Dat hulle by sulke geleenthede goed getrakteer is, blyk uit die volgende, soos opgeteken in die Dagverhaal van Jan van Riebeeck onder die datum 6 Mei 1660.

"Hemelveartdag den 6 dito (Mei) is des morgens voor de predicatie, den gemelden oversten der Gorachongas ende

-
- 1) Van Zyl, W.P.L. en Smuts, J. Jan van Riebeeck Journal Passim.
 - 2) In die res van die verhandeling sal die begrip "drank" altyd gebruik word in die betekenis van alkoholiese drank, tensy spesifiek anders vermeld.

-85-

gevolgh met wedervereeringer van copen, eralon, tabacq ende pijpen begifticht, wel de dubbele waarde van de voorsz hoebeesten, ende na de predicatie oock getrackteert wordende met eeten ende drincken, mitsgaders de baly met araccq ende brandewijn ondereen gemengt, midden int pleyn van h fort, open gestelt sijnde met een loejen daarin, soopen dit volcq soo droncken ende vol, dather de seltsaemste cuyren van de wêrelt aangesien wierden, soo met singen, dansen springen ende meer andere vreemde continantien vallende nu den een en dan den anderen van dronckenschap³⁾"

Dit is dus duidelik dat al sedert die vroegste dae van die volksplanting aan die Kaap, sterk drank op groot skaal aan die Hottentotte verskaf is.

Die doel met die stigting van h verversingstasie aan die Kaap was om die handelsvlote van Holland op hul heen en terugreis na en van Indië om die Kaap, van vars vleis en groente te voorsien. Veral vars vleis was h belangrike vereiste en hierdie produk kon in die begin, altans, alleen verkry word van die Hottentotstamme wat Van

3) Dagverhaal Jan van Rieboeck (Historisch Genootschap Utrecht) P. 330.

Riebeeck aan die Kaap aangetref het.

Die Hottentotte was egter baie geheg aan hul vee.

"They parted with the cattle grudgingly, in spite of the allurments of arrack, brandy and tobacco"⁴⁾. Dit was dus in die begin moeilik om genoegsame vleisvoorrade van die Hottentotte te bekom. Die handel tussen die blantes en die inboorlingehet op 'n ruilhandelsbasis berus, waar koperdraad, krale, tabak en brandewyn die vernaamste ruilmiddels was. Die Hottentotte wou geen handel dryf as hulle nie bogenoemde middels kon kry nie. Meermale is probeer om voedsel soos rys as ruilmiddel te gebruik, maar dit was keer op keer 'n mislukking. Van die ruilmiddels wat die Hottentotte ontvang het, het slegs die koperdraad⁵⁾ blywende waarde gehad.

Uit hierdie ruilhandelstransaksies skyn dit asof die destydse Koopliede aan die Kaap nie genoeg besef het water skade die kwistige verskaffing van drank aan die Hottentotte, lgn. moes berokken nie.

By sulke handelstransaksies en ook by spesiale geleenthede is daar dikwels rojaal getrakteer en het dit

4) Cory, G.E. The Rise of South Africa, Vol. I, P.7.

5) Ibid, P.7.

-87-

meermale gebeur dat die Hottentotte in 'n besope toestand
 6) geraak het .

Omdat die Hottentotte swak handearbeiders was en om die arbeidsvraagstuk op te los, het Van Riebeeck slawe van die Ooste, die Weskus van Afrika en Madagaskar ingevoer. Vir hierdie slawe is daar in 1658 'n skool in die Kaap geopen waar hulle kon leer lees en skryf. Hulle was egter nie baie goeie leerlinge nie en om hul te bemoedig, het Van Riebeeck aanbeveel dat elkeen van hulle daaglik "neen croessjen brandewijn ende 2 duym tabacq"⁷⁾ moes ontvang. Hierdie gebruik het gewoonte geword en aangesien die slawe later 'n belangrike element begin uitmaak het van ons huidige kleurlingbevolking, kan die vraag wel gevra word of die gebruik van sterk drank deur hulle, nie meegewerk het tot die gewoonte onder kleurlinge om sterk drank te gebruik nie.

In 1669 is daar 'n bepaling neergelê dat geen sterk
 8) drank aan slawe en Hottentotte verkoop mag word nie .

6) Jan van Riebeeck Journal. Passim.

7) Cruse, H.P. Die opheffing van die Kleurlingbevolking , P.83.

8) Ibid. P 230.

Tog het bogenoemde persone wel drank bekom, aangesien dit gewoonte op die plase geword het om slave en Hottentotarbeiders sterk drank te gee.

Ook met die bou van die kasteel in Kaapstad in 1672, is saam met 'n voedselrantsoen ook 'n stuk tabak en 'n dop wyn per dag aan die Hottentotarbeiders gegee. Dit wil dus voorkom asof die huidige dopstelsel, soos aangetref in Wes-Kaapland, al dateer sedert die eerste dekades van die volksplanting in Suid-Afrika.

In 1713 maak die eerste pokkie-epidemie sy verskyning aan die Kaap en so hevig was dit dat byna die hele Hottentotras uitgewis is! „When the disease ceased, there were only dejected remnants left of the old tribes of the Hessequa, Chamongua, Garinghouqua, Cochoqua and Gri-griqua. Beyond them it had not spread. After this date these tribal titles are not found in official records or accounts by travellers, and the Hottentot clans that remained within a hundred miles of the castle ceased to be regarded as of any importance. They continued as before to be governed by their own chiefs without interference from the European authorities except when they committed crimes against white people or slaves, there were reserves.

specially set apart for their use and they were at liberty to roam over any land not occupied by colonists, but they were without influence, or power and their friendship was no longer courted, nor their enmity feared".⁹⁾

So uitgedun was die gelêdere van die Hottentotte dat die boere moeilikheid ondervind het om genoeg arbeiders op hul plase te kry. Van die Hottentotte wat die siekte vrygespring het, het daarna Noordwaarts getrek, selfs so ver as tot benoorde die Oranjerivier en het daar in groep gevorm wat later as die Griekwas bekend gestaan het. Van die Hottentotte wat nie getrek het nie, het in die Kolonie gebly en soos die geskiedskrywer Walker dit uitdruk „Arrack and brandy carried on the work of destruction which the smallpox and leprosy had begun”¹⁰⁾

Die ruilhandel met die oorblywende Hottentotte het steeds voortgegaan en drank het die belangrikste ruilmiddel geword. In 1774, byvoorbeeld, het die landdros van Swellendam die destydse regering aan die Kaap gevra om 388 kanne arrak te stuur vir gebruik in die handel met die Hottentotte.¹¹⁾

9) Theal, G.M. South Africa, P. 73.

10) Walker, E.A. A History of South Africa, P.100.

11) Marais, J.S. The Cape Coloured People 1652-1937.

-90-

Ook het dit in daardie tyd 'n vaste instelling op die plase geword dat drank as ~~gebolle~~ ^{gebollelike} betaling aan werkvolk gegee is. Trouens, voor die end van die sewentiende eeu is drank as 'n aanvaarde stimulant beskou om Hottentotte te laat werk.

In 1803 het Dr. van der Kemp, sendeling van die Londense Sendinggenootskap, die sendingstasie Bethelsdorp gestig, waar die rondswerwende Hottentotte 'n tuiste kon hê. Hierdie sendingstasie het egter gou die reputasie gehad dat dit 'n versamelplek van rondlopers en leeglêers was. Toe de Mist in 1803, gedurende die bewind van die Bataafse Republiek die stasie besoek, was hy met teësin vervul:- "Het was doorgaans eene versameling van lui-¹²⁾ aards, slapers en dronkaarts.....". Ook Jansens, op sy reis deur die Kolonie, vind dat Hottentotte hulself gou te buite gaan aan sterk drank en dan 'n slegte soldaat¹³⁾ was.

Die arbeidstoestande van die Hottentotte in 1809

12) V/d Merwe, J.P. Die Kaap onder die Bataafse Republiek 1803-1806, P. 244.

13) Ibid, P. 245.

-91-

het die sendelinge Read en Van der Kemp gehinder en deur hulle toedoen is die sogenaamde "Magna Charta" van die Hottentotte in 1809 uitgevaardig. O.A. het dit ook aandag geskenk aan die gebruik van sterk drank deur die Hottentotte. "No Wine, brandy or other spirituous liquors were to be regarded as necessaries and no expense¹⁴⁾ therefore on that account was to be considered. Hierdeur wou hulle die verskaffing van drank deur boere aan hul werksvolk aan bande lê. Dit is dus duidelik dat hulle ook bewus was van die verbruik en misbruik van sterk drank deur die Hottentotte.

Ook in Ordonnansie No. 50 van 1828 word klem daarop gelê dat drank nie as betaalmiddel aan Hottentotte gebruik mag word nie. "No liquor or tobacco shall be admitted as payment of money due for wages or in any manner¹⁵⁾ charged in account against such (contracted) Hottentots".

In 1830, gedurende 'n besoek van Kommissaris Bigge, laat hy homself as volg uit omtrent die rehabilitasie en opvoeding van die Hottentotte: "the propensity of the

14) Cory, G.E. The Rise of S.A., P. 49.

15) Macmillan, W.M. The Colour Question, P. 166.

-92-

Hottentots to the use of spirituous liquors forms the great obstacle to their moral improvement".¹⁶⁾ Dit wil dus voorkom asof die drank in daardie tyd al so'n houvast op die Hottentotte gehad het dat dit 'n hindernis geword het op sy pad van opvoeding en beskawing. So'n rol het drank in die Hottentotgemeenskap gespeel, dat daar in 1838 op versoek van die inwoners van die Katriviernedersetting bepalinge neergelê is waarvolgens geen drankwinkels in die betrokke area opgerig mag word nie en geen sterk drank van enige aard verkoop mag word nie.

Na die vrylating en daarmee gepaardgaande emansipasie van die slawe, het 'n groot bloedvermengingsproses tussen lgn. en die Hottentotte ontstaan. So vinnig was die vermenging dat daar in die Grahamstown Journal van 11 Aug. 1836 geskryf is dat daar feitlik geen suiwer Hottentot in die Kolonie meer was nie.

Dit is uit hierdie vermenging, saangevul deur die vermenging tussen blankes en hierdie groepe, dat die huidige kleurlingbevolking in hoofsaak ontwikkel. Reeds sedert die helfte van die 19e eeu word daar dan ook na hierdie groepe verwys as kleurlinge.

16) Marais, J.S. The Cape Coloured People, P. 9.

-93-

in Baie groot gedeelte van hierdie kleurlingbevolking het steeds in 'n staat van verwaarlosing en armoede verkeer. Die sendeling, Atkinson, wat in 1844 in bevel van die Sendingstasie Tooverberg was, het in 'n uiteensetting van die toestand onder die kleurlinge gesê dat dit te wyte was aan uitbuiting en onderdrukking van die kant van die blanke. Die kleurling het aan hierdie toestand probeer ontvlug en soos Atkinson dit uitgedruk het "the one rendezvous for the coloured inhabitants was the canteen"¹⁷⁾. So vinnig het die drankverbruik toegeneem dat die aantal drankwinkels in Fort-Beaufort in 'n paar jaar se tyd 1846-1848 van drie tot veertien toegeneem het. Klagtes het van die inwoners gekom dat die kleurlinge hulleself steeds meer aan dronkenskap skuldig maak en a.g.v. hierdie toestand beskryf Read hierdie plek as "the most dissipated place in the Colony"¹⁸⁾. Ook op ander plekke het die drankverbruik vinnig toegeneem. In die drie jaar 1846 tot 1848 het die aantal drankwinkels op die pad tussen Grahamstad en Port Elizabeth van vier tot

17) Macmillan, W.M. The Colour Question, P. 270.

18) Ibid. P. 270.

-94-

veertien vermeerder en klagtes van dronkenskap onder die
 19) kleurling het toegeneem.

Teen 1849 het die verskaffing van 'n dop aan kleur-
 lingarbeiders op die plase toegeneem van die oorspronklike
 een per dag tot vyf doppe per dag. 'n Groep boere in
 Malmesbury het, behalwe om hul werkvolk van 1/6 tot 2/-
 per dag te betaal, hulle ook vyf keer op 'n dag wyn gegee.
 Volgens 'n magistrat van die Paarl was 'n dop van twee
 20) bottels op 'n dag toelaatbaar per persoon.

Teen hierdie dopstelsel laat die kerk hom reeds in
 21) 1856 hoor. In die Kerkbode word die sopiegewoonte as
 "fatsoenlike dronkenskap" bestempel. Daarmee bedoel hul-
 le "het aanhoudend onafgebroken soopjedrinken, waaraan
 zovelen zich schuldig maken. De algemeenheid van het
 verschynsel is betreurenswaardig vooral onder onse lande-
 like bevolking".

Omstreeks die jaar 1848 het die misbruik van drank
 deur die kleurlinge in Wes-Kaapland sulke afmetings aan-
 geneem dat die boere begin kla het. 197 Boere en land-

19) Marais, J.S. The Cape Coloured People 1652-1937, P267.

20) Macmillan, W.M. The Colour Question, P. 27, 28, 67 en 219.

21) Kerkbode 16/2/1856 P. 55 en 56.

-95-

bouers van Caledon het by die Goewerneur aan die Kaap gaan kla dat hul groot verliese ly a.g.v. die swak arbeid wat die kleurlinge lewer. "They complained of the dishonesty and drunkenness of the coloured people as well as the way in which they continually broke their labour contracts"²²⁾.

Die boere verklaar voorts dat die gebruik van sterk drank deur kleurlinge hom fisies swak maak en dus ongeskik vir harde hande-arbeid. Hul versoek ook om naturelle as arbeiders te kry. Destyds is daar al van naturelle-arbeid in dele van die Kolonie gebruik gemaak. So was daar, byvoorbeeld, in die begin van 1849 reeds 922 naturelle-arbeiders binne die grense van die Kolonie. Eers in 1857 en later in 1878 en 1879 is daar pogings aangewend om naturelle as arbeiders na die Westelike Provinsie te bring. Dit het in al die gevalle egter nie baie geslaagd geblyk te wees nie.²³⁾

Die Hottentotte wat na die pokkie-epidemies Noordwaarts getrek het, het hulle om en by die Oranje-Rivier gevestig waar hulle 'n gemeenskap op hul eie geword het en later as die Griekwas bekend staan. Ook hulle verhandel

22) Du Toit, A.E. The Cape Frontier - a Study of Native Policy 1847-1866 P. 248.

23) Mareis, J.S. The Cape Coloured People 1652-1937 P.267.

-96-

vee vir brandewyn. So erg het die misbruik van sterk drank onder hulle geword, dat hul "Regering" in 1874²⁴⁾ die koop van sterk drank belet het. Die drank het so'n houvas op die Griekwas gekry dat die hoof-magistraat in Griekwaland-Oos in 1888 gesê het dat die Griekwas hul plase verkoop "for a case of gin".²⁵⁾

Voor 1890 het die Kaap-Kolonie i.v.m. wetgewing aangaande drank, geen onderskeid gemaak to.v. ras of kleur nie. Alle rasse, naturelle en kleurlinge ingesluit, kon drank koop. Die misbruik van drank deur die naturel en kleurling het egter daartoe gelei dat daar in 1890 besluit is om in hul eie belang, beperkings op die verkoop van sterk drank aan naturelle te lê. In Wet is gemaak wat die begin was van 'n algehele verbod op die verskaffing van drank aan die naturel. Wat die verkoop van drank aan kleurlinge betref, is geen beperkings gestel voor eers in die 20ste eeu nie.²⁶⁾

Die laaste keer wat daar in die vorige eeu probeer is om naturelle na Wes-Kaapland as arbeiders te bring, was

24) Marais, J.S. The Cape Coloured People 1652-1937 P.65.

25) Ibid. P. 73.

26) Ibid. P. 160.

in 1897. Dit was egter ook nie 'n sukses nie. Mense wat gestreef het om die beste vir die naturel te doen, wou hulle nie graag in Wes-Kaapland hê nie. "....those who wished the Bantu well were afraid that they would learn to drink European liquors among the wine and corn farmers".²⁷⁾ Hierdie mense het gedink aan die dopstelsel wat sulke afmetings aangeneem het onder die kleurlinge op die plase in Wes-Kaapland. So erg was die toestand dat die Sinode van die Nederduits Gereformeerde Kerk in 1915 eenparig besluit het om die Regering te versoek om die dopstelsel te reguleer.²⁸⁾ Ook die Baxter-Kommissie wat in 1918 benoem is om ondersoek in te stel na die vraagstuk van dronkenskap in die Westelike distrikte van die Kaapprovinsie, is van mening dat die dopstelsel 'n vrugbare bron van dronkenskap onder die kleurlinge is. Hulle het gevind dat die distrikte Paarl, Stellenbosch en Wellington proporsioneel die hoogste persentasie dronkenskap onder nie-blankes vir die Unie oplewer.²⁹⁾

Die hoeveelheid drank wat aan kleurlinge per dag deur

27) Ibid. P. 267.

28) Kommissie van Onderzoek i/s drankgebruik deur Kaapse Kleurlinge U.G. 33/45 P. 7.

29) Marais, J.S. The Cape Coloured People 1652-1937, P.268.

-98-

die dopstelsel in 1918 verskaf is, was nog min of meer dieselfde as in 1840, nl. 4 pinte per dag. Boere kon selfs meer drank aan hul arbeiders verskaf, maar na aanleiding van die versoek van die Sinode van die N.G. Kerk en die bevindings van die Baxter-Kommissie is die hoeveelheid van die dop in 1928 deur die sgn. Roos-Wet ³⁰⁾ gereguleer. Kragtens die wet kan 'n boer in die Kaapprovinsie sy arbeiders op voorgeskrewe voorwaardes 'n maksimum hoeveelheid van $1\frac{1}{2}$ pinte ongefortifiseerde wyn per dag gee.

Verskillende Regeringskommissies wat ondersoek ingestel het na Kleurlingeangeleenthede, soos die Baxter-kommissie (1918), die Kommissie van Onderzoek i/s Die Kaapse kleurling (1937), die Kommissie van Onderzoek i/s die Kaapse Vlakte (1942) en die Kommissie van ondersoek i/s drankgebruik deur die Kaapse Kleurling (1945) het tot die gevolgtrekking gekóm dat die dopstelsel afkeurenswaardig is en afgeskaf behoort te word.

Nie alleen Regeringskommissies nie, maar ook ander organisasies en liggame spreek hulle besorgdheid oor die

30) Wet No. 30 van 1928 Artikel 96. (2).

-99-

toestand uit. So was die dopstelsel al die onderwerp van 'n spesiale kerklike konferensie in 1944 waar tussen 300 en 400 afgevaardigdes dit bespreek het. Ook Matigheidsverenigings en Drankverkopersverenigings het in die afgelope jare dikwels hul besorgdheid oor die vraagstuk³¹⁾ uitgespreek.

Uit 'n ondersoek na die toestande van plaasarbeiders in die distrik Tulbagh, is gevind dat van die totale aantal mans, getroud en ongetroud, wat op die plase werkzaam is slegs 9.5% nie van die dopstelsel gebruik maak nie³²⁾. Nie alleen mans, maak hulle skuldig aan die misbruik van drank nie, maar daar is ook gevind dat 65% van die vrouens van plaasarbeiders drank gebruik. Ook is dit nie net die volwasse kleurlinge wat drink nie,³³⁾ maar ook jong mense onder die ouderdom 18 jaar.

Volgens statistieke van 1937 was daar in daardie jaar 13,075 veroordelings weens dronkenskap onder die kleurlinge in die hele Kaapprovinsie. Hiervan was 10,000 in die polisie-distrikte van die Kaap, Wynberg, Paarl,

31) Verslag van die Kommissie van Onderzoek i/s drank-gebruik deur die Kaapse Kleurling UG 33/45. P.1.

32) Wentzel, W.J. Drankmisbruik P. 92.

33) Du Toit. J.B. Plaasarbeiders P. 223.

-100-

34)

Stellenbosch, Malmesbury en Robertson . . Weliswaar is die grootste konsentrasie van kleurlinge in hierdie gebiede, maar tog is dit ook die areas waar die dopstelsel in swang is. Dit wil dus voorkom asof die woorde uitgespreek deur dr. H.P. van der Merwe, destydse-predikant van Robertson, voor die selek-komitee wat die Roos-wetsontwerp in 1926 moes oorweeg, waar is. "Die dopstelsel is die skool van die dronkenskap onder die bruinmense".

Dit wil voorkom asof die misbruik van drank en dronkenskap nog steeds onder die kleurlinge toeneem. In 1936 byvoorbeeld, was daar 5,452 dronkenskapveroordelings onder kleurlinge in 42 magistratsdistrikte in Kaapland, terwyl daar in 1943 in dieselfde area 7,110 veroordelings

35)

was. Hierdie vermeerdering mag ook aan ander faktore toe te skrywe wees, maar as in aanmerking geneem word dat in die tydperk 1940 tot 1944, kleurlinge 78.3% van die totale dronkenskapveroordelings in die magistratsdistrikte Bellville, Wynberg, Simonstad en Kaapstad uitgemaak het, dan lyk dit tog asof dronkenskap 'n toenemende omvang onder kleurlinge aanneem.

34) Ibid P. 224.

35) Verslag van die Kommissie van Onderzoek insake Drank-deur Kaapse Kleurlinge U.G. 33/1945 P.7.

-101-

Uit hierdie kort geskiedkundige oorsig blyk dit dat die gebruik en misbruik van drank deur eers die Hottentotte en daarna deur die Kleurlinge dwarsdeur die geskiedenis van hierdie rassegroep sedert die stigting van 'n Volksplanting aan die Kaap, aangetref word. Ook is dit duidelik dat hierdie verskynsel toegeskryf moet word aan 'n hele reeks faktore, waarvan o.a. die optrede van blankes in die verlede een was.

DRANKWETTE I.V.M. DIE KLEURLING.

/ Wet No. 30 van 1928 het o.a. die volgende wette herroep of gedeeltelik herroep:

I Wet No. 28 van 1883.

Dranklisensiewet (heel herroep).

II Wet No. 44 van 1885.

Dranklisensiewet-Wysigingswet (geheel herroep).

III Wet No. 25 van 1891.

Die Drankwet (heel herroep).

IV Wet No. 25 van 1894.

"Gley-Grey Wet. (Herroep artikesl 60-64).

V Wet No. 28 van 1898.

Drankwet-wysigingswet (heel herroep).

VI Wet No. 34 van 1904.

Drankwet (geheel herroep).

Geeneen van die wette genoem onder I - VI hierbo,

-102-

behalwe Wet No. 28 van 1898 maak melding van die kleurling nie.

Volgens Wet 28/1898 (artikel 4) mag geen persoon, behalwe 'n blanke werkgewer drank vir 'n "Native" koop nie. Volgens artikel 5 van dieselfde Wet word die volgende onder "Native" verstaan, "Any Kaffer, Fingo, Basuto, Damara, Hottentot, Bushman or Korramna". Of kleurlinge wel onder een van hierdie groepe resorteer, is nie duidelik nie.

Eers in 1928, met die sgn. Roos-Wet, is direkte aandag aan die kleurling i.v.m. drank gegee. In Wet No. 30 van 1928 word die posisie van die verskaffing van drank aan kleurlinge as volg uiteengesit:--

Artikel 95:

In die Transvaal en die Oranje Vrystaat mag geen drank aan Asiëte of kleurlinge verskaf word nie.

Artikel 96 (ii):

In die Kaapprovinsie mag manlike kleurlingarbeiders bo die ouderdom 21 jaar $1\frac{1}{2}$ pint ongefortifiseerde wyn of kafferbier per dag kry.

Artikel 101 (1) - (3):

Niervolgens kan Asiëte, Naturelle en

-103-

kleurlinge spesiale vrystellingsbriewe kry wat hulle van sekere beperkende bepalinge onthef. Wet No. 30 van 1928 bepaal nie hoeveel drank 'n kleurling op 'n slag op 'n plek mag koop nie. Dit word deur plaaslike lisensierade besluit. Die wet bepaal egter dat nie meer as 12 kwart bottels op 'n slag, behalwe met spesiale permit, vervoer mag word nie. 'n Kleurling mag dus soveel drank as wat die plaaslike regulasies toelaat op verskillende plekke koop, maar hy mag nie meer as 12 kwart bottels op 'n slag vervoer nie. Dit skyn dus asof slegs die beperking op die hoeveelheid drank wat hul mag vervoer, enige uitwerking het op die hoeveelheid drank wat kleurlinge wel mag koop.

H O O F S T U K I V .

DRANKMISBRUIK ONDER DIE KLEURLING.

I Om die presiese omvang van drankgebruik en drankmisbruik onder die kleurlinge van Wes-Kaapland vas te stel, is baie moeilik. Die probleme in hierdie verband is van dieselfde soort as die wat in die geval van misdade geld. Nie naasteby alle misdade wat gepleeg word, kom onder die aandag van die polisie nie. Die syfers wat dus in statistieke aan ons voorgehou word, is maar dié van misdade wat wel deur die staat opgespoor word en is nie 'n korrekte weergawe van alle misdade wat gepleeg word nie.

Die syfers van drankmisbruik en dronkenskap wat dus gepubliseer word, is slegs gevalle van dronkenskap wat opgespoor is, maar sluit nie al die ander gevalle van drankmisbruik wat wel voorkom, maar nooit openbaar gemaak word nie, in nie.

Die gewone statistiese metode vir die bepaling van die mate van dronkenskap en dus drankmisbruik, op enige besondere tyd of plek, bestaan daaruit dat die aantal veroordelings nagegaan word. Hierdie metode is egter onbevredigend. Eerstens is die syfers nie bedoel om die mate van dronkenskap en drankmisbruik weer te gee nie, maar dui dit slegs op die aantal veroordelings; en nie alle

- 105 -

gevalle van dronkenskap lei noodwendig tot vervolging en veroordeling nie.

Verder, wanneer daar volgens statistieke stygings of dalings in die gevalle van dronkenskap en drankmisbruik voorkom, kan gladnie aangeneem word dat daar wel meer of minder misbruik van drank gemaak word nie, want die styging of daling wat die syfers aantoon, mag toe te skrywe wees aan die verandering van beleid, soos die oplegging of verwydering van beperkings; aan administratiewe toestande, soos 'n ontoereikende of toereikende polisiemag, aan interne of eksterne verwikkelinge, soos oorlog; aan 'n toename of afname van bevolking; aan veranderde drinkgewoontes of -plekke wat dit moeiliker maak vir inhegtenisname; en ander faktore wat wel die mate van drankmisbruik kan beïnvloed. Derhalwe is dit feitlik 'n onmoontlik taak om statisties die ware aard en omvang van drankmisbruik vas te stel. Wat wel gedoen kan word, is om die gevalle van dronkenskap wat onder die aandag van die gereg kom, na te gaan, en om dit te gebruik as aanduiding van die omvang van die verskynsel. Aangesien nie alle gevalle onder die aandag van die gereg kom nie, moet hierdie syfers beskou word as minimum-aanduidings. Die werklike omvang van die verskynsels sal altyd groter wees as wat die syfers aandui.

-196-

Die algemene tendense en patrone kan egter uit die gegewens afgelei word.

II Die gehalte van drank wat deur die kleurling gekoop en aan hom verskaf word.

Soos in die volgende afdeling uiteengesit sal word, bestaan die grootste persentasie van die drank wat die kleurling verbruik, uit wyn.

In 1945 het die sgn. Meaker-kommissie hom as volg omtrent die gehalte van wyn uitgelaat: "Daar kan van ons kantienwyn gesê word dat dit meesal onbeleë, gefortifiseer en van 'n ongestandaardiseerde en ongesertifiseerde gehalte ¹⁾ is .

Uit genoemde aanhaling is dit duidelik dat die gehalte van die wyn veel te wense oorgelaat het. Die feit dat dit gefortifiseer is, beteken dat dit 'n hoë alkoholpersentasie bevat en dat dit dus gouer dronkenskap sal veroorsaak as ongefortifiseerde natuurlike wyn. Daarby is die wyn ongestandaardiseerd en ongesertifiseerd wat die moontlikheid van anderwaardige gehalte en onrype toestand van die drank, nie uitsluit nie, en dus nadelig vir die gesondheid kan wees.

1) Verslag van die Kommissie van ondersoek insake drankgebruik deur die Kaapse kleurlinge. UG 33/45 P.6

-107-

Die Kommissie van 1945 het aan die lig gebring dat 97% van die wyn wat verbruik is, gefortifiseerde drank was. Sedert die Kommissie verslag uitgebring het, het daar n ommekeer in hierdie opsig gekom. Uit onderhoude wat gevoer is met plaaslike drankhandelaars wat reeds jare in dié werk staan, het dit geblyk dat die verbruik van gefortifiseerde drank oor die afgelope tien jaar, maar eintlik sedert Maart 1951, toe die groot verhoging in die belasting op drank in werking gekom het, geheel-en-al afgeneem en het dit plek gemaak vir die verbruik van ongefortifiseerde natuurlike wyn.

Hierdie ommeswaai kan moontlik aan die volgende faktore toe te skryf wees.

(1) Aangesien die stabiliseringsproses van wyn in 1945 nog nie so ver gevorder was as tans nie, het ongefortifiseerde natuurlike wyn gouer gegis en moes dit, om nie sy verkope te belemmer nie, gefortifiseer word ooreenkomstig artikel 3 van Wet No. 15 van 1913, soos gewysig deur Wet no. 7 van 1926 en Wet No. 37 van 1930 wat as volg lui:

"Geen wijn die 20 gram of meer suiker per liter bevat, mag verkocht worden tenzij hij niet minder dan 16.6 percent alkohol volgens volume bevat"

Sedertdien het die stabiliseringsproses so gevorder

-108 -

dat natuurlike wyn nou langer goed bly sonder om gefortifiseer te word. Dit kan dus langer vir verkoopsdoeleindes in daardie vorm gehou word.

(2) n Ander faktor is moontlik die verskil in pryse van die gefortifiseerde en ongefortifiseerde wyn. Eersgenoemde is a.g.v. die verhoogde belasting op drank, nagenoeg 50% duurder as lgn. Die prysfaktor mag dus n rol speel in die verkoop van meer ongefortifiseerde wyn. Wat hierby ook n faktor mag wees, is die feit dat die ongefortifiseerde wyn vandag in n baie mooi opgemaakte bottel te koop aangebied word; die voorkoms daarvan vergelyk gunstig met die van die baie duurder produk.

Soos blyk uit die verkoopsboeke van plaaslike drankwinkels is die drankverkope tans as volg: 95% van alle drank deur kleurlinge gekoop, is wyn. Van hierdie wyn is 90% ongefortifiseerd. Daar word dus vandag slegs 10% gefortifiseerde wyn deur die kleurling gekoop.

Hierdie tendens is nie net plaaslik nie, maar uit onderhoude met gesaghebbende persone in die drankhandel, blyk dit dat dit ook oral in die skiereiland voorkom - waar tussen 80 en 84% van alle wyn wat verkoop word, ongefortifiseerd is. Hierdie neiging brei ook vinnig uit na die platteland.

-109-

III Hoeveelheid drank plaaslik aan kleurlinge verkoop en verskaf.

In die magistraatsdistrik van Stellenbosch is daar 35 gelisensieerde drankverkoopsplekke. Dit sluit o.a. in 12 lisensies aan wynboere, waarkragtens aan hul die reg verskaf om self wyn te verkoop, onder die verstandhouding dat hul nie minder as 'n gelling wyn op 'n keer mag verkoop nie.

Uit 'n ondersoek na die hoeveelheid drank wat plaaslik aan kleurlinge verkoop word, is gevind dat ses drankwinkels tesame 8,560 gellings wyn per maand aan kleurlinge verkoop. (Geen ander drank soos spiritus en malt is hierby ingesluit nie).

As hierdie hoeveelheid drank deur ses drankwinkels verkoop word en daar word aangeneem dat die ander sewentien drankwinkels dieselfde gemiddelde hoeveelheid drank as eersgenoemde aan die kleurling verkoop, dan word daar in een maand deur die 23 drankwinkels alleen $\pm 32,798$ gellings wyn aan kleurlinge verskaf. As hierby nog getel word die hoeveelheid drank wat van elders ingebring word en wat deur die dopstelsel aan die kleurling verskaf word, kan 'n denkbeeld gevorm word van die drankverbruik onder die kleurling.

-110-

2)

Volgens die jaarlikse skatting is die huidige plaaslike kleurlingbevolking 25,000. As aangeneem word dat in Stellenbosch-magistraatsdistrik slegs genoemde ses drankwinkels was en dat alle kleurlinge, mans, vrouens en kinders drink, dan sou hulle 51,360 bottels drank in 'n maand uitdrink. Dit kom neer op meer as twee bottels per kop per maand vir die bevolking. Daar is, soos aangedui, nie slegs ses drankwinkels nie, maar saam met die Wynboerlisensies 35. As nou in gedagte gehou word die aantal kinders en vrouens wat nie drink nie, kan 'n denkbild gevorm word van die drankverbruik deur die kleurling. Dit is dus feitlik vanselfsprekend dat so'n groot drankverbruik noodwendig tot drankmisbruik moet lei.

Drankverkoopsplekke in Wes-Kaapland:

Die aantal en verspreiding van drankverkoopsplekke in en oor Wes-Kaapland ³⁾ blyk uit die volgende:

<u>Magistraatsdistrikte</u>	<u>Aantal Drankverkoopsplekke</u>
Kaapstad	220
Wynberg	77
Simonstad	32

- 2) Offisiële Magistraatskantoorskattings.
 3) Gegewens verkry van betrokke magistraatskantore.

-111-

<u>Magistraatsdistrikte</u>	<u>Aantal Drankverkoopsplekke</u>
Bellville	35
Paarl	55
Bredasdorp	7
Stellenbosch	35
Wellington	11
Montagu	9
Somerset-Wes	25
Hopefield	18
Robertson	14
Caledon	27
Piketberg	7
Tulbagh	7
Malmesbury	16
Worcester	23
Swellendam	14
	<hr/>
	632
	<hr/>

Dit blyk dus dat daar 632 drankverkoopsplekke in Wes-Kaapland is. Dit kom daarop neer dat daar vir elke ± 1,600 van die bevolking van Wes-Kaapland een drankwinkel is.

-112-

IV Drankmisdaadsituasie vir die Unie van Suid-Afrika:

Waar hier spesiale aandag aan drankmisbruik onder die kleurling gegee word, is dit interessant om 'n geheel-beeld t.o.v. hierdie verskynsel in alle rasse-groepe in die Unie van S.A. daar te stel.

T A B E L N O. 22

PERSONE VEROORDEEL WEENS OORTREDING VAN DIE DRANKWET AANGEGEE VOLGENS RAS VIR 1951, 1953 EN 1955 VIR DIE UNIE VAN SUID-AFRIKA.*

Jare	Blank	%	Naturel	%	Asiaat	%	Kleurling	%	TOTAAL	%
1951	13,973	5.3	207,708	78.5	(2036 1)	41,032	15.2	264749	100	
1953	16,538	5.4	238,215	78.3	(2718 13)	46,654	15	304126	100	
1955	15,353	4.7	253,567	77.6	(3141 1)	54,577	16.7	326638	100	
TOTAAL	45,864	5.1	699,491	78.1	7895 11	142,263	15.7	895513	100	

Uit bostaande tabel is dit duidelik dat drankwet-oortredings toegeneem het in die tydperk 1951 tot 1955. Hierdie tendens geld vir al die rasse behalwe die Blankes. By laasgenoemde was daar wel 'n vermeerdering in die tyd 1951 - 1953, maar daarna het dit weer afgeneem.

* Gegewens verstrek deur die Kantoor vir Sensus en Statistiek, Pretoria.
Jaarverslag van die Kommissaris van Polisie UG 39/54 P12
en UG 44/52 P.14

-113-

Wat drankwetoortredings onder die verskillende rasse-groepe betref, blyk dit dat die naturel vir 78.5% van alle drankwetoortredings verantwoordelik is. Hierna volg die kleurling, die blanke en die asiaat in die volgorde. Dit wil dus voorkom asof die naturel die meeste geneig is tot die pleeg van drankwetoortredings. As in aanmerking geneem word dat die naturel \pm 67%, die blanke \pm 20%, die kleurling \pm 10% en die asiaat \pm 3% van die totale bevolking uitmaak, dan pleeg die naturel en die kleurling proporsioneel meer drankwetoortredings en die blanke en die asiaat proporsioneel minder. Hierdie tendens geld vir 1951, 1953 en 1955.

V Drankmisdaadsituasie vir Wes-Kaapland:

Om hier 'n aanduiding van die drankmisdaadsituasie in Wes-Kaapland te gee, sal statistieke i.v.m. drankwetoortredings vir die area gebruik word. (Sien tabel op volgende bladsy).

Uit die tabel blyk dit dat die kleurling vir verreweg die meeste drankwetoortredings in Wes-Kaapland verantwoordelik is. In 1955, byvoorbeeld, maak hulle 66.7% van die totale drankwetoortredingsyfer uit, terwyl die naturel met 26.3%, die blankes met 6.8% en die asiaat met .2% in die

-114-

T A B E L N O. 23

PERSONE VEROORDEEL WEENS OORTREDINGS VAN DIE DRANKWET VOL-
GENS RAS EN GESLAG VIR WES-KAAPLAND 1955.

Ras	Manlik	%	Vroulik	%	TOTAAL	%
Blank	2,813	7.3	158	2.9	2,971	6.8
Naturel	9,048	23.5	2,486	46.9	11,534	26.3
Asiaat	47	0.2	6	0.3	53	0.2
Kleurling	26,559	69.0	2,643	49.9	29,202	66.7
TOTAAL	38,467	100	5,293	100	43,760	100

volgorde na hom kom.

Ook wat drankwet oortredings onder die verskillende geslagte van die rasse-groepe betref, is die kleurlingman en -vrou vir die hoogste persentasies drankwetoortredings in hul respektiewelike geslagte verantwoordelik. Hierna volg die ander rasse in dieselfde volgorde as hierbo genoem, maar wat opvallend is, is dat die naturellevrou 'n hoër persentasie drankwetoortredings begaan as die naturellemans. Eersgenoemde pleeg 46.9% van die totale drankwetoortredings deur vrouens van alle rasse en lgn. slegs 23.5% van die deur die mans. Dit wil dus voorkom asof die naturellevrou besonder dikwels betrokke is by die oortreding

* Gegewens soos verkry van Kantoor vir Sensus en Statistiek Pretoria.

-115-

van die drankwette in vergelyking met die vrouens van die ander rasse-groepe.

T A B E L N O. 24.

AANTAL PERSONE VEROORDEEL IN WES-KAAPLAND WEENS OORTREDING VAN DIE DRANKWETTE, VOLGENS AARD VAN OORTREDING, RAS EN GESLAG VIR 1955^{#1}

Soort Oort. ²⁾	Blank		Naturel		Asiat		Kleurling		TOTAAL
	Man-lik	Vrou-lik	Man-lik	Vrou-lik	Man-lik	Vrou-lik	Man-lik	Vrou-lik	
1	.7	-	-	-	2.1	-	.1	-	27
2	88.7	81	47.9	12.5	57.4	66.6	89.1	75.2	32,961
3	1.5	1.3	-	-	-	-	-	-	46
4	.1	-	13.3	45.3	-	-	2.5	11.8	3,303
5	.8	1.3	34.9	36.8	-	16.7	.6	2.6	4,314
6	-	-	.2	.5	-	-	1.2	1.2	377
7	8.2	16.4	3.7	4.9	40.5	16.7	6.5	9.2	2,732
TOTAAL	100	100	100	100	100	100	100	100	
AANTAL	2813	158 9048	2486	47	6	26559	2643	43,760	

- 2)[#] 1. Vervoer van drank sonder permit.
 2. Dronkenskap
 3. Blanke verkoop drank aan nie-blanke
 4. Onwettige besit van naturelledrank
 5. Onwettige besit van sterk drank
 6. Nie-blanke verkoop drank aan nie-blanke

^{#1} 1 Gegewens soos verstrek deur kantoor vir sensus en Statistiek, Pretoria.

-116-

2)* vervolg:

7. Oortredings van lisensiebepalings, stook van drank, onwettige besit van brandspiritus, onwettige besit van gisstowwe, ongeoorloofde bierpartye, ens.

Volgens Tabel no. 24 is dronkenskap die oortreding van die drankwette wat die meeste onder alle rassegroepe in Wes-Kaapland voorkom. Dit geld ook vir albei geslagte van al die rassegroepe behalwe vir die vroulike geslag by die naturelle. Die oortreding wat lgn. die meeste begaan, is die onwettige besit van naturelledrank.

Na dronkenskap is die oortredings wat die meeste voorkom, die onwettige besit van sterk drank en die onwettige besit van naturelledrank. Dat die vroulike geslag van alle rasse 'n groot rol in die onwettige besit van sterk drank speel, spreek duidelik uit die tabel. Die persentasies van vroulike oortredings vir hierdie misdaad is hoër as die vir die mans. Dit geld t.o.v. al die rassegroepe en veral by die Asiate, die Kleurlinge en die Naturelle is dit 'n ooglopende verskynsel.

Ook wat die onwettige besit van naturelledrank betref, is die persentasie vroulike oortredings hoër as die vir mans. Dit geld veral t.o.v. naturelle en kleurlinge. Vir alle soorte oortredings van die drankwet, behalwe

-117-

dronkenskap en die vervoer van drank sonder permit, is die persentasies van vroulike oortredings hoër as die vir die mans.

VI Die drankmisdaadsituasie onder die kleurlinge in die Magistraatsdistrik van Stellenbosch (Eersterivier en Kuilsrivier uitgeslote).

Uit die hofverslae blyk dit dat daar 'n toename in die oortreding van die drankwette in die tydperk 1951 tot 1955 was. Hierdie toename skyn veral te wyte te wees aan die vermeerdering in die aantal dronkenskapgevalle. Laasgenoemde oortreding maak dan ook die grootste persentasie van die drankwetoortredings op Stellenbosch uit, nl. 86.5% van die totale drankwetoortredingsyfer vir die drie jaar gesamentlik. (Sien tabel no. 25 op volgende bladsy).

Uit Tabel no. 26 (sien net onder tabel no. 25 op volgende bladsy) blyk dit duidelik dat mans baie meer die drankwette oortree as vrouens. Daar is, nl. meer as nege keer soveel oortredings deur mans as deur vrouens. Hierdie tendens geld ook vir misdaad in die algemeen onder die kleurlinge soos gevind in Hoofstuk II, nl. dat mans elf keer soveel misdaad begaan as vrouens.

Dit blyk verder uit die tabel (no. 26) dat in dronkenskapootredings die persentasie manlike oortreders hoër

-118-

T A B E L N O. 25

KLEURLINGE VEROORDEEL WEENS OORTREDING VAN DIE DRANKWET
IN DIE MAGISTRATSDISTRIK VAN STELLENBOSCH 1951,
1953 EN 1955*

Soort Oortreding	1951	%	1953	%	1955	%	TOTAAL	%
Dronkenskap	228	82.3	248	83.8	419	90.7	895	86.5
Ander oortredings	49	17.7	48	16.2	43	9.3	140	13.5
TOTAAL	277	100	296	100	462	100	1035	100

* Gegewens verkry uit plaaslike magistratshofverslae.

T A B E L N O. 26

DRANKWETOORTREDINGS VOLGENS GESLAG ONDER DIE KLEURLING VAN
STELLENBOSCH (GESAMENTLIKE SYFER VIR 1951, 1953 EN 1955)

Soort Oortreding	Manlik	%	Vroulik	%	TOTAAL	%
Dronkenskap	825	88.3	70	69.3	895	86.5
Ander Oortreding *	109	11.7	31	30.7	140	13.5
TOTAAL	934	100	101	100	1035	100

* Alle oortredings van drankwette, uitgesonderd dronkenskap.

-119-

is as by die vrouens, terwyl net die omgekeerde waar is t.o.v. die "ander" oortredings. Hierdie patroon vertoon ooreenkoms met dié soos gevind vir die hele Wes-Kaapland waar behalwe by Dronkenskap en die vervoer van drank sonder permit, vrouens in alle ander oortredings n hoër persentasie oortredings toon as mans.

✓ VII Die Dopstelsel:

Die dopstelsel is n gewoonte wat algemeen in Wes-Kaapland voorkom. Hiervolgens word aan kleurling-arbeiders op plase gedurende die dag een of meer sopies wyn gegee. Hierdie stelsel van wyn aan arbeiders te gee, bestaan, soos reeds in Hoofstuk III geskets, al sedert die vroegste jare van die blanke nedersetting aan die Kaap.

Of hierdie dopstelsel die misbruik van drank deur die kleurling bevorder of teëwerk, is nog altyd n ope vraag. Die grootste probleem is dat die stelsel so'n ingewortelde gewoonte geword het, dat dit feitlik onmoontlik is om dit af te skaf. Volgens die Kommissie van 1945 is die wynboere oor die algemeen ook teen so'n stap gekant. Hulle beweer dat die kleurlinge so geheg aan hul sopies geraak het dat hul ontevrede sal wees as dit weg-geneem word. Die gevolg sal wees dat die kleurlinge die plase sal verlaat en na meer stedelike areas sal trek en

-120-

dat die boer sonder arbeiders op sy plaas sal gelaat word. Dit is dus duidelik waarom boere teen die afskaffing van die dopstelsel sal wees.

Wat die grootte van die dop en die gehalte van die drank betref, kan die volgende gesê word. Volgens Wet ⁴⁾ mag $1\frac{1}{2}$ pint ongefortifiseerde wyn of kafferbier per dag per persoon bo 21 jaar gegee word, met dienverstande dat die drank in ten minste drie dele en met tussenposes van nie minder as twee uur nie, gebruik word.

Hoe streng hierdie wet gehou word, veral t.o.v. die hoeveelheid drank en die ouderdom van die persoon, is 'n vraag wat nie maklik beantwoord kan word nie.

Daar was al verskeie kommissies wat ondersoek moes instel omtrent drankmisbruik onder die kleurling, maar by geeneen van hierdie kommissies was daar eenstemmigheid dat die dopstelsel afgeskaf behoort te word nie. Die Baxter-kommissie van 1918 het wel gesê dat die dopstelsel 'n vrugbare bron van dronkenskap onder die kleurlinge is en aanbeveel dat die boere die hoeveelheid drank wat hulle aan hulle arbeiders gee, moet beperk; die Kommissie van 1937 het afskaffing van die dopstelsel as wetlike maatregel

4) Wet No. 30 1928. Artikel 96.

-121-

aanbeveel, maar sover is nog niks positiefs in die rigting bereik nie. Dit is vanselfsprekend dat hierdie vraagstuk alleen doeltreffend opgelos kan word as die samewerking van die boer verkry kan word.

H O O F S T U K V.

DIE ROL VAN DRANKMISBRUIK IN DIE PLEEG VAN MISDAAD DEUR

DIE KLEURLING

In hoofstukke II, III en IV is reeds gewys op die omvang en aard van drankmisbruik en misdad onder die kleurlinge in Wes-Kaapland.

Daar is ook reeds aangetoon dat daar n sterk vermoede bestaan dat drank n groot rol speel by die pleeg van misdad. In hierdie hoofstuk sal daar dus vervolgens gepoog word om vas te stel of drank wel n rol speel by die pleeg van misdad deur die kleurling, en indien wel, tot watter mate.

By die ontleding van die hofverslae is elke misdad noukeurig nagegaan om vas te stel of drank nie n rol daarin gespeel het nie, m.a.w. daar is vasgestel of, volgens die hofverslae, die oortreder of oortreders van elke afsonderlike misdad nie by die pleeg van die betrokke misdad onder die invloed van drank was nie. Waar daar dus in hierdie hoofstuk gepraat word van misdad waarin drank n rol speel, word bedoel misdade wat gepleeg is terwyl die dader daarvan volgens die hofverslae onder die invloed van sterk drank was. So sal vasgestel kan word watter misdade die meeste gepleeg word as die dader onder

-123-

die invloed van drank is, en wat die rol van drank in die algemeen by die pleeg van misdaad is.

Waar die inligting vervat in die hofverslae hier gebruik word om vas te stel hoe dikwels drank 'n rol gespeel het by die pleeg van misdade, moet in gedagte gehou word dat die hofverslae nie noodwendig in alle gevalle aandui of drank 'n rol gespeel het nie. Daar kan verwag word dat melding gemaak sal word van drank slegs in daardie gevalle waar die kennis daarvan 'n invloed mag uitoefen op die verloop van die regsprosedure. Uit die voorgaande volg dit dat hierdie metode van ontleding slegs 'n minimumsyfer sal lewer, en dat die ware omvang van gevalle van misdaad wat gepleeg word onder die invloed van drank, hoër sal wees as die syfers verkry uit hierdie ontledings.

I Totale omvang van drankmisdad:

(Sien asb. Tabel no. 27 op volgende bladsy).

Uit die tabel blyk dit dat vir die jare 1951, 1953 en 1955 tesame daar in 24.2% van die totale misdadisyfer onder kleurlinge drank 'n rol gespeel het, d.w.s. in byna 'n kwart van alle oortredings deur kleurlinge, was die oortreders onder die invloed van drank. Dit blyk verder uit die tabel dat die persentasie misdaad waarin drank 'n rol gespeel het, redelik konstant gebly het in 1951 en

-124-

T A B E L N O. 27.

TOTALE MISDAADSYFER EN DRANKMISDAADSYFER ONDER DIE KLEURLINGE IN STELLENBOSCH 1951, 1953 EN 1955.

Jare	(a). Totale syfer	(b) Drankmisdaadsyfer	% b/a
1951	1659	363	21.8
1953	1636	353	21.5
1955	1879	539	28.6
TOTAAL	5174	1255	24.2

* Onder "drankmisdaadsyfer" word hier verstaan die aantal misdade waarby die oortreders, volgens die hofverslae, onder die invloed van drank was.

1953, maar dat dit 'n ooglopende toename toon vir 1955.

Ook wat die aantal misdade betref waarin drank 'n rol speel, blyk dit dat daar 'n baie klein verskil is tussen 1951 en 1953, maar dat daar 'n groot toename vir 1955 is.

II Die rol van drank by afsonderlike misdade:

Aangesien dit waarskynlik is dat drank meer dikwels 'n rol speel by sekere soorte oortredings as by andere, is dit nodig om afsonderlike ontledings vir elke soort oortreding te maak.

-125-

T A B E L N O. 28

DIE ROL VAN DRANK IN ELKE SOORT OORTREDING DEUR KLEURLINGE^{*}
IN STELLENBOSCH VIR DIE JARE 1951, 1953 EN 1955.

	1951			1953			1955			TOTAL		
	a. TOT- AAL	b. Drank	%	a. TOT- AAL	b. Drank	%	a. TOT- AAL	b. Drank	%	a. TOT- AAL	b. Drank	% $\frac{b}{a}$
Erns- tige	20	10	30	15	4	26.6	24	7	29.2	59	21	39.6
Gewone	218	64	29.3	161	60	37.3	170	74	43.5	549	198	36.1
Verk- eers	481	26	5.4	634	25	3.8	625	14	2.2	1740	65	3.7
Drank- wet	49	7	14.3	48	2	4.1	43	-	-	140	9	6.4
Oproer	49	9	18.4	47	2	4.3	46	13	28.3	142	24	16.8
Dief- stal	341	16	4.7	249	9	3.7	240	3	1.2	830	28	3.3
Ander	279	3	1.1	234	3	1.3	312	9	2.9	825	15	1.8
TOTAL	1431	135	9.4	1388	105	7.5	1460	120	8.2	4279	360	8.4

* Dronkenskap word nie in hierdie tabel ingesluit nie, maar word later afsonderlik bespreek.

Uit bostaande tabel is dit duidelik dat gewone aanranding, ernstige aanranding en oproer die oortredings is waarin drank die grootste rol speel. Dit geld vir al die betrokke jare.

-126-

Dit wil ook voorkom asof die rol wat drank speel in die pleeg van gewone aanranding n toenemende neiging in die tydperk 1951-1955 openbaar. By Verkeersoortredings, Drankwetoortredings en diefstal skyn dit asof die rol wat drank daarin speel, n afname toon.

Daar sal onthou word dat in die begin van hierdie hoofstuk aangetoon is dat in gemiddeld 24.2% van alle misdade wat in die tydperk 1951-1955 gepleeg is, drank n rol gespeel het. Uit bostaande tabel egter, waar dronkenskap buite rekening gelaat is, blyk dit dat in slegs 8.4% van alle oortredings drank n rol gespeel het. Hierdie syfer maak 24.2% van die totale misdade syfer onder kleurlinge uit. Van die 1255 misdade was daar egter 895 dronkenskapsgevalle, d.w.s. daar was slegs 360 (1255-895) misdade waarin drank n rol gespeel het, d.w.s. slegs 8.4% van die totale misdade syfer. Daar dien hier weer daarop gewys te word dat aangesien die hoofverslae nie noodwendig ten doel het om by alle misdade vas te stel of daar wel drank in betrokke was, al dan nie, hierdie syfer die absolute minimum is en dat die persentasie hoër kan wees, maar nie laer nie.

Die voorgaande moet in gedagte gehou word by die interpretasie van die bostaande gegewens, waarvolgens slegs

-127-

8.4% van alle misdaad (uitgesonderd dronkenskap) onder die invloed van drank gepleeg is. Dit sou derhalwe gesê kon word dat by minstens ongeveer een tiende van alle misdaad (uitgesonderd dronkenskap) deur kleurlinge drank wel n rol speel.

III Geslagsverskille in drankmisdad:

In die onderstaande tabel word afsonderlik ontledings van drankmisdadisyfers vir mans en vrouens gedoen.

T A B E L N O. 29.

MISDADE WAARBY DRANK 'N ROL SPEEL

VAN DIE TOTALE AANTAL MISDADE GEPLEEG DEUR KLEURLINGE IN STELLENBOSCH VIR ELKE SOORT OORTREDING AFSONDERLIK VOLGENS GESLAG VIR 1951, 1953 EN 1955.

	1951		1953		1955		TOTAAL		AANTAL	
	Man-lik	Vrou-lik	Man-lik	Vrou-lik	Man-lik	Vrou-lik	Man-lik	Vrou-lik	M.lik	V.lik
Ernstige	71.4	-	26.6	-	29.2	-	35.6	-	21	-
Gewone	31.8	5	38.7	25	45.7	23.6	38.1	17	189	9
Verkeers-oortred.	8.1	44.5	4.1	-	2.3	-	3.6	9	61	4
Drankwet	15.2	-	3.2	5.9	-	-	7.3	3.2	8	1
Oproer	15.9	40	5.5	-	30.5	20	17.2	15.4	20	4
Diefstal	5	-	4	-	1.3	-	3.6	-	28	-
Ander	1	3.3	1.5	-	3.4	-	2	.8	14	1
TOTAAL	9.4	8.9	8	4	8.4	5.1	8.6	5.6	341	19
AANTAL	127	8	100	5	114	6	341	19		

Uit voorgaande tabel blyk dit dat mans meer dikwels misdade pleeg onder die invloed van drank (8.6% van alle misdade vir die drie jaar tesame) as wat die geval by vrouens (5.6%) is.

Die oortredings waarin drank die grootste rol by mans speel, is gewone aanranding, ernstige aanranding en oproeroortredings in genoemde volgorde. Dit geld vir al drie die betrokke jare, behalwe in 1951 waar ernstige aanrandings die plek van gewone aanranding ingeneem het.

Alhoewel daar 'n afname in die aantal gewone aanrandings onder mans skyn te wees, is daar 'n merkbare toename in die persentasie gevalle van aanranding waarin drank 'n rol speel. Dieselfde tendens geld ook vir "Ander" misdade by die mans.

Oortredings by mans waarin die rol wat drank speel, afgeneem het in die betrokke tydperk, is verkeersoortredings, drankwetoortredings en diefstal.

Die oortredings waarin drank die grootste rol by vrouens speel, is gewone aanranding en oproer, alhoewel dit nie in al die jare in dieselfde volgorde voorkom nie. Aangesien slegs 'n klein aantal gevalle in elke jaar voorkom, kan skommelinge verwag word, en is die totale syfers

-129-

vir die drie jaar gesamentlik, waarskynlik meer betroubaar. Mens moet derhalwe volstaan met die verklaring dat dit voorkom asof drank veral by gewone aanranding en oproer deur kleurlingvrouens 'n rol speel.

IV Ouderdom:

In hierdie afdeling sal nagegaan word hoe die ouderdomme van persone wat misdaad onder invloed van drank gepleeg het verskil van die van alle oortreders.

T A B E L N O. 30.

DIE OUDERDOMSVERSPREIDING VAN KLEURLINGOORTREDERS WAT MISDADE ONDER INVLOED VAN DRANK GEFLEEG HET IN STELLENBOSCH
IN 1951, 1953 en 1955 *

1951		1953		1955		TOTAL		AANTAL		
Man	Vrou	Man	Vrou	Man	Vrou	Man	Vrou	Man	Vrou	
15-19	8.8	4.3	10.8	-	15	14.9	11.6	6.5	90	5
20-24	24.3	17.3	27.1	7	31.3	26.5	27.5	17.2	218	20
25-29	37.6	21	45	26.1	52	44	44.7	31.3	332	21
30-34	28.3	31.2	50.4	20	55.2	40.9	44.1	32.1	181	17
35-39	50.7	25	48.4	37.5	54.3	50	48	39	112	7
40-44	58.8	66.7	57	60	60.6	77.7	58.8	70	96	12
45+	50	14.3	71.1	50	77.6	80	66.8	44.4	156	8
TOTAL	30.7	19	32.6	16.5	43.3	35.6	36.9	24.7	1165	90
AANTAL	345	18	332	21	488	51	1165	90		

* Aantal gevalle in elke ouderdomsgroep aangedui as persentasie van die totale misdade-syfer vir die ooreenstemmende ouderdomsgroep.

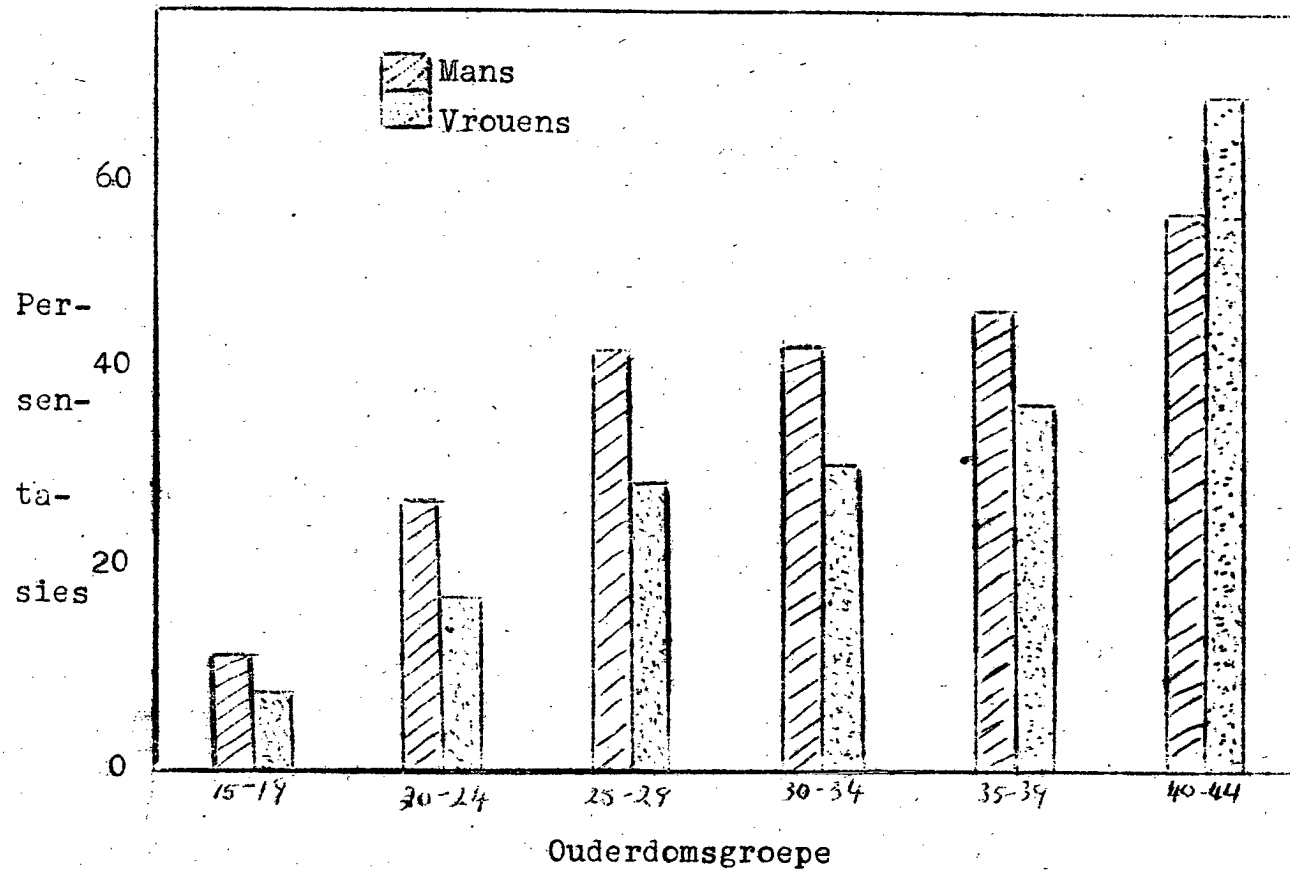
-130-

Uit die voorgaande tabel blyk dit dat die ouderdomsgroep waarin die minste misdaad waarby drank 'n rol speel, die ouderdomsgroep 15-19 jaar is. Dit geld in albei geslagte in aldie die betrokke jare. Hierdie tendens mag in 'n mate toe te skryf wees aan die feit dat persone onder die ouderdom 18 jaar nie drank mag koop nie. Dat daar tog wel misdade waarin drank 'n rol speel, in hierdie ouderdomsgroep voorkom, toon dat sommige kleurlinge onder 19 jaar tog wel op een of ander manier sterk drank bekom. Dit skyn uit die tabel asof daar in hierdie ouderdomsgroep 'n toename sedert 1951 was in die persentasie misdaad waarin drank 'n rol speel.

Dit blyk verder dat na mate die ouderdom toeneem onder beide geslagte, die persentasie misdaad waarin drank 'n rol speel, steeds toeneem. Dit wil dus voorkom asof drank 'n groter rol speel in die pleg van misdaad onder ouer kleurlinge as onder die jongeres. Hierdie patroon kom voor onder albei geslagte in aldie die jare en blyk duidelik uit die grafiek op die volgende bladsy.

Dit blyk verder uit die tabel dat die persentasies van gevalle van misdaad waarin drank 'n rol speel by beide geslagte toegeneem het gedurende die vyf jaar-periode. By

FIG. XIV.
OUDERDOMSVERSPREIDING VAN MISDADIGERS WAT MISDAAD PLEEG ONDER
DIE INVLOED VAN DRANK

-132-

die vroue skyn die toename groter te wees as wat dit die geval is by die mans. Interessant is dit ook om daarop te let dat die persentasie misdaad waarin drank 'n rol speel by vrouens in die ouderdomsgroep 40-44 jaar hoër is as in die geval van die mans vir dieselfde ouderdomsgroep.

T A B E L N O. 31.

MEDIAANOUDERDOMME VAN OORTREDERS WAT MISDAAD GEPLEEG HET ONDER DIE INVLOED VAN DRANK VERGELYK MET DIE VAN OORTREDERS WAT NIE ONDER DIE INVLOED VAN DRANK WAS NIE.

Jare	Manlik		Vroulik	
	Drank	Nie-drank	Drank	Nie-drank
1951	28.8	24.8	30	24.1
1953	29.4	23.5	31.5	23.2
1955	29.7	23.9	28.4	23.1
Gemiddeld	29.4	24.1	29.7	23.3

Ook wat die mediaanouderdomme van oortreders betref, blyk dit dat daar 'n groot verskil tussen die van die oortreders waar drank 'n rol speel by misdaad en die van oortreders by wie dit nie die geval was nie, bestaan. Die

-133-

mediaan-ouderdom van eersgenoemde groep is veel hoër as die van lgn, by vrouens is die verskil so groot as tot agt jaar en by mans tot ses jaar. Hierdie verskille bly vir albeie geslote konstant vir die drie betrokke jare.

1)

Volgens wet mag kleurlinge onder die ouderdom van 18 jaar nie drank koop nie. Om nou die mediaan-ouderdom van dié oortreders wat drank mag koop, vas te stel word die ouderdomsgroep 15-19 jaar buite rekening gelaat.

T A B E L N O. 32.

MEDIAANOUDERDOM VAN OORTREDERS BO 20 JAAR VOLGENS GESLAG
WAT MISDAAD GEPLEEG HET ONDER DIE INVLOED VAN DRANK VER-
GELYK MET DIE VAN OORTREDERS WAT NIE ONDER DIE INVLOED VAN
DRANK WAS NIE.

Jare	Manlik		Vroulik	
	Drank	Nie-drank	Drank	Nie-drank
1951	29.2	27.2	30.2	27.5
1953	30	26.2	31.5	24
1955	33.7	27.	29.4	24.2
Gemiddeld	29.7	26.9	30.2	25.5

1) Wet No. 30 van 1928.

-134-

Dit blyk dat die verskil in die gemiddelde ouderdomme van die twee groepe oortreders nie so groot is as by die vorige ontleding nie. Tog is daar nog 'n baie ooplopende verskil. Dit geld vir albei geslagte vir al drie die jare.

Volgens voorgaande ontledings kom die misbruik van drank en die pleeg van misdaad waarin drank 'n rol speel, meer voor onder die ouer kleurlinge. Hierdie tendens toon ooreenkomst met wat in Hoofstuk IV gevind is waar vasgestel is dat dronkenskap ook, in teenstelling met ander oortredings, meer in die hoër ouderdomsgroepe voorkom, as in die laer groepe.

(Vir Tabel No. 33 sien asb. volgende bladsy).

Uit die tabel skyn dit asof oproer, diefstal en ander oortredings waarin drank 'n rol speel, min of meer eweveel voorkom in die ouderdomsgroepe 20-24 en 25-29 jaar.

Gewone aanrandings waarin drank 'n rol speel, kom die meeste voor in die ouderdomsgroep 20-24 jaar. Dit is duidelik dat hierdie oortreding ook afgeneem het na mate die ouderdom toeneem.

Drankwetoortredings wat gepleeg word onder die invloed van drank kom die meeste voor in die ouderdomsgroep 30-34

DIE ROL VAN DRANK IN VERSKILLENDSE SOORTE OORTREDINGS VOL-
GENS OUDERDOM

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+	TOTAAL	AANTAL.									
	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank
Ernstige aanran- dings	42.1	61.9	23.7	14.3	13.2	14.3	13.2	9.5	5.3	2.5					100	100	38	21
Gewone aanran- dings	17.6	13.1	31.1	37.4	18.4	22.2	12.1	10.6	10.4	6.1	3.8	2.5	6.6	8.1	100	100	357	198
Drank- wetoor- treding	5.3	-	17.6	22.2	29.8	11.2	19.1	44.4	8.4	-	4.6	-	15.2	22.2	100	100	131	9
Oproer	18.7	12.5	38.2	33.3	19.4	33.3	12.7	8.4	4.2	-	5.9	8.4	.9	4.1	100	100	118	24
Dief- stal	40.9	17.9	30	28.5	14.7	28.5	5.9	-	3.9	14.3	1.9	3.6	2.7	7.2	100	100	802	28
Ander	16.9	-	30.1	33.3	25.3	33.3	15.9	26.7	5.6	-	3.6	6.7	2.6	-	100	100	810	15
TOTAAL	25.4	15.8	29.8	33.8	20.2	23.8	11.7	11.2	5.8	5.3	3.2	3	3.9	7.1	100	100	2256	295
AANTAL	573	47	672	100	456	69	265	33	131	16	73	9	86	21.				

jaar, terwyl ernstige aanranding waarin drank 'n rol speel weer die meeste gepleeg word deur die groep 15-19-jariges.

Dit skyn asof die algemene patroon aangetref word dat behalwe enkele uitsonderings die meeste misdade waarin drank 'n rol speel gepleeg word in dieselfde ouderdomsgroep waarin die meeste oortredings plaasvind, waarin drank geen rol speel nie.

V Tydperk van jaar:

(Sien asseblief tabel op volgende bladsy).

Uit die tabel (no. 34) is dit duidelik dat die grootste persentasie misdade waarin drank 'n rol speel, ook voorkom in dié tydperke waarin die meeste oortredings, waarin drank geen rol gespeel het nie, voorkom. Misdade waarby drank nie betrokke was nie, kom die meeste voor in Januarie-Februarie, neem daarna geleidelik af tot in die wintermaande en dan weer toe deur September-Oktober tot in November-Desember. Die oortredings waarin drank 'n rol speel openbaar dieselfde tendens. Dus in die tye waarin die meeste misdade voorkom, kom ook die meeste oortredings waarby drank betrokke is, voor.

Daar is egter ook die uitsonderings: Gewone aanranding en "Ander" misdade kom die meeste voor in Januarie-

DIE ROL VAN DRANK IN DIE PLEEG VAN MISDAAD IN DIE
 VERSKILLENDSE TYDPERKE VAN DIE JAAR (1951, 1953 en 1955.)

	JAN - FEB		MRT-APRIL		MEI-JUNIE		JULIE-AUG		SEPT-OKT		NOV.-DES.		T O T A A L		TOTAL.	
	Nie		Nie		Nie		Nie		Nie		Nie		Nie			
	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	Drank	%	Drank	%
Ernstige																
Aanran-																
ding	33.3	31.8	15.1	18.2	9.1	9.1	9.1	-	12.1	22.7	21.3	18.2	33	100	22	100
Gewone																
aanran-																
ding.	26.3	19.3	15.7	25.8	15.1	13.7	12.4	11.5	12.7	12.6	17.8	17.1	331	100	182	100
Ver-																
keers-																
oortre-																
dings.	11.7	24.2	25.6	41.9	20.5	14.5	15.7	4.9	14.9	9.6	11.6	4.9	1675	100	62	100
Drank-																
wetoor-																
tredings	21.3	44.4	15.5	44.4	11.1		18	11.2	12.8	-	21.3	-	117	100	9	100
Oproer	19.5	47.6	20.8	14.3	6.9	-	14.9	4.8	14.9	9.5	23	23.8	87	100	21	100
Diefstal	18	41.2	15.3	17.7	13.7	11.7	20.2	5.8	15.5	17.7	17.3	5.9	628	100	17	100
Ander	18.1	20	14.7	26.6	14.3	6.6	18.1	20	16.6	13.4	18.2	13.4	763	100	15	100
TOTAAL	588	81	729	91	611	39	605	30	548	41	553	46	3634		328	3962

Februarie, maar die grootste persentasie van die gevalle van hierdie oortredings waar drank 'n rol speel, kom in Maart-April voor, maar die meeste oproer gevalle waarby drank betrokke is, kom in Januarie-Februarie voor.

VI Kontrole:

Uit die gegewens t.o.v. die kontrolegroep blyk die volgende i.v.m. die rol wat drank speel in die pleeg van misdaad deur die kleurlinge in die Magistraatsdistrik van Wynberg.

Uit die Kontrolegroep van 250 was daar 229 veroordelings. Daar was 99 (43.2%) waarin drank een of ander rol gespeel het. Van genoemde 99, was daar egter 80 dronkenskapsgevalle, d.w.s. die eintlike persentasie misdaad waar-in drank 'n rol gespeel het, was 14.6%.

As die dronkenskapsyfer van beide gebiede buite rekening gelaat word, vind ons dat op Stellenbosch in 8.4% van alle ander misdade drank 'n rol speel en in Wynberg in 14.6% van alle misdade. In lgn. plek word dus 'n groter persentasie misdaad, waarin drank 'n rol speel, gepleeg.

'n Vraelys wat aan die verskillende magistratre van magistraatsdistrikte in Wes-Kaapland gestuur is, dui

x Sien Hoofstuk II

aan die persentasie aanrandingsgevalle deur kleurlinge, waarin drank 'n rol gespeel het. Hierdie skattings kan as volg opgesom word.

<u>Magistraatsdistrik</u>	<u>Skatting</u>
Bellville	85%
Bredasdorp	92
Caledon	50
Hopefield	75
Montagu	97
Paarl	95
Piketberg	20
Robertson	92
Stellenbosch	90
Somerset-Wes	97
Simonstad	90
Tulbagh	99
Wellington	80
Wynberg	40

Dit blyk dus dat volgens die skatting van die magistrate die persentasie aanrandingsake waarin drank 'n rol speel, varifiseer tussen 20% en 99%. Dit is egter duidelik dat die meeste skattings \pm 90% is.

-140-

Daar is dus 'n baie groot verskil tussen die persentasie aanrandings waarin drank 'n rol speel soos gevind in die ontleding van die hofverslae te Stellenbosch (36.1%) en die skatting van die magistrate.

Soos reeds aan die begin van hierdie hoofstuk aangetoon, is die hofverslae nie daarop gemik om altyd aan te dui of drank wel by 'n saak betrokke was, al dan nie. Die magistrate daarenteen mag miskien deur subjektiwiteit beïnvloed wees, maar as in aanmerking geneem word dat hulle daaglik met hierdie soort sake werk, moet besef word dat hulle in dié verband die beste op hoogte van sake behoort te wees.

Daar kan dus aangeneem word dat die omvang van misdaad waarin drank 'n rol speel, soos gevind in die ontleding van die hofverslae, die absolute minimum is en dat die werklike omvang heelwat hoër kan wees.

Samevatting:

In hierdie hoofstuk is 'n poging aangewend om, op grond van 'n ontleding van hofverslae in Stellenbosch, vas te stel wat die omvang is van misdaad deur kleurlinge, waarby drank 'n rol speel. Alle gevalle waar, volgens die hofverslae, die oortreding begaan is onder die in-

-141-

vloed van drank, is vir hierdie doeleindes ontleed. Soos aangetoon, moet aangeneem word dat die resultate van hierdie ontledings slegs op minimum-syfers dui. Ook die skattings van magistrate dui daarop dat die resultate slegs minimum-syfers weergee.

Uit die ontledings het geblyk dat, afgesien van dronkenskap, ongeveer een-tiende van alle ander misdade volgens die hofverslae gepleeg word onder die invloed van drank. Drank speel veral 'n rol by aanrandings en oproer onder beide manlikes as vroulikes, hoewel dit 'n groter rol speel onder manlikes as onder vroulikes. Wat ouderdom betref, het dit geblyk dat drank 'n groter rol speel in die hoër ouderdomsgroepe, as by jeugdiges. T.o.v. die tydperk van die jaar waarin oortredings begaan word, is geen betekenisvolle verskille op te merk tussen die gevalle van misdade waarby drank 'n rol speel en die waarby dit geen rol speel nie.

H O O F S T U K VI.

SAMEVATTING.

Die doel van hierdie studie was om die aard en omvang van misdaad, van drankmisbruik en die rol van drankmisbruik in misdaad, onder kleurlinge in Wes-Kaapland, en in besonderhede in Stellenbosch, vas te stel. Met die oog hierop is 'n ontleding gemaak van beskikbare offisiële misdaadstatistieke en van die hofverslae van die magistrataatsdistrik van Stellenbosch vir die jare 1951, 1953 en 1955.

Aangesien hierdie doelstelling so'n wye veld dek dat dit feitlik onmoontlik is om 'n intensiewe studie daarvan binne die bestek van hierdie ondersoek te doen, is daar veral gepoog om algemene tendense en patrone vas te stel wat as prikkels kan dien vir verdere navorsing.

I Misdaad:

Uit 'n ontleding van die misdaadsituasie van die Unie volgens ras, blyk dit dat, proporsioneel benader, naturelle en kleurlinge in verhouding tot hul bevolkingsgetalle, effens meer misdaad pleeg as blankes en asiërs. Mans is vir verreweg die meeste misdaad in die Unie verantwoordelik. Dit geld in al die rasse-groepe. Die rasse-groep waarin die vrou die meeste misdaad pleeg, is die naturelle,

-143-

en die minste vroulike oortredings kom onder die asiëte voor.

Misdaad word in Suid-Afrika in twee klasse ingedeel, nl. ernstige en nie-ernstige misdaad. Laasgenoemde wat $\pm 90\%$ van die totale misdaadsyfer uitmaak, kom die meeste voor. Na verhouding kom daar egter meer gevalle van ernstige misdaad onder die kleurlinge as onder die ander rasse-groepe voor.

Die kleurlingbevolking van die magistraatsdistrik van Stellenbosch maak $\pm 50\%$ van die totale bevolking van hierdie gebied uit en is vir $\pm 45\%$ van al die misdaad verantwoordelik. Kleurlinge pleeg dus in hierdie gebied proporsioneel min misdaad. Die naturelle en die asiëte daarenteen, het in die loop van die vyf jaar-periode, wat deur hierdie ondersoek gedek word, in toenemende mate en buite verhouding met hul relatiewe bevolkingsgetalle, vir misdaad verantwoordelik gewees.

Uit die ontleding van die hofverslae het dit geblyk dat verkeersoortredings, dronkenskap, diefstal en gewone aanrandings die vernaamste oortredings onder kleurlinge is. Alhoewel nie in dieselfde volgorde nie, geld hierdie oortredings vir beide geslagte.

h Baie duidelike tendens t.o.v. die ouderdom waarin

-144-

die meeste misdaad onder die kleurlinge voorkom, word aangetref. Die meeste misdaad kom, nl. voor in die jonger ouderdomsgroepe en die misdaadsyfer toon dan 'n vinnig dalende neiging na mate die ouderdom toeneem. By vroue skyn hierdie neiging tot daling vinniger te wees as wat die geval by die mans is. Die ouderdomsgroep waarin die meeste misdaad voorkom, is die van 20-24 jaar. Dit geld vir beide geslagte.

Hierdie patroon geld egter nie vir alle soorte oortredings nie, soos geblyk het uit die ontleding van afsonderlike misdade. So kom dronkenskap en Drankwetoortredings die meeste voor in die jare 25-29 en ernstige aanranding en diefstal die meeste in die ouderdomsgroep 15-19 jaar. 'n Interessante verskynsel is dat 'n groot persentasie van die gevalle van dronkenskap en drankwetoortredings nog voorkom in die jare bokant die ouderdom 45.

Dit skyn asof die wisseling van die seisoene 'n invloed op die pleeg van misdaad deur kleurlinge het. So kom, met enkele uitsonderings, die meeste misdaad gedurende die somermaande, d.w.s. November tot Februarie voor en die minste in die wintermaande Mei-Junie.

-145-

Uit die kontrolegroep soos verkry van die Magistraatskantoor van Wynberg, is vasgestel dat die patroon van misdaad soos hierbo uiteengesit, ook in die algemeen geld vir die kleurling in die hele gebied van Wes-Kaapland.

II Drankmisbruik:

Om die probleem van drankmisbruik onder kleurlinge in Wes-Kaapland in die regte perspektief te sien, is daar ingegaan op die geskiedkundige ontwikkeling van hierdie vraagstuk.

Daar is gevind dat hierdie probleem so oud is as die blanke vestiging in Suid-Afrika self. Die geskiedenis bewys dat eers die Hottentotte en die slawe en later ook die kleurlinge reeds van die begin van die periode op groot skaal drankmisbruik gepleeg het. Ook het dit geblyk dat daar reeds vanaf die eerste jare van die blanke vestiging 'n gewoonte ontstaan het om sterk drank aan die nie-blanke groepe te verskaf of te verhandel.

Ook die huidige dopstelsel het sy oorsprong in die eerste dekades na die Volksplanting aan die Kaap in 1652 en strek dwarsdeur die geskiedenis van Wes-Kaapland. Dit wil ook voorkom uit ondersoeke deur verskillende Regeringskommissies dat hierdie stelsel 'n vrugbare bron van en

-146-

leerskool vir dronkenskap onder kleurlinge was en is.

Die gehalte van die drank wat tans die meeste deur kleurlinge gekoop word, het 'n groot verandering in die afgelope dekade ondergaan. In 1945 laat die Meaker-Kommissie hom as volg uit oor die gehalte van die drank wat die kleurlinge meestal koop:

"Daar kan van ons kantienwyn gesê word dat dit meestal onbeleë, gefortifiseer en van 'n ongestandardiseerde en ongesertifiseerde¹⁾ gehalte is". Dit blyk uit hierdie ondersoek dat kleurlinge vandag hoofsaaklik ongefortifiseerde natuurlike wyn koop en verbruik. In die Magistraatsdistrik van Stellenbosch, byvoorbeeld is $\pm 90\%$ van die drank deur kleurlinge gekoop, ongefortifiseerde wyn.

Wat betref die oortreding van die drankwette deur die verskillende rasse-groepe in die Unie, blyk dit dat die naturelle en die kleurlinge proporsioneel vir die meeste van hierdie tipe oortredings verantwoordelik is. Die Asiëse en die blankes begaan proporsioneel baie min drankwetoortredings. Dieselfde tendense geld ook vir die gebied van Wes-Kaapland.

1) Kommissie van Ondersoek insake drankgebruik deur Kaapse kleurlinge UG 33/45 P.6

-147-

Daar is gevind dat die naturelle- en kleurlingvroue 'n aansienlike rol speel by die oortreding van die drankwette. Dit geld veral t.o.v. die onwettige besit van sterk- en naturelledrank. Hierdie tendens mag 'n aanduiding wees van die rol wat die vrou in die onwettige drankhandel speel. By mans is dit hoofsaaklik dronkenskap wat die grootste persentasie van drankwetoortredings deur hierdie geslag uitmaak.

III Die rol van drankmisbruik by die pleeg van misdaad deur Kleurlinge.

Waar in hierdie ondersoek gepoog is om vas te stel of drank wel 'n rol speel by die pleeg van misdaad, is in die ontleding van die hofverslae vasgestel of die betrokke misdaad nie gepleeg is terwyl die dader onder die invloed van drank was nie.

Daar is gevind dat daar volgens die hofverslae, in byna een kwart van alle misdade deur kleurlinge, drank een of ander rol speel. Daar moet egter op gewys word dat dronkenskap $\pm 70\%$ van die totale misdade syfer uitmaak waarin drank 'n rol speel. As dronkenskap dus buite rekening gelaat word en slegs onder misdade geneem word wat gepleeg is terwyl die dader daarvan onder die invloed van drank was, word gevind dat slegs in $\pm 1/10$ de van alle misdade

-148-

deur kleurlinge, drank h rol speel. Daar moet egter hier in gedagte gehou word dat aangesien die hofverslae nie altyd aantoon of drank wel by h saak betrokke is nie, bogenoemde die absolute minimum van gevalle aandui. Onthou sal word dat volgens die skatting van die magistrate die aantal gevalle waarin drank h rol speel, baie hoër is as wat deur die ontleding van die hofverslae gevind is. Daar kan dus aangeneem word dat daar in heelwat meer gevalle van misdaad as wat deur die hofverslae weerspieël word, drank wel een of ander rol speel.

Gewone aanranding, ernstige aanranding en oproer is dié oortredings deur mans waarin drank die grootste rol speel. By vrouens is dit ook gewone aanranding en oproer waarin drank die meeste betrokke is.

Die ouderdomsgroep waarin die minste misdaad, waarin drank h rol speel, voorkom, is 15-19 jaar. Dit is gevind dat na mate die ouderdom toeneem, neem ook die persentasie misdaad waarin drank h rol speel steeds toe. Dit wil dus voorkom asof drank h groter rol speel in die pleeg van misdaad deur die ouer kleurlinge as deur die jongeres.

Verder het dit duidelik geword dat misdade waarin drank h rol speel, in dieselfde tye van die jaar voorkom as misdade waarby drank geen rol gespeel het nie.

-149-

Die hele situasie soos deur hierdie ondersoek gedek, in oënskou geneem, dui daarop dat misdaad, maar veral dronkenskap onder die kleurlinge in Wes-Kaapland, 'n probleem geword het wat in ernstige lig benader moet word. Daar sal ernstig gesoek moet word na 'n middel om dit teë te werk en te bekamp. Dit is in belang van Suid-Afrika, nie slegs uit 'n ekonomiese oogpunt gesien nie, maar ook uit die oogpunt van gesonder rasseverhoudings, dat elke afsonderlike rassegroep sal probeer om die probleme van die ander raak te sien, te verstaan en te help beveg.

- 150 -

BIBLIOGRAFIE.

1. BARNES, H.E. and TEETERS, N.K.: New Horizons in Criminology, New York, (1946).
2. CORY, G.E.: The rise of South Africa, London, (1910).
3. CRUSE, H.P.: Die opheffing van die Kleurlingbevolking, Stellenbosch, (1947).
4. DU TOIT, A.E.: The Cape frontier - a Study of Native Policy, Pretoria, (1949).
5. DU TOIT, J.B.: Plaasarbeiders, Stellenbosch, (1947).
6. MacMillan, W.M.: The Colour Question, Oxford, (1927).
7. MARAIS, J.S.: The Cape Coloured People 1652-1937, Kaapstad, (1939).
8. SMUTS, J.: Jan van Riebeeck Journal Volume 11, Kaapstad, (1954).
9. THEAL, G.M.: South Africa, New York, (1900).
10. THEAL, G.M.: History of South Africa, London, (1911).
11. VAN DER MERWE, J.P.: Die Kaap onder die Baataafse Republiek, Amsterdam, (1926).
12. VAN DER WALT, P.J.: n Uiteensetting van die grondslae van die misdadsosiologie met besondere aandag aan die S.A. misdaadstatistiek en die Sosiologiese klasifikasie van misdade, Pretoria, (1954).
13. VAN ZYL, W.P.L.: Jan van Riebeeck Journal Volume 1, Kaapstad, (1952).

- 151 -

14. WALTER, E.A. : A History of South Africa,
London,, (1928).
15. WENTZEL, W.J. : Drankmisbruik, Stellenbosch,
(1951).

OFFISIELE PUBLIKASIES.

1. Jaarverslag van die Kommissaris van Polisie U G 44/52
en UG 39/54.
2. Offisiële Jaarboek van S.A. No. 25 1949.
3. Offisiële Jaarboek van S.A. No. 27 1952-'53
4. Verslag van die Kommissie van Onderzoek i.s. drankmis-
bruik deur Kaapse kleurling U.G.33/45.
5. Verslag van die Nasionale Konferensie oor Alkoholisme
1951.
6. Verslag van die Interdepartementale komitee i.s. die mis-
bruik van dagga U.G. 31/52.
